Maria Contea

INOCERANII

Maria Contea

INOCERANII

roman

Editura Cartea Românească

Coperta: *Andrei Olsufiev*

— Nu mişca !

Intră în somn, eucalipt la marginea Saharei. Încerc să mă desprind de scoarţa care se umezeşte uşor.

— Ţine-te de mine, porunceşte cu pleoapele strînse, trăgîndu-mi incomod mîna stîngă pe pieptul de adolescent.

Vom împărţi patul în fiecare noapte. Gînd pe buza coşmarului. Trebuie să dorm. Ştiu că nici o metodă nu are succes cînd încerc să mă adorm pe mine. Clipe, cad în fante care ar putea trece drept vis. Decurîndul meu soţ respiră oftînd. Se îneacă, nu îndrăzneşte să tuşească. Ar trebui să-i pun pijamaua, pentru că administrativ mi s-a încredinţat.

Lipsisem mult de acasă.

M-a privit ca de obicei, cu o acută absenţă. M-a întrebat, cred, ceva. Nu ştie să se apropie încet, cu vorbele, cu ochii. Nu e un soţ Géraldy. Oftează. Se va trezi, va privi mărit peste mine, întrebîndu-se poate, de circumstanţă, dacă am fost împreună înaintea somnului. Amîndoi ştim că nu am fost. Amantul e frustrat, soţul vag neliniştit, copilul

hărțuit de întrebări de om mare va cădea din nou în somn. Visează că intră în păduri care se transformă în piste cu obstacole.
Amorțesc ; îi dau dreptate tuberculosului italian care scria că expresia „a dormi în brațele cuiva" este o aberație.
Toate cuplurile din romane alunecă în somn înlănțuite fotogenic.
Nici Hemingway nu face excepție.
Poate Giono ar fi reușit, dacă l-ar fi preocupat aceste clipe. Va trebui să mă obișnuiesc să amorțesc în fiecare noapte. Deocamdată reușesc să stau ceasuri, nemișcată, cu fața în sus.
I-am spus cîndva că nu pot respira decît pe partea stîngă. Chirurgul s-a înfuriat, soțul și-a suplimentat complexul de superioritate din operația nereușită a unui confrate. În rest, sîntem noi în patul imens din apartamentul cu ziduri vechi, încălzite de respirațiile părinților între respirațiile orașului. Noi. Cît ? Cum ? De ce ?
Trebuie să mă mișc, am nevoie de un gest mărunt care să urnească aerul. Dacă aș stinge lampa care arde la piciorul patului ? S-ar trezi, probabil. I-e groază de întuneric. Astă-seară a așezat peste rama de metal goală *România literară*. Ziare curente nu prea citește. Nu știu dacă se cade să cumpăr abajur. S-ar putea să-i deviez ritualul spaimelor.
Storurile sînt trase strîns, lampa va arde pînă la ora 4, cînd cu ochii închiși va stinge, se va întoarce, va ofta.
Are un radar bionic, care îi vestește numai lui zorile. Mă desprind. Sînt udă pe gură, pe sîni, pe pîntec. Mușchii coapselor mă dor, într-o febră ușoară : soțul meu aerian, fluid, abia înfrunzit, cu

buze reci, palme fierbinți și uscate, care abia mă ating. Clipa lui de disperare, febra mea musculară. Se trezește.

— Dormim ?

— Sigur. Vrei apă ?

— Nu. Noapte bună.

— Te sărut.

Aș dori chiar să-l sărut, să mă ia în brațe, să prelungim dorința în somn ca pe deplina, inviolabila marcă a solidarității. Își trage orbește, pe mîini și pe picioare, pijamaua. Se întoarce cu fața în sus și își aduce somnul cu mîinile lungi, albite de spălatul aspru, fierbinți, uscate, mască pe obrajii de ceară. Oftează, coboară încet mîinile, ezită, pune una pe mine. Eu sînt undeva, sub cele trei pături așezate meticulos de chirurg, înaintea somnului, ca un cîmp. Știu de la asistenții lui că își așază întotdeauna singur cîmpul. Încă o noapte cu cearcăne pentru mine, cu paloare pe obrajii celebrului chirurg român delegat la toate congresele și conferințele internaționale pentru că a inventat tehnica x, înlăturînd-o pe y. Și totul, cu corolarul unui tată veninos în minister.

Îmi mișc mîinile sub cele trei cîmpuri ale somnului pînă la medalionul identic cu al chirurgului — verighetele noastre.

Lumina zebrată a lămpii i se joacă pe pielea de fildeș vechi, pe buzele-jaluzele. Sărută rar, nu are răbdarea atingerii filozofice, a dorinței pur și simplu. Dragostea este încă un catharsis. Spun încă, sperînd detașat. Nu cred că va trece cu mine dincolo, nici nu-l prea ajut.

Cîndva, iubitul meu dintîi m-a trecut pragul spre solarul, roşul, albastrul peste norii străbătuţi în supersonic, ancora pe care mai alergau valuri mici. L-am întrebat odată pe soţul meu dacă vede culori în dragoste. Da : roşu.
Drapelul castelanului meu are roşu, verde, albastru.
Mă răsucesc în insula patului, gata pentru salturile prin cercuri de flacără rece prin care mă trece în fiecare noapte soţul meu.
Iubitul dinaintea lui se îndoia că Bagheera ar putea fi îmblînzită.
Cel mult mîngîiată, spunea.
Smucesc cu furie lanţul, aş vrea să fug pe străzi, printre duhurile cetăţii mele.
Nu mă obişnuiesc cu atmosfera de aşa-se-cuvine a familiei noi care mă scrutează, pe care o observ cu nonşalanţa unei rude dintr-o reşedinţă de judeţ.
Ocup stagiar o încăpere în care am cîteva cărţi, nişte rochii şi multe cămăşi de noapte. În rest, bună ziua, da, sigur, mulţumesc, am mîncat la mama. O cafea ? Dacă se poate, aş putea s-o fac eu. Bucătărie strîmtă, cutii cu rost şi loc stabilit de treizeci de ani, ceşti meschine, tăvi oarecare, paşi nesiguri pe carelajul alb-negru, ochi verzi care-mi caută sub priviri noaptea trecută sau umbra lacrimii. Mi-e frică de inteligenţa mamei şi în acelaşi timp o domin cu o siguranţă de om care repetă un rol cunoscut. Siguranţă nu ştiu de unde dobîndită, rol necunoscut pînă acum. Castelanul tresare şoptind :

— fetiţo, întoarce-te !

— ţi-e rău ?

— nu, nu. Întoarce-te, te rog.

Dialogul dimineţilor noastre în ultimul timp. Criza vine la ceasul cocoşilor Juliettei, la ora sinistră în

care ne trimitem iubiții acasă, în care îi părăsim intrînd în bluza de lucru, cu mirosul străin în piele, pe păr, cu arsură cenușie pe cerul gurii.
Criza vine și pleacă sleindu-l în fiecare zi.
S-a întors de la Sinaia după un leșin în timpul unei operații, alb-gălbui. L-am întrebat prostește dacă albul l-a odihnit.

— A fost dumnezeiesc, dar îmi venea să plîng tot timpul.

Nu a schițat nici o dorință de a-l însoți. Sigur că nu aș fi avut timp, dar el nu știe niciodată cît de puțin timp am. Îl amuză că arăt bine după nopți repetate de nesomn. Medicul nu se gîndește la intoxicația cu acid lactic, care colorează obrajii pînă la invidia colegelor.
Respiră scurt. Dacă se întîmplă acum, în clipa asta ? Cad în spirala fără sfîrșit a somnului. SE ÎNTÎMPLĂ începe să se întindă, să caște, să se silabisească monstruos. SE ÎNTÎMPLĂ. ACUM. Mă trezesc pîndind respirația de alături. Se întîmplă nu e prea puțin pentru MOARTE ? MOARTE. MOARTE. MOARTE. MOARTE.
Toate îndrăgostitele pîndesc respirația iubiților. Cînd îmbătrînesc, pînda devine spaimă, încordare în maratonul supraviețuirii. De ce nu sîntem bătrîni, de ce nu sîntem morți pe lespedea patului, de ce nu am trecut și prin episodul acesta ? Se aud niște porumbei și parcă niște vrăbii, în dimineața orașului. Nimic nu evocă citadinismul. Simt alături copăceii mediteraneeni plantați la capul fraților lui. Sîntem morți și e în sfîrșit bine. Am ancorat, sigur. Dorm.

— iubito !

— vrei apă ?

— nu !

Mă ia în sfîrşit în braţe. Tremură uşor, nu mă ţine, mă absoarbe. Scoarţa nu mai e aspră, frunzişul neted foşneşte uşor. Crotal dulce. Nu mişc, abia respir. Dacă se întîmplă acum, în explozia de bucurie a supravieţuirii, în gratitudinea pentru o zi nouă ? Peste o oră va intra în operaţie. Va fi obosit. Ştiu că mă mint, că îl mint, dar prea am fost departe în somn, înainte de somn. Aş vrea să plîng, să-l implor să mă lase să plec. Ţine ochii închişi, barba i-a crescut. Este albăstrui, pur, ireal. Îl mîngîi uşor pe frunte, îi culc capul pe pieptul meu.

— nu te mişca, te rog, aş vrea să mai dorm.

Încep să respir concludent. Ştiu că medicul respectă orice imperativ biologic, chiar dacă e furios şi umilit. O maree roşie de greaţă, de galben-verzui mi se suie înspre gară, explodînd în creier.

Şi cînd nu voi mai avea putere maternă ? Cînd nu voi mai putea inventa nimic ? Trebuie să împing mai departe ştacheta. Nu mai sus. Nu se poate. Toată puterea mi s-a scurs în podea, prin cearceaful care poartă urmele somnului de alături.

Clanţa uşii de la baie, robinet spre dreapta, robinet spre stînga, săpunul care se mişcă pe pieptul inutil, pe pîntecul uşor bombat, pe picioarele suficient de lungi, îmi consumă restul de putere.

Şi dacă mi-e rău din altă cauză ? Nu ! Nu aşa !

Trebuie să plec repede, să sparg cercul polar, să reintru în caruselul profesional. Bucătăria, ochii verzi deasupra cafelei. Recomandări asupra micului-dejun, mulţumiri şi refuz de a mînca acolo, pe colţul mesei cu muşama jupuită.

Strada. Tulbure, cu o speranţă de soare. Lumină cenuşie în troleibuz, peste chipuri care s-a spălat în grabă sau deloc, taxatoarea, aceeaşi de ieri, cu

un fals aer de tristețe sub ochelarii fumurii, tichetul, mănușa, geanta mutate dintr-o mînă într-alta, saluturi în neant.
Ar trebui să-mi schimb profesia, să mă retrag într-o redacție liniștită pînă cînd boala, moartea sau viața vor hotărî. Ezit pentru că îmi iubesc meseria și poate mai ales pentru că nu mai sînt la vîrsta examenelor. Singura șansă de supraviețuire este meseria mea cu oameni care se șterg unul pe altul din priviri în minutele material numărate.
Aștept ceva dinafara mea și poate, în sfîrșit, pentru mine. Scaunele îmi sar în ochi, lucrurile se apropie vertiginos, troleibuzul devine în fiecare dimineață cabină cosmică în derivă.
Acoperișurile gonesc în dreapta și în stînga, mă țin cu amîndouă mîinile de bara unui scaun. Montez mintal cele două planuri de acoperișuri, ca într-un film : stînga-dreapta, cadru fix, dreapta-stînga și stop. Jocul montajului mă liniștește, încep să aud distinct vocile, roțile, frîna. Niciodată corpul meu nu s-a solidarizat cu mine. Mă trădează cînd am mai mare nevoie de tăria fibrei lui. Se topește cu indiferență.
Mi se întîmplă tot mai des să uit cum se numesc cei la care mă duc. În plină emisie, uit numele interlocutorilor. Îi prezint în mijlocul discuției, sau chiar la sfîrșit. Mi s-a spus că formula este originală, pauzele mele penibile sînt caracterizate de cronicari drept politețe, ochii pierduți în gol, tact. Nu mă mir. Cronicarii nu știu, în majoritate, cum se face un film, nu cunosc mecanismul transmisiilor. Știu în linii mari ce înseamnă televiziune, cunosc cîțiva operatori și elita reporterilor. Cronică TV poate scrie oricine. Despre Televiziune și Tea-

trul Tănase oricine poate scrie picant, oricine își poate permite poante și recomandări : ar fi de dorit să... De dorit de la cine ? De la noi, confrații lor, cu același orizont de preocupări, dar care nu au timp și nici coloane la dispoziție pentru a decupa cinematografic logica cronicilor lor, păienjenișul de relații și interese. Crezîndu-mă din „mediu", unii judecători TV îmi interpelează colegii : ce mai faci ? Anunță-mă din timp, să fiu pe fază. Sau, știi ce ? Cheamă-mă la vizionare. Poate în ziua emisiei nu am timp, nu sînt în București. S-a aranjat, conchide importantissim confratele, băgînd în buzunar o promisiune de elogii.

Veți spune că sînt subiectivă. În linii mari, aveți dreptate. Dar nu total, pentru că eu nu prea ocup cronicile de specialitate, și cînd le-am ocupat, rîndurile erau bune.

Mi-e teamă ca, uneori, părerea oficialilor mei să nu concorde cu cronica. Atunci ei mă pot bănui de prietenie cu cronicarii sau și mai rău, de complot împotriva gustului lor.

Cum spuneam, televiziune poate face toată lumea. Ziarist poate deveni oricine de la un ceas la altul. Nimic mai simplu decît să agăți un tip de rever, să-l mitraliezi cu întrebările repetate acasă, și la sfîrșit, să notezi cursiv tot ce a răspuns încolțitul. Există pentru cei care ne privesc cu superioritate o probă care nu a dat niciodată greș pînă acum — i-am rugat să ne înlocuiască, sub diverse pretexte. Cu microfonul în mînă devin incoerenți, ca niște copii care nu știu să numere.

Există și păreri pe care le ascult cu sfințenie — aparțin publicului anonim care pune în mișcare roata mare a televiziunii.

Monteuze, operatori, maşinişti, băieţii care încarcă rolele de film în cabinele strîmte şi care privesc în sala de proiecţie prin gemuleţele dreptunghiulare au păreri de cele mai multe ori sigure, autorizate. Ajung în sfîrşit la studio. Echipa este răspîndită pe kilometrii etajelor. Cu telefoane, cu goană pe scări, reuşesc să-i adun. Dau adresa şoferului, pornim. Mă gîndesc la cine merg, caut la iuţeală cîteva întrebări, nu-mi vine în minte nici una pe care să n-o fi pus de zeci de ori.

Voi găsi pe loc, sper. Aş vrea să mergem la nesfîrşit. Casele, străzile pe care le cunosc mă cheamă între duhurile lor mărunte, harnice.

Ajungem, totuşi.

Cobor, îmi aştept colegii. Operatorul îşi scoate cutiile argintii foarte grele.

Nu-l ajută nimeni, fiecare este ocupat cu bagajele lui. Îi iau cutiile cu peliculă, încerc să ridic stativul, şoferul se repede şi mi-l ia mormăind.

— M-am săturat de hamalîc !

— Cine te-a rugat să ne ajuţi ?

Există uneori animozităţi între şoferi şi operatori, între operatori şi redactori, toţi sîntem iritaţi pe lenea electricienilor. Nu mă simt niciodată bine cînd trebuie să-i împac. Coboară toţi. Ne deschide o doamnă fardată grotesc. Neconcludentă, îmi spun, privind-o pieptiş. Neconcludentă pentru nivelul meu de viaţă. Intrăm tropăind. Doamna se plimbă fără rost, într-o cheltuială de gesturi şi ocheade. Caută să ghicească ce aş dori s-o întreb.

— O să vedem atunci. Depinde de firul conversaţiei, deviez, pentru că sincer nu ştiu ce aş putea discuta cu această doamnă care frecventează teatrul de trei ori pe săptămînă, în rest făcînd traduceri

pe care i le duc și aduc șoferi. Însoțește delegații de oaspeți străini, de pe urma cărora are probabil teancurile de reviste, bibelourile, pixurile. Între noi e o diferență de clasă socială. Nu o invidiez, nu am nici un punct de contact, atît. Electricianul caută prizele ascunse sub măsuțe. Controlează tensiunea, face probe în ochii gazdei, care se apără cu brațul arcuit drăgălaș.

— Ca să vă obișnuiți, îi spune calm, după ce o mai mitraliază de cîteva ori cu cele opt becuri orbitoare. Operatorul și-a scos din lădiță părțile componente ale aparatului și mă întreabă din ochi unde am de gînd să mă așez, ca să înceapă. Ridic din umeri, semn că poate să-și aleagă unghiul care-i place. Se instalează cît mai departe, pentru ca zumzetul aparatului să nu se audă atît de puternic, și pentru că e amabil, se acoperă pe cap cu o blană, pentru a atenua zgomotul. Stă ca într-o cameră obscură, înăbușitoare. Nu aude nimic din ce se vorbește, fapt pentru care nici nu poate urmări schimbarea de dialog, reacțiile partenerei. Nimic. Îi propun să vorbim despre surmenaj în civilizația stressului. Proastă alegere, îmi spun. Neconcludentă, ostentativă. Cu cochetărie de pisică trecută elaborează destul de lent formule arhicunoscute. Se încurcă, se oprește clipind dezolată.

— Continuați, nu-i nimic.

Mă întorc și-i strig operatorului să facă un cadru de legătură.

— Ce înseamnă cadru de legătură ?

— Vă explic la sfîrșit. Rămăsesem la bugetul de timp...

Îi urmăresc buzele, fără să mă mai gîndesc la altă întrebare. Oricum, voi opri după ce-și va termina

ideea. Bugetul de timp este o formulă frumoasă pentru că fiecare dintre noi ni-l administrăm cum ne taie capul. Soluţii grozave nu am prea auzit. Cînd tace, strig stop ! Aparatul încetează, luminile se sting brusc, operatorul de sunet începe să strîngă microfoanele. Ne strîngem bagajele în dezordine, încurcîndu-ne unii pe alţii. Fardata doamnă mă someză să-i explic ce este cadrul de legătură.

— Pentru că aţi avut un moment de ezitare, va trebui să tai şi pelicula şi banda de sunet, în masa de montaj. Or, pe locul acela va trebui să pun ceva, nu ?

— Şi ce veţi pune ?

— De obicei, se pun mîinile interlocutorului, raftul de cărţi din spate, copacul, casa, orice intră în cadrul în care se află cel cu care stăm de vorbă.

— Pasionantă muncă aveţi, se pisiceşte în continuare, torcînd acum în jurul operatorului, care îşi strînge transfocatorul, lentilele în cutiile căptuşite cu catifea.

— Mda, pasionantă. Sărut mîna !

Plecăm lăsînd în urmă benzi adezive, cocoloaşe de hîrtie şi poleială, elastice subţiri cu care au fost prinse cutiile cu film.

— Altă clientă nu găseai ? mă întreabă operatorul, care are ochiul drept încercuit de dunga roşie a obiectivului. A transpirat sub blană. Se şterge, îşi aprinde o ţigară.

— De unde ştii că nu era de soi, n-ai auzit nimic !

— De ce crezi că am ochi ? Treaba ta, dar mi-e tare frică că am tras degeaba.

Oftez, pentru că are dreptate. Etapa următoare se desfăşoară acasă la un academician omnifolosit de Televiziune. A îmbătrînit brusc fermecătorul nostru

cel de toate zilele, vultur ieşit la pensie. Nu-i scapă constatarea din privirea mea. Îl rog să-şi pună o haină. Se scuză : a înţeles că vine cineva de la radio. Pleacă cu paşi mici în papucii prea lungi. Soţia atentă la orice mişcare, se repede să-l ajute. Nu am să-l pudrez, hotărăsc pe loc. Am întotdeauna la mine o cutie cu fard special, cu care-i pudrez — printre scuze — pe academicienii care transpiră, pe fetele cu cearcăne, obosite şi speriate de ochiul negru al aparatului, de rola magnetofonului, care se roteşte inexorabil.

Înregistrările din studiouri au specialiste în machiaj. Machiajul nu este un moft. El nu-i înfrumuseţează pe vorbitori, le aşterne un strat protector împotriva reflectoarelor orbitoare, dîndu-le culoarea lor omenească fără care ar părea nişte cadavre transpirate. Sigur că în piesele de teatru, machiajul face minuni. Minutele pe care le petrec în faţa oglinzilor, pe taburetul înalt, cu un şerveţel de mătase în jurul gîtului îmi dau calmul înaintea emisiunilor. Poate şi pentru că cineva atunci, acolo, se ocupă de mine.

Coechipierii s-au instalat, operatorul îmi face semn unde să mă aşez, îmi măsoară lumina pe faţă. Electricianul aprinde şi stinge luminile ca să se asigure că totul e în ordine.

— Pune-i lavalieră, îl rog pe operatorul de sunet.

— Îi pun, dar nu face. Ce, e cîntăreaţă ?

Lavaliera, microfonul-bijuterie care se pune la gît, sub haină, se aşază cu mai mare plăcere în corsajul cîntăreţelor, actriţelor.

Pe mine microfonul mă irită. Nu-mi place să nu văd chipul omului pentru că are în faţă forma puţin estetică a microfonului.

— Ce i-o fi făcînd ? Îi dă cu Alba-lux ?

— Sst !

Paradoxal, nerăbdarea colegilor este prima lor undă de simpatie față de mine. Oboseala a trecut, răceala obiectivă a meseriei se instalează în noi. Academicianul s-a așezat la biroul său, și ca să ne facă să ne simțim mai în larg, lansează maxima despre împărțirea lumii în oameni care aleargă și oameni care așteaptă să fie abordați. S-a răzbunat, cu toate că privirea mea exprima o mirare cumsecade.

Pentru că e omniscient, aproape că nu mai e nevoie de întrebări. Vorbește impecabil, cu o mulțime de imagini pe secundă. Unele fraze le tai mintal, pentru că le-a mai spus și în alte emisiuni, deși tema era cu totul alta. Îi fac operatorului, cu mîna la nivelul genunchiului, semnul foarfecii : trebuie să coboare cu aparatul de pe gura vorbitorului pe orice îi trece prin minte. Și de obicei îi trece prin minte o singură imagine : mîinile celui care vorbește. Așa se întîmplă și de data aceasta. Și ca un făcut, exact în clipa aceea, mîinile academicianului stau perfect nemișcate, deși pînă atunci gesticulase, mutase creioanele, pixurile, bătuse cu arătătorul în podul palmei, zgomot care dă în microfonul foarte apropiat un bubuit sinistru. Electricianul surprinde semnul meu și stinge luminile. Dacă tot se taie, de ce să-și mai consume becurile ? Mă întorc, mă încrunt, luminile se aprind iar. Și interviul, de fapt monologul, continuă frumos, plauzibil, original, pe alocuri inutil.

Mulțumesc abrupt, plecăm refuzînd cafelele, care oricum nu ar fi venit.

— Cînd ?

— Mîine, poate, am să vă anunț.

Întrebarea a pus-o soția, care încasează drepturile. Ultimul interviu de azi, cu un tînăr scriitor la ordinea zilei. I-am răsfoit la repezeală ultima carte, m-a captat conflictul original care mi-a siluit atenția, obligîndu-mă să-i accept toată logica fabulației. Bloc vechi, lift în reparație. Cărăm pe scări kilogramele meseriei noastre, schimbînd axiome nu tocmai literare. Sun. Deschide un neverosimil de înalt și frumos domn. Îl întreb dacă scriitorul este acasă. Ne-am înțeles să venim acum și...

— Da, știu, poftiți.

Poftim într-o cameră clasică de intelectual : bibliotecă, birou imens acoperit cu cărți, fotolii despercheate. Apare curînd și insolitul, trei garoafe roșii într-un vas transparent, alături de un pistol prea serios pentru a fi jucărie. Copertă de roman polițist citit cîndva : *Azi nu sînt orhidee pentru Miss Blandish*. Băieții s-au instalat rapid și se așază în jurul meu, apărîndu-mă. Așteptăm scriitorul privind întrebător tînărul neverosimil de frumos, neverosimil de suplu.

— Cred că asta este poziția cea mai potrivită, nu ?, ne spune așezîndu-se în fața biroului imens acoperit cu cărți, garoafe, pistol.

Izbucnim în rîs, destinzîndu-ne din încordarea ceasurilor de pînă acum. Rîde cu toți dinții fenomenal de albi și frumoși tînărul celebru în așteptarea întrebărilor, sub luminile orbitoare. Operatorul mă întreabă mimetic dacă intru și eu în cadru, cum se spune. Probabil că sînt îngrozitor de obosită și bătrînă, efectul pudrei a trecut, sînt ciufulită. Îi sînt recunoscătoare și îmi vine să plîng. Amîn voluptatea asta.

Trec secunde în care mă mobilizez cît pot. Tînărul

mă citeşte cu compătimire, flancat de celebritatea lui de erou walhalic. În dreapta şi în stînga, trebuie să fie, nevăzuţi, Fafner şi Fasolt, dulăii niebelungici. Rog operatorul de sunet să aşeze microfonul în aşa fel, încît să nu strice imaginea frumosului interlocutor. Interlocutorul pricepe primul ce vreau să spun, mută microfonul, vorbind dezinvolt despre inestetica sa formă.

Pun trei întrebări-mitralieră. Îmi răspunde cu miez, nestînjenit de zumzetul aparatului, de operatorul de sunet care îi stă în faţă. Pe mine mă priveşte global, ca pe o fatalitate momentană. Ne întrerupem pentru schimbarea bobinelor. Continuă exact de la ideea la care rămăsese. Vin nişte cafele, nu le refuzăm. Tînărul ne priveşte de sus, cu ochii semiînchişi. Ar putea fi soţul meu, frumos în totul, armonios, sigur. Mai puternic şi mai util, soţul meu.

Plecăm, ne conduce. Mă urmăreşte cu priviri de amant vechi. Mi se pare, îmi spun. Pe drumul înspre studio, tăcem obosiţi, ca după manej, într-o solidaritate acum totală.

Colegi, colege, ecourile ultimelor emisiuni, priviri vitros-indiferente. În barul plin de fum, balerine şi regizori cu mari speranţe de evoluţie, cumpăr un sandviş destul de cafeniu. Îl mănînc în drum spre cabina de montaj. Coridoarele dimineţii nu-mi plac. Prea multă lume se încrucişează în goană. Îmi place podul suspendat dintre clădirile Televiziunii, seara. O lumină sidefie, de proiect ştiinţifico-fantastic pluteşte atunci peste liniştea aparentă a cabinelor de montaj, redacţiilor, laboratoarelor. Mă împiedic de o canapea. Nu ştiu cum am ajuns în culisele studioului Unu. Culcat de-a curmezişul, un Christ de lemn.

Alături, o balerină goluță mănîncă din hîrtie un cîrnat. Traversez kilometrii studioului de-a lungul pînzei albastre care-l izolează de pereții înalți și mă izbesc în plin de un șir de elfi, sau poate coechipieri ai baronului Münchausen. Nici unul nu se scuză, evident.

Ies, în sfîrșit, sui o scară îngustă de metal, care mă duce mai repede spre montaj. O clipă privesc atelierele „Pangratti" de peste drum, copacii, șoseaua. Aș vrea să mă plimb prosteşte cu soțul meu sub copacii aceia. Întotdeauna dorința aceasta vine după zile obositoare sau neînțelese, așa cum venea după examene.

În ușa cabinei de montaj, curată, într-o ordine desăvîrșită, Bura, monteuza cu care lucrez de obicei, mă așteaptă. A venit mai devreme, pentru că știe că sînt obosită și am timp și mai puțin de cînd m-am măritat. Ar dori amănunte despre viața mea nouă, dar nu schițează nici o întrebare. Are o inteligență intuitivă și o mare capacitate de a-i apăra pe alții, deși ea ar fi avut nevoie de un scut. Pentru că e masivă, pentru că vorbește tare și spune ce crede oricui, indiferent de ierarhie, cu ea amenință și eu :

— Fii atent că montez cu Bura, îi spun operatorului care nu se prea sinchisește de acuratețea imaginii.

Și dintr-o dată începe să filmeze ca la carte, pentru că i-e teamă nu atît de vorbele fără ocoliș ale Burei, ci de impecabila ei pricepere.

Îi dau bobinele pe rînd. Le trecem prin masa de montaj, hotărîm ce oprim și ce nu, începem să tăiem filmul în bucățele, care realipite vor da iluzia de continuitate.

Lucrează meticulos, impecabil, știe precis ce trebuie

aruncat şi ce nu. Sînt copleşită de oboseală. Mă priveşte cu coada ochiului uneori şi încearcă să mă facă să rîd, comentînd *à rebours* ce spun „clienţii" mei de dimineaţă, îi opreşte uneori, descompunînd mişcarea, într-o poziţie neaşteptat de caraghioasă. Îmi dă să mănînc, cu cealaltă mînă lucrează. Întuneric. Sunet înainte, sunet înapoi, imagine înainte, imagine înapoi. Stop. Tăiem. Imagine înapoi pentru potrivirea planurilor după logica cinematografică.

— Microbul ăla nu ţi-a făcut cadre de legătură ?

— Mi-a făcut. Cred că sînt la sfîrşitul bobinei. Sau, nu. Le-am pus pe coş, dar am uitat, iartă-mă.

— Lasă, că le ţin eu socoteala acum. Sînt pe cuiul 1, nu ?

— Cred că da.

Şerpii filmului atîrnă în cuie numerotate, în coşurile de metal. Scoate segmentul de pe cuiul 1, îl priveşte în zare şi îl montează fără o vorbă.

— Spune-mi mie ce vrei şi odihneşte-te, închide puţin ochii. Îi spun, mă priveşte atent, dă din cap în semn că a înţeles.

— Dacă te încurci, trezeşte-mă.

— Ne luăm din asta acum ?

La începuturi, un şef reproşa unui operator că nu ştiu ce reportaj fusese prost filmat.

— Se vede ? l-a întrebat operatorul.

— Da.

— Se mişcă ?

— Sigur.

— Atunci ne luăm din asta ?

Deschid ochii. Îmi dau picioarele jos de pe rama coşului cu film şi mă plimb prin cabina supraîncălzită.

— Nu te odihnești ?

— Nu pot.

— Mîinile astea sînt de aici, ce spui ?

— Cred că da. La scriitor nu am cadre de legătură pe mîini. Am niște cărți și fotografiile lui cu autografele marilor scriitori ai țării. Astea-s mîinile academicianului.

— Eu pe cucoana asta n-aș lăsa-o. Nu spune nimic. Spicuiește parcă ar traduce prost din englezește. În sfîrșit, cum crezi.

Îi dau dreptate și scot „cucoana".

Din cabinele de alături se aude muzică populară, semnalul muzical al reflectorului, cuvinte înainte, cuvinte înapoi foarte puternic, pentru că o monteuză e cam tare de urechi.

Chirurgul meu celebru ce va fi făcînd ?

— Nu-i dai telefon măciucii ăleia de bărbat ?

— S-ar putea să doarmă.

— Pentru un tînăr, doarme cam mult.

— Este foarte obosit, operează în fiecare zi.

— Du-te la machiaj, arăți ca o dezgropată. Îți termin eu filmul și îl aduc în telecinema.

Ezit nici eu nu știu de ce, după care îmi aduc brusc aminte că trebuie să înregistrez cîteva fraze din alt film care va trebui să intre în emisie.

Alerg în fosta clădire a televiziunii, care mi-e mult mai dragă decît superba și funcționala construcție nouă. La începuturile televiziunii, curtea era plină de operatori, redactori, actori, speranțe din toată țara. Birouri erau băncile de sub duzi. Acolo făceam planurile de emisii, textele, acolo repetam cu actorii. Alergam în clădirea mică în care erau îngrămădite birourile ca să dăm foile scrise în grabă, dactilografelor. Cu textele fluturînd alergam într-un

cabinet minuscul, în care citeam totul, repede, fără greşeală. În timpul emisiei se întîmpla să răguşească unul dintre magnetofoanele înrămate în lemn, azi piese de muzeu. Dădeam pumni şi picioare şi magnetofonul pornea mai departe. Răsuflam uşuraţi, trăgeam irepetabile concluzii şi totul mergea mai departe într-un perpetuum mobile de entuziasm, hohote de lacrimi şi de rîs, nervi în laitmotivul „aşa nu se mai poate". Culise de circ, în care totul se putea în cele din urmă. Ne prindea dimineaţa la masa de montaj, ieşeam uneori afară să ne trezim. Bura mea, campioana nopţilor nedormite, ne striga de la fereastră într-un neaoş grai ardelenesc. Cînd terminam, îşi trăgea mănuşile lungi pe degete, îşi punea pardesiul şi pantofii cu tocuri şi aştepta în mijlocul curţii o maşină de serviciu care nu venea niciodată.

Ne privea, îşi dădea seama de inutilitatea prezenţei ei maiestuoase în aşteptare, izbucnea în rîs şi plecam de braţ, încet, în aerul bun şi tare.

În studioul prăfuit, căptuşit cu catifea cenuşie, citesc o pagină de text. Pentru pauzele de respiraţie, ridic uneori ochii de pe hîrtie şi în faţă am pianul dezacordat şi faimoasa, strălucitoarea orgă de zgomote.

Smulg banda şi alerg la sediul nou, ciufulită, transpirată. I-o pun în braţe Burei, explicîndu-i unde trebuie montat textul pe imagine şi zbor pe scări la machiaj.

În drum mă opreşte semnalul uneia dintre monteuze care împinge un coş încărcat cu filmul pentru telejurnal.

— Păzea, că pătează !

Mă vede, ridică ochii o clipă, îmi zîmbeşte. Acum

o lună a încercat să se sinucidă. Cine va şti de ce, pentru că e cea mai veselă şi nonşalantă dintre fetele de la montaj. „Fetele" au copii mari cu soţii lor sau cu nişte foşti iubiţi, se strîng în scurte clipe de răgaz în jurul ibricului cu cafea, bîrfesc benign, îşi împrumută cărţi, bani, rochii.

Ajung în faţa oglinzii de la machiaj. Cabina este plină de cîntăreţi de la Operetă. Ion Dacian este plictisit de disputa dintre două actriţe. Subiectul : o rochie exagerat de decoltată, care li se pare amîndurora la fel de potrivită. Politicos, le spune că nu se potriveşte cu rolul nici uneia şi încheie diferendul.

— Să vă pună lumini de sus, mă sfătuieşte machieuza, constatînd că tot fardul ei alb pus sub ochi nu-mi atenuează oboseala.

Alerg în studio. Este frig în aerul condiţionat. Începe repetiţia luminilor, cameramanii îşi încălzesc monştrii ciclopici, regizoarea de platou îmi face semn să mă aşez, mestecînd un măr. Vergele lungi de metal potrivesc lămpile, deşi comenzile ar trebui să fie electronice. Nu mai văd monitorul, ecranul aşezat în faţă, pentru controlul meu. Rog un maşinist să mi-l aducă mai aproape. Încerc să gîndesc ce am de spus. Un alb complet mi s-a aşternut în creier, spaime multiple mi se încrucişează în stomac. Ţîşnesc de pe scaun, sui scara îngustă de metal pînă în regie. La pupitru, un copilandru întoarce capul mirat.

— A adus filmul ? întreb fără nici un preambul.

— Sigur, dar dacă doriţi, verific.

Apasă un buton şi din pîlnia argintie a microfonului se aude o voce :

— Ce e, tovarăşul ?

— Ai încărcat filmul ?

— Cînd încărcam eu filme, mata nici nu te născuseşi.

— Este încărcat, poftiţi, vă rog, în studio.

Cobor în goană, palmele mi s-au umezit, am senzaţia că fondul de ten mi se topeşte ca o fondantă. Mă reaşez exact pe acelaşi loc, exact în aceeaşi poziţie cu genunchii oblic „telegenic". Prin microfonul studioului, glasul regizorului-copil mă anunţă că mai am două minute. Să fiu gata, încep la semn, sau la bec, cum doresc ?

— La bec, dar nu-mi da gros-plan, te rog.

— Nici o grijă, arătaţi a-ntîia.

Operatorii şi-au pus căştile şi aşteaptă semnalul regizorului. Becul roşu clipeşte deasupra camerei numărul unu. Semn că pot să încep „la bec". La semn ar fi trebuit să-mi dea pornirea regizoarea de platou, dar cum văd destul de prost, prefer becul roşu. Cu ochiul negru al camerei în faţă vorbesc ceva, care pare coerent. Nişte fraze făcute în minte, cu cîteva secunde înainte. Regizoarea de platou îmi face semn să scurtez. Începe filmul, comentez imaginile cu spaima că vorbele vor depăşi imaginea. Ajung la interviuri, înregistrate pe film. Oftez : acum vorbesc ei. Ochiul roşu s-a aprins deasupra camerei numărul doi. Zîmbesc, vorbesc iar. Aş dori să ştiu cîte minute mai am. Îmi privesc ceasul, fac o forţată apropiere de circumstanţă şi regizorul mă scoate din încurcătură cu promptitudinea obişnuită televiziunii, dînd drumul ultimului film. Îl văd în monitor, pot să mă mişc, să mă rezem într-un cot, să-mi mişc netelegenic genunchii. Încerc să-mi amintesc ultima imagine, după care trebuie să spun rapid ce se va întîmpla în emisiunea viitoare. Le

fac semn băieților că se apropie finalul. Intrăm precis, spun, tac, semn că totul este în sfîrșit gata. Mulțumesc orbește și plec. Ilogic, sper să mă aștepte în fața studioului celebrul chirurg. După ce mă conving de inexistența lui, sun acasă :

— Vii acum ?

— Da, aș veni, am terminat. Sau poate vrei să ieși tu în oraș ?

— Nu pot. Sînt obosit și mi-au venit niște prieteni în vizită.

— Bine, mă duc acasă, la mama. Sper că nu te superi ?

— Nu, nu, odihnește-te, ai grijă de tine.

Ai grijă de tine. De ce ? Un disc negru începe să-mi miște gîndurile, lacrimile curg calm, le șterg cînd ajung în bărbie. Îmi pun ochelarii mari, negri, la modă și mă mișc încet cu o fierbințeală care îmi cuprinde toate încheieturile. În curte, o persoană celebră din nu știu ce domeniu zbiară la bietul portar pentru că nu i s-a lăsat bon de intrare. Nu-l lasă nici pe președinte să intre pînă nu-i arată legitimația, așa încît țipetele și amenințările nu folosesc la nimic.

Aștept mult troleibuzul, care mă va duce în aproape un ceas, acasă. Nu-mi regăsesc cu plăcere cartierul nici acum cînd a făcut ochi, ca o margaretă. Păstrez cenușa primei amintiri a incubatoarelor identice, oarbe, separate de imense gorgane de pămînt, din care ieșeau osemintele căsuțelor dărîmate. Printre gorganele moarte am alergat cu trei ani în urmă, la ora tulbure a dimineții, spre o cabină telefonică. În timp ce încercam să conving un medic de la Salvare că tata e pe moarte, în jurul sticlei murdare a cabinei s-au prelins de nu știu unde trei lucră-

tori. Am deschis uşa şi am început să merg potolit. Cei trei au pornit siguri, după mine, în acelaşi pas. În tăcere absolută. Ni se auzeau doar paşii printre blocurile ostile, fără nici o speranţă umană. Chiar dacă aş fi încercat, nu aş fi reuşit să strig. Să strig ce ? Cui ?

Doi din grup m-au încadrat. Continuam să tăcem. Nu-i priveam. Lîngă un gard în ruină, mi-am schimbat ritmul paşilor. Cei doi m-au proiectat în uluci, începînd să-mi descheie haina cu eleganţa unor croitori de lux. Respirau parcă ceva mai repede, miroseau urît, erau neraşi. Am împins uşor un genunchi înainte. Atunci ne-am privit. Se uitau prin mine, atenţi la gesturile lor, la dorinţele lor încrucişate, la uşoara teamă. Mi-au scos haina şi-au trecut-o unul altuia cîntărind-o. Am schiţat o mişcare, nu s-a întins nici o mînă. Le-am întors spatele. Paşi precipitaţi în urma mea, mi-era greu să mă întorc, pămîntul mi se suia din tălpi pînă în cerul gurii. Bufnituri, gemete scurte, înjurături mocnite din voce de femeie. Mă întorc, în sfîrşit. Două matroane cu mîinile încărcate cu plase deveniseră morişti metodice, dînd unde apucau. Cei trei se retrăgeau cu o demnitate caraghioasă, pînă cînd au luat-o la fugă iepureşte. Matroanele, după ei :

— Haina, porcilor !

Porcii au aruncat haina sperînd să se prefacă într-un lac, o pădure, orice în goana plină de obstacole. Femeile au ridicat haina, au scuturat-o şi mi-au pus-o în braţe, plecînd agale în drumul lor. Nu-mi puteam descleşta dinţii, aş fi vrut să le sărut mîna, să plîng pe pieptul lor, să fac ceva la fel de mare ca oroarea şi spaima mea. Nimic. După un timp, am început să gonesc spre casă. Mama veghea

somnul bolnavului. Salvarea a ajuns în sfîrşit, un doctor adormit şi-a aruncat servieta ponosită pe patul tatii, apropiindu-se de mîna care nu ştiu cum căzuse din pat. S-a ridicat, gata de plecare. L-am întrebat mut de ce pleacă :

— Nu vedeţi că e mort ?

Nu văzusem, domnule doctor, nu mai văzusem de mult morţi. De la război.

— Nu mai încercaţi nimic ? întreb cu ilogismul celui care pierde.

Aţi observat că acolo unde se moare, de obicei, unii pierd ? Ne mor părinţii dar pierdem un copil, pierdem dragostea. Doctorul Salvării aprinde un chibrit şi îl apropie de pielea tatii. Îl privim îngrozite, aşteptînd ca tata să se trezească brusc.

— Nu face băşică. E mort, cum vă spuneam. Certificatul de deces nu vi-l pot elibera, duceţi-vă la policlinica de cartier. Rămînem amîndouă în faţa morţii, bîjbîind cu privirile prin cameră. Mama îi trage plapuma pînă sub bărbie şi închide fereastra. Alături de camera morţii se află baia. Nu îndrăznesc să deschid robinetele, nu îndrăznesc să mă servesc de baie. Pornesc în cursa îngrozitoare care legitimează moartea, un anestezic nemaipomenit pentru zilele cele mai grele. Funcţionara de la Sfat îmi cere buletinul tatii. Aştept să-l primesc înapoi. Nu, buletinul rămîne acolo. Tata nu mai există civic. Momentul acesta mi se pare mai ireversibil decît însăşi moartea, societatea se leapădă de cetăţeanul X.

Tata şi cu mine nu ne prea iubisem. Acum nu mai avea nici o importanţă, era un om singur în moartea lui, care trebuia ajutat. Cu pricepere de văduvă păţită, mi-am spus că trebuie îmbălsămat. Lîngă

blocul nostru se află un spital. Am intrat în aripa necropsiei, înspre care mă îndreptase portarul. Nimeni pe coridoarele verzi, deschid o uşă. Pe jos, pe măsuţe joase, aruncate la întîmplare, cadavre roz vibrant în lumina dimineţii. Închid uşa, orbită de moarte. O femeie bătrînă, murdară, care stătea pe jos, cumînţenia pămîntului, îmi arată o uşă şi recade în catalepsie. Intru pe uşa arătată fără să întrerup prînzul unei perechi de bărbaţi murdari, neraşi, care îşi bagă în gură bucăţi mari de salam şi pîine. O sticlă de votcă pe jumătate este dusă cînd de unul, cînd de celălalt la gură, într-un ritual solemn. Le spun ce vreau, nu mă priveşte decît tînărul, care acceptă propunerea de a veni să-l îmbălsămeze pe tata, cu o singură condiţie : să-i duc cu maşina. Cu maşina mică.

Gîndind, mă plimbam în jurul casei, sperînd să-mi iasă în cale o vietate oarecare, dar să fie a mea. Am un soţ şi o mamă, totuşi. Sui etajele modeste, mama nu e acasă şi mă bucur, pot să amîn pretextul venirii mele aici. Camera mea miroase a coajă de măr, a praf, a acvarium pentru vrăbii. Păpuşile, cărţile, jumătatea de amforă aşezată de mama sub calorifer pentru că poartă nenoroc, picturile dăruite de cei pe care i-am filmat sînt la locul lor, ca într-o reconstituire a vieţii mele de fată. Măsuţa radioului a fost mişcată, o reaşez pe locul ei. Numai eu ştiu că acolo, în parchet se află încrustat un contur de cretă al dragostei care m-a adus în casa asta trecîndu-mă în braţe peste prag. Acolo ne-am aşezat, în camera goală, cu genunchii la gură, rînduind împreună lucrurile pe care le aveam şi mai ales pe cele pe care nu le aveam. Nişte vorbe mai plutesc încă prin cameră. Rele. Amintirea unei sonerii în

mjilocul nopții, o fugă oarbă prin zăpadă, ca să-l găsesc răstignit în mijlocul șoselii, fără palton, cu tricoul sfîșiat. Nu știu dacă l-a aruncat singur, cabotinul superb pe care l-am iubit pentru că era cabotin, pe care l-am părăsit pentru că era cabotin. Dragoste piezișă, ca toate dragostele mele.

Mă așez cu fața în sus pe patul mult mai îngust decît cel al soțului meu, regăsindu-mi dungile de pe tavan. La ora asta, zeci de perechi privesc dungile mișcătoare ale tavanului. O clipă, simt solidaritatea foșnitoare a omenirii singure care așteaptă minuni privind dungile tavanelor. Mă regăsesc fără plăcere, fără emoție. Nu sînt genul meu. Telefonul. O voce vag cunoscută răsună pustiu în zgomotul de fond al orașului. Celebrul scriitor de azi-dimineață.

— Trebuie să vă văd. Neapărat. Vă rog să mă primiți.

— Vi s-a întîmplat ceva ?

— Altfel nu v-aș deranja.

— Nu se poate amîna pînă mîine dimineață ?

— Nu, nu. Ziariștii sînt, sau ar trebui să fie ca medicii. Poate că faceți excepție... ?

— Nu cred că fac, dar stau foarte departe și...

— Așteptați-mă, vă rog, peste douăzeci de minute, în stația cu nume imposibil la care locuiți. Sărut mîna !

Închide cu bruschețe. Mă schimb, mă pudrez, mă învîrtesc prin cameră. Apelul nu mă miră, meseria m-a trimis la ore și mai nepotrivite în mijlocul unor conflicte, sau mi-a adus oameni disperați, în miez de noapte, acasă.

Scriitorul nu poate face parte din categoria disperaților. Poate îmi face o farsă. Poate a pariat cu

cineva şi va trece topindu-se de rîs, într-o maşină, pe lîngă mine, pierdută în staţia cu nume imposibil între simetria blocurilor.
Dacă mi-aş chema bărbatul ? L-aş deranja. L-aş irita, întrerupîndu-i colocviul atît de necesar carierei lui. Nu ştiu în ce măsură contactul meu cu atîţia oameni de toate vîrstele, profesiile şi pretenţiile îl pun măcar pe gînduri. Ne respectăm tacit sferele de prieteni şi preocupări, în sfera mai mare a unui pact de sinceritate absolută. De fapt pactul nu a fost ratificat de amîndoi. Eu l-am propus, el l-a acceptat, lăsîndu-mă să înţeleg că sinceritatea este necesară în special din partea mea, şi numai în măsura în care nu-l va irita.
Nu-l pot întreba ce crede, ce simte, nici atît. Îl observ, poate uneori îl provoc să iasă din cochilie. Nu prea iese, sau cochilia nici nu există. Pun cap la cap segmente de comportări şi, dacă mă ţin puterile, trag concluzii.
Întrebările fundamentale i le-am pus iubitului meu dintîi. Nu înţelegeam cum putea să primească în aceeaşi cameră în care fusesem eu o prietenă din tinereţe. Nu mi-a explicat nimic, a zîmbit uşor. Superiorităţile unor asemenea experienţe nu-mi spun nimic, nu vreau să le mai cunosc. Din păcate, nimeresc mereu între gratiile lor, pe pielea sufletului meu.
Cu timpul am învăţat să plec, cînd simţeam că nimic nu poate limpezi leşia. „Cine nu mai ţi-e prieten, nu ţi-a fost niciodată.“ Cine nu ţi-e iubit, nu te-a iubit niciodată. Am voie să prelungesc un proverb ?
Îmi ascult paşii în aşteptarea scriitorului.

Încă o experiență asupra mea ? Încă o observație a tentaculelor oamenilor asupra oamenilor ?
Coboară dintr-un getax albastru, înalt, tînăr, neverosimil în cartierul meu. Cap plecat peste mîna mea. Stop-cadru. Nu scoatem o vorbă pe drumul spre blocul meu, nu facem nici un efort pentru apropierea categoriilor din care facem parte. Aprind cele două lampadare așezate la extremitățile patului.

— Nu puteți stinge măcar una ? Am lucrat mult, mă dor ochii.

Mă execut.

— Unde doriți să stați ?

— Nu e politicos, dar lăsați-mă să mă întind puțin. Am amețit.

Picioarele depășesc patul făcut pe măsura mea. Camera este inundată de un miros puternic, de băiat care s-a jucat printre cărți. Mă așez în fotoliul meu de două sute de ani, cu spetează înaltă și arcuri de dromader costeliv. Tăcem.

Nu știu dacă e potrivit să deschid radioul. Mă gîndesc cu spaimă la momentul întîlnirii cu mama. Nu mi-a făcut niciodată morală, mama mea — floarea. M-a lăsat să înțeleg că suferă cîinește cînd relația mea cu un semen este neclară. S-a obișnuit cu telefoanele la care răspundeam alergînd cu paltonul băgat numai pe o mînecă, s-a obișnuit cu ritmul profesiei mele. Femeia unui singur bărbat nu a vorbit niciodată cu mine despre dragoste. Nici măcar nu știu dacă l-a iubit pe tata. L-a îndurat pentru copil. Mi-e teamă de ea, prea e perfectă, prea diamantină.

Întorc capul. Ochii mari mă urmăresc, cine știe de cît timp.

— Și acum ne tutuim, da ?

— Eu nu pot.

— Mai aştept.

— Cînd va veni mama, vă rog să treceţi în locul meu.

— Nu eşti singură ?

— Aici locuieşte mama. Eu stau de fapt la soţul meu.

— Nu se poate !

E indignat ca în faţa unei insulte.

Dialogul se rupe înainte de a se fi legat. Îşi apasă ochii cu degetele. Respiră precipitat. Mă reped în bucătărie, aduc apă, dulceaţă din panoplia infinită a mamei.

Se ridică încet, străpuns de toate săgeţile sfîntului Sebastian. Mă priveşte cu uimire. Ies cu tava. Cînd mă întorc, rămîn în picioare, în mijlocul camerei. Întuneric aproape deplin.

— Nu vreau să mă vezi acum. Cîteva clipe şi îmi va trece. Nu-ţi fie teamă. Venisem la singura fiinţă pe care o credeam în stare să mă scoată din criză. Şocul erorii s-a suprapus peste oboseala mea şi peste criză.

— Ce fel de criză ?

— De scris, de viaţă. Îmi trebuia putere să ies din punctul mort, pentru că plec într-o ţară de care mi-e frică, încă din liceu.

— Ce ţară ?

— Egipt.

— Ce minune !

Respiră sacadat. Nu îndrăznesc să mă mişc în fotoliu. Întinde o mînă, mă somează să nu mişc. Mi-e iar rău. Absurd peste greaţă. Aş vrea din tot sufletul să fiu singură şi să plîng. De asta m-am refugiat în camera dinaintea căsătoriei.

— Începe să-mi treacă.

— Mă bucur. Cum vă puteați da seama că eu v-aș putea scoate din criză, cînd astăzi m-ați văzut prima dată ?

— Am televizor, doamnă.

Nu-l întreb ce a văzut din ce am făcut eu. Mi-e frică să nu-l pun într-o situație păcătoasă. Cîți nu au spus că mă cunosc de la televizor, botezîndu-mă cu fel de fel de nume !

Cheia în broască. Sar din fotoliu, aprind una dintre lămpi, ies în hol. Bucuria mirată a mamei îngheață cînd încep să-i explic, trăgînd-o spre camera ei.

— Fă-i, te rog, o cafea. Ai cafea ?

— Am. O păstrez pentru tine. Și de ce nu pleacă ?

— Nu se simte bine, ți-am spus.

— Și soțul tău ? Știe ?

— Cum o să știe ? Iar trebuie să-ți explic ?

— Trimite-l acasă. Cheamă un getax. Dacă n-are bani, îți dau eu.

— Nu pot. Ceva mai tîrziu. Nu e prima oară cînd vine cineva la noi, la ora asta, nu ?

— De cînd ești măritată, e prima oară. Îi fac cafeaua și expediază-l.

Mititică, rotundă, pleacă cu pași mai apăsați decît de obicei, în bucătărie. Niciodată nu a fost atît de explicit fermă cu mine.

— A venit mama, nu ?

— Da.

— Ar trebui să plec.

— Mama este de modă veche și se acomodează greu unor asemenea situații. Te rog să încerci să înțelegi...

— Ura ! Mă simt dintr-o dată fericit !
Mă mir, tăcînd.
— Ce te uiți ? M-ai tutuit.
Îi aduc cafeaua. Mama nu mă privește, trîntește ceva mai tare cești, farfurii.
— Încearcă să te odihnești și tu, cu mine. O clipă. Mi-ar face bine. Dacă vrei mă duc să mă prezint mamei tale, să vadă cît sînt de inofensiv și onorabil.
— Nu consider că prezența unui bărbat în camera unei femei și invers, trebuie să intre în categoria atitudinilor suspecte. Dar de la un timp, trebuie să explic, pentru a îndepărta eventuale erori.
— Azi-dimineață voiai să mă pui în încurcătură, nu ?
— Poate, nu știu.
— Întrebarea-încuietoare nu a venit totuși. De ce ai renunțat ?
— De oboseală, de inutil, de pur și simplu. Eram în serviciu comandat, nu-mi puteam permite să încui, să am păreri.
— Nu ești combativă ?
— Nu am fost niciodată.
— Și totuși, soțul nu l-ai obținut fără luptă, postul de la Televiziune, la fel. Cu cine te-ai culcat pentru asta ?
— Pentru soțul meu, cu el însuși, pentru postul de la Televiziune, culcatul cu vreun șef e folclor. Iar sînt obligată să explic, deși la asemenea întrebări eu tac și plec.
— Iartă-mă. Te rog, iartă-mă.
De ce nu pleacă ? De ce nu pot să plîng în liniște ?
— Îți iubești soțul ?
— Ai nevoie de un personaj ? Caută în altă parte. Te rog eu acum să mă ierți, dar balansoarul

acestei discuții nici măcar frumos inutile mă ameţeşte. Sînt foarte obosită.

— Poate criza mea vine de aici. Nu pot să scriu fără să disec, fără personaje reale şi situații reale. Nu pot scrie decît despre ce cunosc.

— Şi cum pe tine te cunoşti cel mai bine, scrii în special despre ce ți se întîmplă ŢIE. Tînăr scriitor cu conflicte care mimează viața, faci parte din tineretul violent de care eu mă tem.

— Dacă mi-ai aduce un pled ? Şi eventual un cearşaf ?

— Nu ar fi mai bine un getax ?

— Să mă fi înşelat într-atît ? Nu poți fi chiar atît de conformistă. Dacă nu se poate altfel, cheamă un getax, dar să ştii că nu am să-ți pot ierta cruzimea asta gratuită.

— Ai nevoie de un doctor. Aş putea chema pe cineva ?

— Eşti orgolioasă, sau poate ți-e milă ?

— Lasă testele, te rog.

— Nu doctor, pled, te rog.

Explicație şi mai dură cu mama. Îi aduc scriitorului trusoul pentru noapte. Noapte bună. Răspunde şoptit.

Mama îşi face pat pe două scaune. Nu doarme cu mine, lăsîndu-mi patul ei. Niciodată nu a dormit cu mine, cînd am avut musafiri.

Mă trezesc cu senzația neplăcută de hotel. Mă mişc în acvariu. Întorc fața spre dreapta. Peretele alb mă aruncă în spaimele de dimineață ale iubitului meu, singur în patul imens.

Dacă intră ACUM ÎN MOARTE ? ACUM ?

Încă nu pot telefona. Aş trezi-o pe mama-doamna, care ține telefonul lîngă camera ei. Mereu îmi vine

să-i cer voie cînd trebuie să telefonez, şi scuze cînd mă sună cineva.
Trec pe lîngă bucătărie în care se aud zgomotele mărunte ale micului dejun. Ciocănesc discret în uşa camerei mele.
Instalat în fotoliu, în toga cearşaf, oaspetele de la miezul nopţii aşteaptă. Este purificat de o substanţă necunoscută, pînă în adîncul ţesuturilor.
Se scoală, flacără albă, pură, îmi sărută mîna cu zgomot.

— Cum ai dormit ?

— Excelent. Mulţumesc.

— Poţi trece la baie.

— Mama este supărată, nu ?

— Ca toate mamele de modă veche şi de modă nouă. Pe aici, te rog.

Intru în bucătărie, mormăi bună dimineaţa. Pe bufet două tăvi aşteaptă.

— Mă duc la piaţă. Mă întorc peste o jumătate de oră.

Cu alte cuvinte, peste o jumătate de oră, scriitorul nu trebuie să mai existe.
Reintru în cameră după ce m-am asigurat că a ieşit de la baie şi a avut destul timp pentru îmbrăcat.

— Mi-e grozav de foame, mulţumesc.

Rupe bucăţi mari, le mestecă cu dinţii foarte frumoşi. Este lacom moderat, aşa face şi dragoste probabil, cu lăcomie *à la carte*.

— Vrei şi cafea, nu ?

— Mm.

Cafea de două persoane. Cînd ai să ajungi la cafea de o persoană, să te gîndeşti uneori că în garsoniera mea tristă, o ceaşcă te aşteaptă. Fermecătorul ca-

botin va fi refăcînd şi acum replicile de succes în jocul tragic al vieţii lui.
Bem cafelele, privindu-ne din cînd în cînd.
— Ţi-am scris o dedicaţie pe ultima mea carte. Uite-o !
— A apărut de curînd ?
— Nu ştiai ?
— Am fost atît de ocupată în ultimul timp...
— Mda. E şi ăsta un răspuns.
Se ridică, îl privesc global. Are nişte pantaloni cu o croială deosebită, cu buzunare largi în spate.
— Mi i-a adus tata din Anglia, dacă asta voiai să ştii.
Tac, aşteptînd să plece.
— Cheamă-mi, te rog, un getax.
Dispar, îi chem getaxul. Mă aşteaptă în mijlocul camerei.
— Tot mi-e frică, tot mi-e rău. Îţi mulţumesc din inimă, pentru tot. Îmi sărută mîna, aplecîndu-se, cu zgomot, ca un copil, mîna bunicii.
În baie răsfoiesc ultimul roman al oaspetelui meu. Scrie monstruos de matur. Război. Cărţile şi filmele de război mă aruncă în nişte amintiri de care nu am nevoie. Îmi întind picioarele în apa care începe să se răcească. Cuvintele se suprapun peste chipul spălat de substanţa necunoscută. Nu am citit încă o asemenea succintă, brutală şi adolescentină caracterizare a războiului la care noi am luat parte, pe cînd autorul era doar o speranţă în pîntecul matern. Dacă Titulescu ar avea un fiu, cred că aşa ar scrie. Tinerii pot fi de o sinceritate absolută. De obicei, copiii familiilor solide, satisfăcute, poeţii şi dezamăgiţii au această voluptate. Copiii din categoriile acestea au fost sinceri cu mine, poate pentru că nu mă simţeau

în stare să le fiu adversar, sau poate că aveau nevoie de o oglindă a certitudinîlor. Vreo doi au dorit să facă și dragoste cu mine. Da, doi au fost. Unul mi-a venit cu o agresivitate în care nu am crezut pînă în clipa în care m-am trezit în brațele lui. La cel de al doilea m-am dus eu. Apartament nou, proprietate personală. Ne cunoscusem la o conferință de presă și m-a fixat cu insolență tot timpul. Gîndește ca o mașină de scris și scrie ca un robot programat pe fraze tip.

Acceptînd invitația, voiam să-l urmăresc în cadrul seductiv de acasă. Vorbim un timp despre cariera lui, bem votcă din pahare înalte cu picior. Cuverturi aduse de la vreo bunică din Moldova acoperă mobila foarte modernă. Cățeluși de porțelan și pipe, cărți în toate limbile lumii, pentru că tînărul e un viitor poliglot. Nu mă mai interesează personajul și mă ridic. Se oferă să mă conducă, deși visa să-mi aducă micul dejun în pat.

Pur și simplu !

Are două camere, este foarte tîrziu. Rămîn, privind cu antipatie patul foarte înalt acoperit cu cuvertură lucioasă, roșie, brodată cu flori. Îmi aduce o pijama tot roșie, și după ce o îmbrac, revine în halat vișiniu.

Culoare enervantă în literatura de specialitate. Se așază pe marginea patului, îmi oferă un pahar, povestește ușor cancanuri bine informate. Îi propun să dormim totuși. Nu cumva doresc să facem dragoste ? Nu. Caracterizarea mea nu ar avea nici o greutate în dosarul său de viitor diplomat cultural. Să încercăm, conchide. Și încearcă, cu metodă și tandrețe de soț parizian. Mă retrag violent. Îmi

sărută palma şi-mi urează noapte bună. Stau cu faţa în sus pînă la prima rază, cînd plec, amantă cu experienţa discreţiei. Cartier pustiu, oră cenuşie. Muncitori obosiţi, femei cu basmale mă privesc cu dezaprobare. Sîntem de acord. Greşesc direcţia bună, de fapt nici nu ştiu încotro ar trebui să merg. Cartierul, pe jumătate şantier, are vaste întinderi neexplorate. Aş vrea să mă aşez pe marginea drumului prăfuit. Tocul mi se înţepeneşte într-o şină.
Un mărfar ancorat în ierburi îşi trimite pînă departe paralelele ruginite. Cred că se mai află şi acum în acelaşi loc, trenul acela. Sui într-un vagon, îmi agăţ ciorapul şi urmăresc cu plăcere firul care coboară în estuar pînă la călcîi. Mă aşez pe o banchetă în trenul curat, mărfar pentru rochii de bal. Aş vrea să fumez şi să fluier ca un cow-boy părăsit de cireadă, ghitară şi iubită. Fluier un fel de scaramîţei într-o izolare lunară. Mă simt mai bine decît în toate casele în care am locuit. De la război orice locuinţă este un cort pentru un anotimp. În iluzia aceasta mişcătoare mi-aş creşte copiii şi aş muri. Toate amintirile nopţii se scurg, o mie de perii cu ultrasunete mă curăţă. Vă sărut mîna, vouă celor care aţi uitat aici mărfarul rochiilor de bal.
Apa s-a răcit, arunc cartea, mă săpunesc. Mama mă strigă la telefon. Nu înţeleg ce spune, îi strig că nu pot ieşi din baie.

— Insistă. Zice că e urgent !

— Atunci dă-te drept mine sau termină-mi tu baia !

Nimeni nu-mi dă telefon pur şi simplu, fiecare apel însemnează o cerere, un imperativ.
La studio, atmosferă încărcată. Se pare că se va schimba din nou preşedintele. De obicei, primele

informate sînt nişte domnişoare subţiri, elegante, despre care nu ştiu exact ce fac. De altfel, toţi ştim în linii mari cu ce ne ocupăm. Uneori, cînd subiectul este mai dificil, ne pîndim. Ne felicităm cu ochii în pămînt sau cu sinceritate. Sîntem o schiţă de studio de film, cu vedete, executanţi, mediocri dar utili, invidii, îndelungi mişcări de culise pentru o săltare în schemă sau o plecare în străinătate. Sîntem global buni de treabă, oricînd, în orice condiţii. Reporterii, operatorii, sunetiştii, electricienii pur şi simpli. Vedetele ameninţă că vor informa un tovarăş, refuză subiectele care nu le „spun" nimic, demonstrîndu-şi superioritatea.

Noi, reporterii uzuali, avem satisfacţia serviciilor prompte ale maşiniştilor, şoferilor, magazionerilor, tîmplarilor sau fierarilor uzinei subterane care căptuşeşte televiziunea. Cu condiţia să le fi plăcut ceva din ce am făcut. Televiziunea se face de fapt la mica înţelegere. Combinăm operaţiile diverselor servicii, ca nişte manageri şmecheri, puşi pe pricopseală. Probabil că nicăieri nu veţi vedea un vicepreşedinte, să spunem, ocupîndu-se de şoferi, de peliculă, de bandă de sunet. Sutele de mii de kilometri de peliculă şi de bandă de sunet sînt prelucrate fără întrerupere. Data emisiilor este inexorabilă, nimeni nu-şi poate permite să nu aibă dispoziţie de lucru. Creaţia este aici respiraţia cotidiană. Gafe tehnice, mulţime. Folclorul televiziunii ţine minte cererea unuia să nu mai plouă într-un film, a altuia să scoatem pălăria unui personaj, sau a unui al treilea care trimitea o echipă de filmare cu o instalaţie montată în două încăperi. Erau vremurile eroice cînd un maşinist care căra o scară putea deveni oricînd prim-plan, estompînd-o pe Aida. Cîntă-

rețele răcneau din răsputeri, fără trucul play-back-ului. Acum, regizorii se înfurie cînd solistele nu-și mișcă gura exact ca în timpul înregistrării. Un pompier îl căuta pe tovarășul Wagner să-i ceară socoteală pentru cercul de flăcări dintr-o evocare niebelungiană.

Și acum se mai fac gafe, dar publicul nu le observă. Noii-veniți încearcă să învețe la iuțeală cîteva noțiuni tehnice, pentru a-și crea un ascendent. Rezultatul este de obicei catastrofal. Învățase unul, de pildă, să tragă fedul, cu alte cuvinte, să închidă emisiunea, realizînd un splendid ecran negru. La panica din studio, motiva că nu a înțeles ce voia să spună vorbitorul.

— Bine, dar l-ați ascultat...

— Atunci a spus altfel !

La această enormitate, nu exista replică : emisiunea era înregistrată ! Cînd în sfîrșit încep să se integreze în mecanismul televiziunii, cînd intră în Maëlstromul uriaș, care nu iartă nepriceperea, pleacă ! Există și minotauri stabili, la cererea cărora orice se poate. Au învățat toate meseriile, o dată cu fiecare dintre noi.

Cine nu reușește să învețe din mers, eșuează, și dacă este cinstit, pleacă. Iubesc și detest televiziunea ca pe un iubit, tandru și crud, delicat și grosolan. Mă ciocnesc de un tinerel cu un maldăr de benzi de magnetofon în brațe. Le scapă. Le adunăm amîndoi și încerc să-mi dau seama cine este, ce i s-a întîmplat.

— O să mă dea afară, asta e, conchide înainte de a-mi explica.

Îi așez cutiile cu benzi în brațe și îl oblig să se liniștească. Cu o zi înainte, în plină emisie, cînd

nu-şi vedea capul de comenzi date celor trei fete de la magnetofoane, intră un tip care începe să-i facă observaţii. L-a repezit. Din îngheţul celorlalţi a dedus că e mare.

— Liniştiţi-vă. A plecat.

Oftează uşurat şi pleacă mulţumindu-mi pentru vestea bună.

Toate aceste schimbări însemnează pentru mine examene noi, gusturi lungite şi scurtate într-un pat al lui Procust neîncercat încă. O perpetuă stare de emoţie şi umilinţă, acest permanent O-I = OI.

Ferestrele diamantine de navă cosmică îmi apar cenuşii, murdare, biroul, modern şi fără personalitate, înăbuşitor. Am o mulţime de treburi, şi aş vrea să mă plimb la Şosea. Şedinţă, plan de emisii, mă zbat să obţin o echipă din oameni cunoscuţi, rapizi. Reuşesc, fixăm ora plecării. După multe ceasuri de documentare grăbită, de alergătură cu o grămadă de note şi referate, plec.

Scări negre, scări albe, bemol, diez, nici o notă majoră, bună ziua, ce mai faci. Zeci de chipuri pe care le cunosc din vedere, care habar n-au cum mă cheamă.

Soare acrişor, plîng cu plăcere acidulată. Duhurile oraşului nu prea trec pe aici. Curţi îngrijite, grilaj matematic, nici un relief al unei greşeli care să umanizeze locuinţele surdo-mute.

Pe alei liniştite, în confort standard, cu scară interioară şi *living-room* rustic, locuiesc scriitori, poeţi, pe care i-am învăţat în liceu, la facultate. Dacă nu aş fi avut norocul unui profesor peripatetic, intuitiv, nu cred că aş fi terminat facultatea din pricina unuia dintre poeţii care locuiesc într-una din casele de aici.

După tăcerea ostentativă într-un seminar care avea drept temă creaţia poetului, pentru că stăteam chiar lîngă profesor, mă întreabă ce părere am. Răspund cu falsă candore :

— Era vorba despre poezie, nu ?

Calm, profesorul citeşte grupei de studenţi care a dat critici, gazetari, poeţi care acum scriu versuri de neînţeles şi trimit corespondenţe de peste hotare, 12 versuri. Filă de antologie universală. Am fi putut discuta despre poezie într-o perioadă în care ne făleam în taină cu lecturi avangardiste, care se puteau citi doar cu aprobarea decanatului.

Vă cer o umilă iertare, domnilor poeţi, o umilă iertare, domnilor scriitori.

Şoseaua continuă inodoră, rigidă. Pe aleile astea cariate cu exactitate mă purta de umeri primul iubit. Păşeam meridiane albe, negre, ne ascultam paşii, respiraţiile, eram împreună într-unul, jumătăţi androgine.

Am plecat totuşi. Poate acum mă urăşte geamănul meu, poate mă mai aşteaptă, îmbătrînind. Este iubitul meu plecat departe şi pe care am obligaţia fără jurămînt să-l aştept. Existenţa de aur şi verde, dorinţa care suia în noi lîngă copacii aspri, pe singurătăţile din bănci, de-a lungul zidurilor cu lămpi roz peste paturile altora, au murit atunci. Am visat totul dintr-o dată, deşi eram prost îmbrăcaţi, mîncam mizerabil, ne iubeam pe un pat îngust într-un subsol cu pisici. Stingeam lumina, priveam picioarele trecătorilor, cei doi plopi din faţa ferestrei se prelungeau mult mai departe decît începea în priviri. Ne imaginam orice loc, pe orice planetă albastră. Ochii lui peste ai mei, tricoul alb, aspru pe pielea mea fierbinte, pielea însăşi. Tîrziu, plecam

acasă. Drumul mă îndepărta în fiecare seară, ca un viol. Fiecare întîlnire de dragoste mă răstignea pe Golgota amantelor. Iresponsabilă sevă a tinereții? Umilința repetată a medievalei sărutări de mîini, fără ecou pentru a doua zi, fără o imaginară stradă a Frunzelor, a Pomilor, a Țiglelor de sub Flori împreună.
Oricum, recviem pentru adolescența Mariei.
Umilința s-a suprapus în straturi geologice.
Televiziunea îmi cultivă ideal această plantă.
Poți trăi ca o cîrtiță, ani de zile, îngropat în emisiuni de serviciu. Cînd reușești să faci ceva consemnabil, începe cursa plasării filmului. Nici o diferență față de un începător. Amînarea sau dezinteresul se produc brutal sau cu ocheade de subînțeles.
Pînă cînd pelicula se perimează ca interes spiritual. Zile-nopți-zile de muncă, febră, montaj contra cronometru intră în cripta unei cutii din plastic galben. Roțile mecanismului se învîrtesc în continuare.
Există și perioade cînd televiziunea nu mai poate fi judecată, comparată — pregătirea marilor evenimente, sărbătorile naționale, Revelionul. Un om cu o mie de capete, un mecanism fantastic, un robot genial, nici o definiție n-o poate îngloba în aceste perioade. Zilele și nopțile trec prin noi, gafa tehnică sau de concepție este evitată în ultima clipă. Cine a apăsat butonul salvator? Cine i-a dat brînci cameramanului, scoțîndu-l din emisie? Nimeni nu încearcă să afle. Dumnezeul televiziunii, se spune. Un minotaur înjură, promite, cară ca un salahor, se suie pe macaraua camerei mobile, luînd locul cameramanului, care se odihnește cîteva minute cu ochii arși de atîta lumină și imagine, găsește pe loc

soluția regizorală azvîrlind afară posesorii de idei geniale neaplicabile.
Meseria ne iese din piele, din vîrful degetelor, din creierele care nu mai pornesc de mult la sfertul de tură. Tineri spilcuiți sînt puși să găsească titluri, alții aleargă cu ele în atelierul de grafică. Mi se pare că se mișcă îngrozitor de încet aceste viitoare speranțe care dorm opt ore și își beau cafeaua la ora fixă. Cînd în sfîrșit găsesc titlurile și le arată minotaurului, răsună o înjurătură clasică. Tinerii se întorc la treabă, conchizînd :
— Nu i-au plăcut !
Pe la trei dimineața, Minotaurul dispare. Se întoarce încărcat cu mîncare și țigări. Mîncăm mecanic, băieții fumează din vîrful buzelor, sorb cafelele fierbinți aduse în termose uriașe. Odată i-am mulțumit. M-a privit absent, ca și cum aș fi făcut o glumă răsuflată.
Cînd simte că unul dintre noi este pe punctul de a cădea, îl trimite pe canapeaua din biroul lui. Îi ia locul, continuînd ca de cînd lumea. Vedetismul televiziunii îi estompează uneori bunul-simț țărănesc și atunci intră în cupluri „intelectuale", sperînd să-și întărească popularitatea, pentru că spectatorul uită repede chipuri și nume pe care le vede rar. Atunci mi-e foarte milă de el, cu dublajul de ridicol al pantofarului căruia i se rupe inima de bătăturile președintelui Statelor Unite.
În cabina de montaj, Bura mea credincioasă își vede de treabă impecabil, într-o oază în care nu pătrunde nici un ecou efervescent.
— Mie ce-mi pasă, vin microbii, pleacă microbii. Bună, mare, caldă, singură, cu șiretenii și candori care nu au scutit-o de umilințe. Ne cunoaștem de

mult, mă uimea fluența montajului ei, siguranța ei de a face orice dintr-o peliculă mediocră, de a transforma în academicieni incoerenții. Ei îi plăceau comentariile mele și începuturile de film altfel decît obișnuia ea. Reținea cuvinte, fraze pe care le repeta după un timp în vorbirea ei rostogolită de țărancă din Făgăraș.

Lucram. Se pomenea într-un film despre război, foamete. Se oprește o clipă, răsturnîndu-se în gînduri foarte departe.

— Și eu am răbdat de foame un an, dar nu din cauza războiului. Aia a fost altfel de foame.

— Din ce cauză, atunci ?

— Un dobitoc de la cadre mă pîndea. Era gelos pentru că... pricepi, nu ?

— E absurd.

— Sigur, dar a reușit. Pentru că i-am dat unei femei o cutie de metal pentru film, m-a dat afară : înstrăinarea bunurilor obștești. Că l-au dat și pe el afară după un timp, nu m-a mai încălzit.

— Și ce-ai făcut ?

— M-am dus acasă, ce să fac ? Aveam bani pentru vreo săptămînă, mi-am cumpărat pîine și săpun. Dacă n-ai să ai odată ce mînca, să stai cît mai mult întinsă. Și cînd ai putere să te speli.

— Și ai rezistat un an ?

— Mai mîncam pe la prietene, pe la surori și nepoți. Nu le-am spus că m-au dat afară, nimănui nu i-am spus. Am vîndut tot ce aveam în casă ca să am cu ce plăti chiria și întreținerea. Vecinii mă salutau, lucram la Televiziune !

— Și nu ai reclamat, nu ai făcut nimic ?

— Sigur că am făcut. M-am dus la cadre, la președinte, la sindicat. M-au ascultat toți, au dat din

cap cu înțelegere, m-au sfătuit să mai aștept pînă ce se fac cercetări și să revin. Nu am mai revenit, pentru că nu puteam să-mi permit luxul unui tramvai. Acum ce-aș mai țipa la ei, dar atunci eram prea nemîncată, prea speriată.

— Nu aveai pe nimeni mai aproape? Un iubit?

— Aveam uneori. Artist, nu-și dădea seama că mor de foame, îi plăcea chiar paloarea mea străvezie.

De atunci a rămas poate Bura, copilul care nu a avut niciodată pom de Crăciun.

— Și?

— Au trimis o comisie să-mi sechestreze lucrurile, pentru o cotizație nu știu la ce. Aveam numai dulapul și patul. Au pus sechestru numai pe dulap, patul nu se sechestrează. Știai legea asta?

— Nu.

— S-o știi. Stăteam la etajul șapte, totul era să am putere să... A venit o adresă de reîncadrare și am început să lucrez. Un timp, ca să-mi pot cumpăra niște pantofi și o fustă, mîncam numai laptele pe care ni-l dă Televiziunea și din cînd în cînd făceam cîte o mămăligă. Acum ce folos că am cîrpe, că am casă?

Se reapucă de lucru în viteză. Confidența nu a venit din senin, simte că sînt descurajată ca ea în fața ferestrei pe care trebuia să aibă numai putere s-o deschidă.

Îi fac un plan de montaj și plec. Atmosferă de prefestival brașovean, peste cîteva zile, de la orele 20 în sus, orașul va fi pustiu. Nu merg înspre nici un chip, înspre nici un zid sau covor, sau colț de încăpere. Aș pleca în alt oraș, pe altă planetă, între alți sori. Meseria ideală mi se pare cea de comis-vo-

iajor, *mobilis in mobile*, într-un peisaj continuu care ascunde oameni, lucruri și așa mai departe, ca în povestea cu ridichea Goliat.
Merg înspre casa soțului meu cu o urnă nouă cu cenușă, pe care am s-o așez sub vatra noastră, ca oamenii care trăiau poate aici, sub pașii mei, cu cinci mii de ani în urmă.
Pe străzi sînt mai puțin singură, cu duhurile orașului m-am împrietenit de mică în mahalaua Dudeștilor. Mă creșteau niște evrei bătrîni pentru bani foarte puțini dați din cînd în cînd de tata, care își ascundea aici slăbiciunea de tinerețe. Și acum am pe cerul gurii gustul salatei evreiești cu ouă, ridichi, ceapă și zahăr. Pe bătrîni nu-i mai țin minte. O flacără imensă s-a suprapus. Roșie, limbă de vulpe cățărată spre cîrpele negre de pe sfoara din curte. Alergam să le prind într-o horă roșie-neagră-albă în sfîrșit, răcoroasă. Ochii albaștri ai tatii peste ce mai rămăsese din mine. De atunci nu ne iubeam, de cînd copilul incultei a intrat în casa ciocoaicei care îl luase de bărbat.
Amantă de arhitect celebru, dîndu-se drept fiica lui adoptivă, monumentală, franțuzită, scîrbită de toanele olteanului focos care o mai plesnea uneori.
Casă cu două etaje, verzi, pe strada Nifon. Insolit, un nuc spărsese terasa. Prima mea amintire bună din casa verde. A doua a fost Sultana, o chiriașă canceroasă. Mă fascina rana ei de la picior, ca un rubin imens. O ajutam să și-o panseze. Numai pe mîne mă lăsa. Cu puține zile înainte de a muri, mi-a spus că-și duce rubinul cu ea, departe, unde nu mai poate face rău nimănui.
Ciocoaica s-a înfuriat îngrozitor pe „fiica de servitoare", m-a dat la spălat, ținîndu-mă în carantină

mult timp. Mîncam singură, așa-zisa mea bunică nu mă mai primea să dorm cu ea în cameră. Vrăjitoarea cu față blîndă îl înfiase și ea pe tata, așa cum arhitectul celebru o înfiase pe nevasta tatii. Îmi convenea de minune tratamentul. Plecam în zori cu băieții cartierului, să explorăm șanțurile de canalizare. Rasă în cap, cu pantaloni din piele de drac, slabă, numai ochi, mă confundam într-atît cu băieții, încît puțini știau că sînt totuși fată.
Mă întorceam seara, obosită, febrilă, dar nu ceream mîncare. Pe mama o vedeam rar, o așteptam zile întregi în echilibru pe o ladă de gunoi, agățată cu mîinile de zăbrelele porții grele de fier. Numai de Paști îmi permitea tata s-o întîlnesc. Venea pe trotuarul din fața casei, se oprea în fața porții, țîșneam spre ea, mă opream în fața doamnei frumoase și tinere care ținea invariabil în brațe o cutie mare cu oul de ciocolată. Nu mă întreba niciodată ce fac.

— Mamă, tu ești servitoare incultă ?

— Ți-a spus cineva că sînt servitoare incultă ? Rostea rar cuvintele, resfirîndu-le în fața ochilor, ca pentru a vedea mai bine, sau poate se mira de cuvintele pe care le pot ține minte.

— Tanti Zoe spune așa despre tine...

— Nu sînt chiar servitoare, și dacă aș fi, între noi nu s-ar schimba nimic. Fac orice, bat la mașină, fac curățenie, am grijă uneori de copiii altora.
Ne mai plimbam prin Parcul Carol, îmi lua semințe, cornuri, floricele, tot ce nu aveam voie să mănînc în casa verde.

— Aș sta cu tine pînă aș muri.
Își punea ochelari de soare, mă apuca mai strîns de mînă și mă ducea grăbit pînă în fața casei. N-o întrebam dacă va mai veni, pentru că ar fi putut

ghici că o aştept. Aşteptarea era secretul meu. Nu mă săruta. Plutea îndepărtîndu-se, flăcăruie albastră. Stăteam un timp cu cutia în braţe. Rochia cu volane ţepene începea să mă încurce, sandalele albe la fel. O luam la goană, stingherită de condiţia mea de fată. Mă opream în curtea cizmarului din colţul străzii. După un munte de petice de piele, Jery pistruiatul mă pîndea. Îmi sărea în faţă, mă speriam şi scăpam cutia. Oul se spărgea în bucăţi mari, bulbucate. Ne aşezam bătrîneşte şi începeam să mîncăm, uitîndu-ne din cînd în cînd unul la celălalt.

— Chemăm gemenii ?

— După ce mai mîncăm niţel.

Îi fluieram cu un deget îndoit în gură, haiduceşte. După trei minute, gemenii apăreau, ogari identici, hămesiţi, negri de praf şi soare. Tăbărau pe resturile de şocolată, le curgeau pîrîiaşe cafenii la colţurile gurii. Îi priveam ca doi părinţi înduioşaţi. Mîncau pînă ajungeau la păpuşa, oglinjoara şi pieptenul, surpriza oului aceluia. Ni le împărţeam greu, hotărînd să purtăm fiecare cîte un obiect o zi, o săptămînă. Pînă le pierdeam.

— Azi cînd vă bate ?

— Cînd o veni, ca de obicei, pe la 5—6, răspundeau sincron gemenii.

Mama lor şi tatăl meu ne băteau aproape zilnic, la ore fixe, ca ploile la ecuator. De pe terasa casei verzi îi vedeam sub duşul bătăii. Pe mine nu mă puteau vedea, pentru că tata mă bătea noaptea. Se relaxa după lucru în hazul colegilor de redacţie, care scoteau nu ştiu ce revistă de studii.

După bătaie, totul reintra în normal. Se aşeza la maşina de scris veche, cu două claviaturi, pentru

litere mari şi mici, fuma ţigară de la ţigară, „Bucureşti“ şi „Regele R.M.S.”. Eu rînduiam în nişte dosare resturi de manuscrise, zincuri, fotografii din ziare. Cînd începea să se lumineze, ne duceam la culcare. Dormeam într-o cameră înaltă cu uşi-ferestre, împreună cu bunica de împrumut.

Regăsesc în casa soţului meu aceeaşi atmosferă, încremenire în bunăstare pe un miez magmatic. Aşa erau Bucureştii anilor 35. Decor de operetă, cafenele în stradă, oameni care trăiau în galantarul privirilor, cu fantastic de mult timp. Ţigări lungi, volute în holuri înalte cu lampadare în ţurţuri. Lumină de miere pe aleile de la Şosea care încheiau oraşul. Trăsuri şi forduri aduse de la Paris şi Bruxelles de fabricanţi de făină. La Moscova se inaugura metroul, elegantele Bucureştilor călătoreau cu ultimul muscal de lux...

De la vila Minovici, domn tînăr care venea uneori în Bucureşti, începea pădurea cu baterii brumate şi fripturi pe talgere de lemn. Ţigani frumoşi cîntau Verdi. Nu vuiau maşinile pe şosea, nu se inventase tranzistorul, blue-jeans-ii ţineau strict de recuzita filmelor cu cow-boy.

Casa soţului meu este o insulă în deriva acelor ani, deşi toţi membrii familiei se străduiesc să fie prezenţe contemporane şi, dacă se poate, cît mai perene. I-aş scutura de praf, i-aş soma să nu mai fie păpuşi Grévin într-o atmosferă de deja trăit.

Noaptea pornesc cu lespedea-pat pe fluviul întoarcerilor în timp. Mă opreşte uneori respiraţia de alături.

Am ajuns în faţa casei, stop brutal de modernism. Sui cu toată oboseala omenirii în încheieturi, sun în virtutea obişnuinţei dinaintea căsătoriei. Uşor

contrariată, mama soțului meu îmi deschide, urmărindu-mă din hol pînă în camera noastră. Camera noastră, posesiv pe care trebuie să-l repet ca pe o lecție de engleză. Aceasta este camera noastră.

— Ești obosită.

Arăți prost, cu alte cuvinte. Vîrsta ți se va vedea tot mai mult, vei fi tot mai bătrînă față de fiul meu. Da, și ? Ce aș putea face ?

— Azi vine la masă.

Eveniment familial : celebrul chirurg are timp să mănînce cu noi.

— Să vă ajut ?

— Nu, mulțumesc, odihnește-te.

— M-aș duce să mă spăl. Se poate ?

— Sigur, ce întrebare !

Este din nou alături de mine, simte că nu am dezertat din clanul sicilienilor. Trec prin coridorul căptușit cu dulapuri vechi, al căror conținut nu-l cunosc. Creneluri peste dulapuri, treflă enormă la căpătîiul patului. Stil compozit, adunat, cu alte cuvinte. Mă spăl metodic, în baia crăpată, cu prosoapele familiei așezate pe cuie separate, cu loțiunile de frumusețe ale mamei. Bărbații își țin separat lamele de ras, cremele de bărbierit.

Înalt, suplu, frumos, soțul meu ciocănește, intră, mă privește global. Se apleacă, mă ascund în apă, mă sărută apăsat, școlărește, cu zgomot. Ce bine că trăiește, că mai trăiește.

— S-a întîmplat ceva ?

Radarul lui blestemat.

— Nu, termin imediat. Ți-e foame ?

— Da.

Se spală chirurgical pe mîini. Înțepenesc în baie, nu am nonșalanță de nevastă veche, nici nu voi avea timp s-o dobîndesc.
Mîncăm, povestesc în limbaj științifico-golănesc întîmplări din Televiziune. Ca de obicei poveștile mele îi amuză. Aș putea născoci povești la nesfîrșit, ca în basmele cu muma împăratului și nora de pripas.
Ochii verzi ai mamei se înnegresc. Va fi geloasă în momentele următoare, posesiva care nu a reușit să-și țină bărbații. Și azi crede că-i poate schimba în tiparul dorințelor ei.
Încearcă să-și modeleze fiul după imaginea dorită a penultimului soț, ca în edițiile revăzute și adăugite. Cred că îl adoră și acum pe tatăl fin, nervos, imobil la adorația semenilor. Soț perisabil, amant fragil, bănuiesc. L-au reținut un timp ochii verzi, șoldurile dătătoare de viață, certitudinea efemeră a paternității lui. Șoldurile soțului meu se îngustează, ca o săgeată spre Dumnezeu.
— Ești obosit ?
— Da. Am avut o cezariană deosebit de dificilă.
— Copilul este teafăr ?
— Sigur.
— Ai aplicat din nou metoda ta, nu ?
— Evident, nu pot inventa în fiecare zi altceva. De ce va fi fiind iritat și străin ?
— Ai aranjat ceva aseară ?
Termenul nu-i place pentru că e adevărat. Începe să-mi povestească, și pentru că știu ce urmează, plec în gînduri cu două capete. Îmi ajung vocea, trupul care iradiază căldură. Întins în insula camerei, în insula dintre dune a vieții noastre, vorbește. Crotal dulce. Relații complicate, întreținute cu sfințenie, în care se amestecă recunoștința bolnavului și teama

de tatăl omnipotent, îi înlesnesc întotdeauna plecările în străinătate.

Ca și celălalt, scriitorul. Medicul-scriitorul, realitate ianusiană. Celălalt. Pacea patului și a vocii se sparg.

— Ți-e somn ?

— Sînt obosită, nu mi-e somn. Spune mai departe.

— Am cam terminat. De ce nu-ți iei un concediu medical ?

— Mi l-ar putea da un coleg, domnule doctor.

— Am cunoscut ieri un scriitor care îți seamănă.

— Îl cunosc ?

— Nu știu. Ne-am întîlnit sub auspicii ciudate.

— De ce trebuie să-mi vorbești despre întîlnirea asta. ?

— A venit foarte tîrziu la mine, a rămas pînă dimineața.

— Ați făcut dragoste ?

— Ți-aș fi spus.

— Cînd l-ai cunoscut ?

— Cu puține ceasuri înainte de a se invita la mine. E tînăr, frumos, celebru și pleacă în Egipt. Spaima asta de țara miracolelor l-a adus poate la mine, deși el susține că i-am plăcut de la prima vedere.

— Cînd pleacă ?

— Mîine, cred.

— Eu plec săptămîna viitoare.

Nu mă mir, pentru că poate mi-a povestit în clipele mele de absență. Îi spun cum îl cheamă, urîndu-i să se întîlnească la tălpile piramidelor.

— Numele nu mi-e necunoscut. Cred că am citit ceva de el.

— Toate manichiuristele îl cunosc, toate vînzătoarele din librării, cărora le duce periodic probabil cartoane cu prăjituri.

— A fost îndrăzneț cu tine ?

— Nu.

Din nou radarul. Tac năpăstuită de oboseală.

— Să-ți cînt ?

— Te rog.

Nu are de fapt voce, pentru fragilitatea lui suie neașteptat și coboară abrupt. Cîntă songuri, negro-spirituals-uri în care este vorba despre un Christ crucificat pe nedrept, refrene din cîntece de dragoste sfîrșită. Crotal dulce cu mărgăritărel de mai. Mă așez la picioarele lui, îl văd mult mai mare. Închidem amîndoi ochii, retrași în alveolele noastre. Alveola lui este înconjurată și tapisată cu limba engleză.

Cînd plecam de la el, la începuturi, îmi vorbea în engleză, rusă, germană. Numai în franceză, nu, pentru că l-aș fi înțeles. Îmi stabilea întîlniri în limbile acestea, îmi rezuma întîlnirea, clipa de dragoste. A mea ? A lui ? Mă îndepărta cu vorbele străine.

Știu precis că stau alături de ultimul bărbat al vieții mele, de ultima posibilitate de dragoste. Aș vrea să-i spun ACUM că va muri curînd. Să putem chibzui bătrînește ce vom face amîndoi după moartea lui. Copilul meu trist, părăsit între dune, mort, neștiut în moartea ta singură. Eu unde eram cînd mureai ?

Intră din cîntec în somn. Îl veghez cu o șuviță de gînd spre gelozia de pomană a mamei. După ce mă asigur că doarme, plec în camera lui de lucru.

Cărțile pe care nu știu cînd le răsfoiește și dacă le răsfoiește, pentru că totul e mereu prea vechi, cărțile pe care le cumpără pentru polemică, scrisori de

la bolnavi, fotografii de promoție stau într-o dezordine meticuloasă. Îmi fac loc pe un colț de birou și încerc să mă adun. Am îngrozitor de mult de scris. Creierul nu mai răspunde de mult la comenzi, cu manșa pînă la fund, abia se mai urnește. Și în clipele astea mă observ cu o curiozitate tristă. Știu că în ultimul moment, în criza scurtă de timp, paginile vor țîșni.

Rememorez suita imaginilor, pîndind asociația de idei care să completeze sau să sublimeze imaginea, cu acel ceva care trebuie să fie pigmentul comentariului. Mă frînează viza dată de gazetari, care dacă văd copacul trebuie să audă și denumirea.

Iau o carte, o răsfoiesc, nu pricep mai nimic. Mă simt nenorocită între respirațiile fără griji ale casei, ca în preziua examenelor cînd toată lumea rîde, doarme, face dragoste și eu trebuie să învăț, ca în perioadele de boală. Toată lumea este sănătoasă în afară de mine.

Telefonul, surd în liniștea casei.

— Aș vrea să te văd cinci minute numai.

— Dacă nu aș fi răspuns eu ?

— Nu confund vocile. Este ne-a-pă-rat necesar să te văd. În cît timp ajungi în fața cofetăriei Scala ?

— Nu am timp, am de lucru, îmi pare rău.

— Peste o jumătate de oră, nici mai tîrziu, nici mai devreme, formulă Sebastian, te aștept în fața cofetăriei. Sărut mîna !

Peste o jumătate de oră sînt în fața cofetăriei, ascunsă sub ochelarii rotunzi, fumurii. Cade lîngă mine, stalagmită din cer. Tresare, ezită, întinde mîna să-mi scoată ochelarii. Mă feresc, lumea speră un spectacol.

— Mi-am pus ochelarii să nu mi se vadă vînătăile, ce te miri ?

Lumea se strînge în jurul nostru. Izbucnim în rîs, lumea ne urăşte total cînd îmi scot demonstrativ ochelarii. Mă ia de mînă şi fugim la adăpostul Daciei lui.

— Aşadar, eşti şi actriţă, sau poate ţi-era frică să nu fii recunoscută cu mine.

— Recunosc cu umilinţă, dar fără regret, adevărul acestei propoziţii.

Rîde fenomenal, cu o claviatură superbă, foarte tînăr şi pentru prima dată neconfecţionat.

— Te rog să fii bună astăzi cu mine. Mor de frică, nu ştiu de unde m-au năpădit toate spaimele.

— Ţi-e frică de umbra faraonilor ; faimosul blestem al piramidelor nu mai acţionează.

Ne oprim, suim scările vorbind ca vechi prieteni. Apartamentul nu pare populat.

— Fii iubita mea, te rog. Numai astăzi.

Tac, îl privesc opac, nu aş şti ce să spun, mă conduce uşor de cot spre dormitor. Deasupra patului, o reproducere a unui fel de statuie a libertăţii sexy.

— Îţi pare de prost-gust, nu ?

— Da. Nu se îmbină cu restul casei şi nici cu tine. Poate cu o fibră din tine, acum, da.

Mă întorc în prag, cobor privirea peste faţa lui, apoi dincolo de umeri, spre biroul în care i-am luat interviul.

Mă reia de cot şi mă conduce ca pe orbi pînă la fotoliul în care şezusem atunci. Se aşază la picioarele mele.

— Şi acum, saltul genetic are cuvîntul. Analizează-ţi spaimele, şi poate aşa ai să scapi de ele. De absurd scăpăm prin logică, vorba nemuritorului Gambetta.

— De ce sînt salt genetic ?

— Se spune că nu putem fi mai deştepţi decît părinţii noştri. Deşi legea evoluţiei pare să infirme cu tine această lege. Toată lumea vorbeşte despre cod genetic.

— Cum ţi se pare că scriu ?

— Cinematografic, cu o mulţime de imagini pe secunda de creier, modern, cu alte cuvinte. O proză pentru toată lumea şi adresată fiecăruia dintre noi, aici e şmecheria ta. Seduci femeile şi dacă le ai aliate, succesul este asigurat.

— Ai vorbit cu femei despre proza mea ?

— Nu în mod deliberat. Am ascultat cîteva păreri feminine. Eşti foarte bărbat în proza ta, rîndurile au gust, culoare, personajul feminin este atît de crud, încît fiecare încearcă să-l identifice, pentru a-ţi afla slăbiciunea, probabil.

Tace, urmărindu-mă cu ochi mari, încercănaţi de gene nepermise.

— Labilitatea graniţei dintre real şi fantastic mi se pare trăsătura ta originală.

— Ai făcut Literele ?

— Am un doctorat în estetică.

— Glumeşti, nu ?

— Nu. Păcat că sînt abia acum, cînd din doi, unul e doctor în ceva.

— De ce nu scrii critică ?

— Există o grămadă de tipi mai competenţi decît mine. Şi pe urmă, ca să fii critic trebuie să faci parte dintr-o sectă de-a voastră, ori eu nu vreau să fac parte din nici una. Lasă, că şi critica pe care aş face-o eu ar scandaliza poate.

— De ce ?

— Pentru că pe mine nu mă interesează pagina la care se declanşează conflictul, nici dacă persona-

jele sînt conturate perfect, nici tehnica. O carte ar fi o pădure în care mă plimb, un pat în care mă odihnesc şi fac dragoste, masa la care mă aşez cînd mi-e foame, cuvîntul de care am nevoie cînd nu pot lua o hotărîre. Feminisme.

Mă priveşte din nou cu aceeaşi concentrată seriozitate. Ochii au devenit două ecrane negre.

— Pari intimidată. Te intimidez eu ?

— Oricine mă intimidează, adică apropierea de oricine.

— Poate pentru că îţi dai seama că ai slăbiciuni. Te-aş lua în braţe, doar cîteva clipe.

— Să presupunem că m-ai luat, la tine fantasticul şi realul se prelungesc unul din celălalt.

— Nu ai dorit niciodată un bărbat ?

— O dată. Şi nu l-am avut, evident.

— Nu te-a vrut el ?

— Şi el m-a vrut, dar ce doresc eu nu se poate. Ce voi dori nu se va putea, ce aş dori... şi toate modurile limbii române se pot conjuga. De ce m-ai chemat ?

— Mă răvăşeşte o fricã prosteascã. Sigur că aş fi putut-o risipi într-o cîrciumă sau cu vreo amantă. Dar am vrut să fii tu aici cu mine, femeia pe care o doresc, cu atît mai mult cu cît ştiu că este a altuia.

— Sinceritatea ta provoacă, şi sînt convinsă că ştii. Dar pe mine nu mă excită o asemenea provocare. Sînt mult mai reuşită în rolul de prietenă sau de mătuşă din provincie.

— Ce avalanşă de prostii ! De ce dracu te-ai măritat ? Ţi-era frică să nu rămîi fată bătrînă ?

— Mi-era frică să nu cumva să mă mărit. Dar se vede că într-adevăr, dragostea e un lucru foarte mare, domnule scriitor. Am intrat pe culoarul meu

personal şi mă opresc. Ţie ţi-e mult mai uşor, scrii şi te eliberezi, poate te şi răzbuni, punîndu-ţi iubitele în situaţii echivoce, nefavorabile, urîte. Şi, cu un drum, află toată lumea pe cine ai iubit. Eu spun iubit, de fapt este vorba despre cu totul altceva.

— Îţi promit că despre tine nu am să scriu !

Bănuia că voi fi serioasă, dar izbucnesc în rîs şi după ce îl contrariez, îmi face concesia unui zîmbet.

— Nu am tact. Cu tine nici nu pot, prea eşti rece şi fierbinte ca o stea de mare. Dar, paradoxal, nu mi-e ruşine să-mi fie frică în faţa ta.

— Sînt atît de bătrînă, încît şi prin şablonul ăsta am mai trecut. Cînd bărbaţii nu se plîng discret sau zgomotos că sînt sînguri, îşi mărturisesc spaime necunoscute, febre astrale, slăbiciuni. Şi atunci noi, materne şi cu spirit de sacrificiu, îi culcăm pe umărul nostru, le mîngîiam părul, pleoapele şi restul. De ce dumnezeu ţi-e frică ?

— Nu ştiu, iubito.

Cuvîntul pluteşte într-o singurătate absolută. Îi evit privirea, mi-o caută insistent.

— Să ştii că faraonii au murit cumsecade de reumatism, otravă sau scolioză. Piramidele nu mai ucid, drumul cu avionul este o plăcere. De ce ţi-ar fi frică. Ca să fim în tonul vrăjilor faraoneşti, îţi împrumut verigheta mea, să-ţi poarte noroc. Să n-o pierzi, că mă lasă chirurgul.

Îi pun în jurul gîtului verigheta-medalion. Mi se uită în ochi pînă la durere.

— Îţi mulţumesc.

Şoapta se îndepărtează, se îndepărtează. Ne vedem printr-o fata morgana interstelară.

— Soțul meu va ajunge la Cairo săptămîna viitoare. Este invitat la un congres medical, s-ar putea să vă întîlniți.

— Cum arată ?

— La fel de înalt ca tine, cu privirea la fel de goală și fixă uneori, la fel de catifelat-poruncitoare de cele mai multe ori. Poate mai obosit, mai șaten, cu mîinile mai lungi și aspre, dar foarte fierbinți, ca ale tale. Nasul ușor mai acvilin, dar nimeni nu ar observa deosebirea. Dar eu pe el îl iubesc.

— Nu te mișca, drum bun, scriitorule !

Cît va mai fi rămas la picioarele fotoliului după plecarea mea ?

Împrumutul medalionului este caraghios, dar gesturile grandilocvente și inutile fac parte din firea mea.

Trec pe lîngă blocul binecunoscut, la fereastra de la etajul al treilea jaluzelele nu mai sînt trase, flutură o perdea albă, proaspătă. Pe peretele de lîngă pat va mai fi fresca aceea neagră, roșie, argintie și albastră pe care i-a făcut-o iubitului meu un prieten pentru un salam și o jumătate de pîine ? Femeia roșie, mare, gauguiniană nu poate păzi somnul liceanului care s-a mutat aici. Sau poate, cine știe ? Seducătorul profesionist mă primea aici, cu șorț și bonetă de bucătăreasă, bucuros de surprizele cuptorului. Seducătorul profesionist cădea în genunchi oriunde, pe orice timp și îmi săruta mîna. Amant desăvîrșit, dorind ca fiecare balerină palidă care-i cădea dimineața în așternut să se simtă cel puțin regina din Saaba. Doamnele care își înșelau cu el soții erau tot atîtea Marii Valewska cu *happy-end*. Teribil de viu și de modern acel iubit al meu, sfîșietor de cabotin. Mi-e încă milă de el.

Intru într-un magazin care îmi iese în cale. Cămăşi bărbăteşti. Un tînăr mă fixează insistent. Mă întorc spre ieşire.

— Tovărăşico ! Tovărăşico !

Tovărăşica eram chiar eu. Mă întorc, cît pot de superbă.

— Nu ştiţi ce detergent aş putea cumpăra pentru cămăşi de terilen ?

Şi mai superbă îi răspund :

— Ce vă face să credeţi că eu aş fi cea mai nimerită să vă recomand detergenţi ?

Tînărul se bîlbîie, roşeşte.

— Păi, nu daţi dumneavoastră sfaturi la televizor ?

— Vă rog să mă credeţi că, în privinţa detergenţilor, nu ştiu nimic.

Ies, urmată de rîsul general, lipsit de răutate, al cumpărătorilor. Mitici care împart dreptate şi sînt oricînd gata să rîdă, să înjure, să se înduioşeze.

Duhurile din apropierea casei s-au retras în scorburi pentru noapte. Intru pe vîrfuri, casa pare cufundată în meditaţie. Nu ştiu ce poate face ea în timpul ăsta. Îşi veghează soţul cu un vag dezgust, în amintirea celui veritabil, îşi priveşte fotografiile frumuseţii vestite din tinereţe.

Mă reaşez la lucru, continuînd starea de boală pe care mi-a întrerupt-o întîlnirea scriitoricească. Încep să scriu, urmărindu-mi degetele pe claviatura maşinii, într-o semiabsenţă. Scriu repede, imaginile vin nu ştiu de unde, completîndu-le pe cele propriu-zise ale filmului, încerc să proiectez imaginaţia celui care va vedea, mult mai departe. Un oraş nu se poate compara cu visul unei portocale, mi se va

spune. Continuu în stilul meu. Orașul este privit de o femeie.
Mă odihnește curajul cehovian al funcționarului mărunt care ține discursuri tunătoare.
Mă scol, după un timp, cu junghiuri în șale, admirînd încă o dată scriitorii care pot înțepeni în fața mașinii de scris ceasuri de-a rîndul. Nu am curaj să recitesc. Voi citi mîine, înainte de înregistrare, în sălița care nu mai este de mult insonoră, în așteptarea becului roșu care anunță că pot începe. Vorbind, voi începe un dialog, și atunci atmosfera prăfuită se va încălzi. Cenușiul se va înroși, o rază de solidaritate omenească se plimbă pe mîinile mele, pe obraji. Cînd citesc, actorii se strîmbă cu mimică, adresîndu-se unui auditoriu imaginar, pentru ca intonația să fie cît mai firească. Par grotești în sala cufundată în penumbră, sub beculețul pupitrului pe care citesc. Noi, ceilalți, citim drept, fără recuzită. Mi-e dor de copilul părăsit în somn, intru fără menajamente. Deschide ochii, parcă nu ar fi dormit niciodată în viața lui. Întinde mîinile spre mine, închide ochii, mă cufundă în mierea și ambra lui, pînă la neființă.
„Ci iubitul meu și-a vîrît mîna prin ferestruica ușii și inima mi s-a zbătut în mine. Și mă scol să-i deschid celui drag, pe cînd smirna de pe mîini picură, pe cînd degetele mele lasă stropii de mireasmă pe încuietoarea ușii."

— Înainte de a muri, ai să-mi spui, da ?

— Primul care moare sînt eu, în ordinea nașterii. Ce ți-aș putea spune ?

— De ce ai venit lîngă mine, dacă ți-a fost greu ?...

— Vorbeşti ca o femeie, după dragoste. Ele sînt năpădite de întrebări mari, de dorinţa reîncheierii pactului de dragoste întrerupt. Ţi-ai făcut analizele ?

— Pentru ce ?

— Pentru Egipt.

— Vaccinul, vrei să spui. Da. Sînt mai multe de fapt, antiholeric, antitific...

— Dar nu trebuie să-ţi faci şi nişte analize ?

— Nu, analizele se fac, uneori, la întoarcere.

— Ţi-e bine ?

— De ce ?

— Aşa, unii, în clipele astea, se îndepărtează ca două trunchiuri aruncate la întîmplare pe acelaşi mal, alţii fumează...

— Eu am şansa oamenilor de litere, aşa că nu duc lipsă de text, îmi este suficient să ascult.

Tăcere lungă. Punct. Tăcere lungă. Punct.

Celălalt om de litere se va fi consolînd poate.

„Şi am deschis pentru cel drag, dar iubitul meu plecase. Şi am prins a-l căuta, însă nu l-am găsit, şi pe nume l-am strigat, însă n-am primit răspuns."

Şi dacă tot ce ştiu despre moartea lui este fals ?

O bucurie imensă schimbă culorile, ca în filmele Agnèsiei Varda, care nu-mi plac.

— Dormi ?

— Nu. Ai vrea să avem un copil ?

— Nu, nu acum. Cînd trebuia să... ?

— Nu la asta mă refeream, domnule doctor, crezi că ar fi ceva de capul lui ?

— Bănuiesc că da, dar nu acum, te rog, mai tîrziu. Să-mi spui, să-mi spui îndată ce...

— Dacă ţi-aş spune acum, ce-ai face ?

— Te-aş implora să renunţi.

— Nu se poate.

Descurcă-te, nevastă de doctor, strecoară-te cum poți în solidaritatea singurătății feminine, în maternitate, în durere, în plăcerea pe care ne-o ia bărbatul. Chiar dacă ne așteaptă în fața ușii cu flori, fumînd nervos, ca în filme, sîntem singure, singure, cu răul nostru, cu povara noastră, cu iluminarea bucuriei în clipa eliberării.

Am auzit femei urlînd obscenități în durerile nașterii, le-am așteptat la ieșirea din maternitate, alături de soții intimidați, care nu știau ce să facă cu băița din plastic, legată cu fundă roz sau albastră, după caz.

Uitaseră tot și înotau în legea de aur a condiției noastre.

— Cînd descoperi un cancer, ce faci ?

— De ce ?

Se încruntă, fulgere negre în loc de ochi, mîinile se mișcă pe pătura superioară a triplului nostru strat.

— Pentru ce mă privești ca pe un caz disperat ? Zîmbește, crisparea i se scurge încet prin degete, materială aproape, pînă pe genunchii mei.

— Comparațiile tale celebre. De ce te-ai măritat cu mine ? Știi ?

— Pentru că m-ai cerut de nevastă.

— Te mai ceruseră și alții înainte.

— Voiam să depășesc o cifră ghinionistă și mi-era frică să nu rămîn fată bătrînă.

Tace, hotărît să nu mai continue jocul, neserios față de întrebările mari pe care i se pare că le pune. Nu te-ai gîndit că te-aș putea iubi atît de mult, încît să accept coșmarul care însemna, înaintea existenței tale pe pămînt, gîndul căsătoriei ?

— Te iubesc, tovarășu, asta e. Mai cînți ceva ?

— Sînt obosit ca un ogar după fugă. Cred că în altă viață am fost ogar.

— Eroare : tu ești ghepard corcit cu crotal.

— Și tu ?

— Rață în bazinul faraonului, devenit chirurg prin spurcarea vremii.

— Tu ai fost stea de mare, pentru că ești rece și fierbinte. Ce te miri ? Fac și eu comparații !

— Animalele astea arată urît post-mortem. Vrei să mergem la Brașov cîteva zile ?

— Nu-mi place atmosfera festivalurilor, prea este organizat totul, prea fals, chiar și febra de a fi în preajma vedetelor. Și pe urmă, nu aș avea cînd, trebuie să plec. Cine-ți place din festival ?

— Endrigo.

— Blegul ăla ?

— Da. Nu-i pasă pentru cine cîntă, poate își cîntă, cu o voce din toată lumea, cu verbe din toată lumea. Și cînd constată că l-a ascultat cineva, roșește, se încurcă în plecăciuni. E un generos pur și simplu, amărît, chinuit parcă de ceva. Mi-ar plăcea să stau de vorbă cu el.

— Du-te !

Înnegurat.

— Ți-e rău ?

— Nu. De ce-mi observi mereu fișa clinică, arăt atît de jalnic ?

— Ești cel mai frumos tînăr din sud-estul Europei, și tocmai de aceea trebuie să dormi mult, să mănînci ca lumea. Frumusețea se menține greu. De ce Dumnezeu nu ai o clipă de pace, niciodată ? Ce mai vrei de la viață ? Nu-ți dă cît cuprinde ?

— Nu. Abia a început să răspundă la ce dau eu. Tu nu ai niște cunoscuți la pașapoarte ?

— Nu. De ce ?

— Aş vrea să vizitez Suedia în aprilie. Primăvara nordică, îţi dai seama, ce minune ?

— Nu-mi dau seama. Îmi dau seama că ai plecat departe. Tu ai prieteni peste tot, sper să reuşeşti să pleci.

Se închide valvă peste valvă, nu-l mai cunosc. Ne-am întîlnit întîmplător în patul acesta, aşa cum alţii se întîlnesc pe culoarele cu circulaţie mare.

— Am să încerc, totuşi.

Se luminează, clipeşte ca peştişorul lui Pinocchio, Cleo. E numai ochi, mă farmecă şi ştie ce face, copilul calin, pufos, fierbinte, dulce. Se ridică înalt, îşi pune cu gesturi moi halatul vişiniu, în care mă plimb şi eu uneori.

— Ai şi tu de lucru, nu ?

— Nu, m-aş mişca puţin pe străzi.

— Du-te.

Du-te. Ireversibil. Dacă aş ieşi din această existenţă, care nu-mi aparţine, şi în care, la urma urmei, nu mai are nici un rost să fac faţă ? Infirmiera îndrăgostită este o tîmpenie uriaşă. Ştiu şi de ce sînt furioasă şi umilită. Acolo, pe pămîntul lui Ingrid Bergmann se pregăteşte să plece o iubită omniprezentă în toată casa. Fotografiile ei, color şi alb-negru, în costume de baie şi în haine ca lumea, căţeluşii, pisicuţele, antologiile englezeşti, păpuşicile dăruite cu regularitate de metronom pe care scrie cu litere de tipar : Don't forget to remember, nu uita să-ţi aminteşti, mă ciocnesc la fiecare mişcare. Mi-a spus că s-ar putea să-i facă un copil. Primăvara nordică, ce minune, nu ?

Se grăbeşte să plece în Suedia, pentru a scăpa de furia părinţilor poate, evrei pravoslavnici.

În fond, are dreptul să-şi vadă copilul, dacă el există, i-ar confirma sănătatea, vitalitatea. OARE ?
S-ar putea să-i mai rămînă atît de puţine bucurii explozive.
Mi-e ruşine de gîndurile meschine, mă gîndesc la copila pe care o nedreptăţesc prin poziţia mea legitimă, lăfăită. Pe de altă parte, s-ar putea ca şi eu... Nu. Nu se poate. Nu aşa.
Umblu, cine ştie cît timp, pe străzi, duhurile mele, mîngîiaţi-mă, daţi-mi un strop de certitudine, atotştiutoarelor, zbîrcitelor. Daţi-mi o vrăbiuţă, sau un căţeluş, să am şi eu pe cineva al meu. Toată lumea face coadă la portocale, cu o disperare de sfîrşitul lumii. Cumpăr una singură, cît să-mi încapă în pumn. Mi-e mai cald cu portocala în palmă. În faţa librăriei Eminescu, un bătrîn sobru cîntă fals din muzicuţă. Nu pare beat.
Duhurile foşnesc languros pe lîngă glezne, visăm curse solare, într-o curgere a timpului din altă galaxie.
În fosta mahala a Ateneului de acum un veac şi ceva, o bătrînă plînge, blestemă. Singură, în mijlocul pieţei imense, merge, se opreşte, o ia la goană şi împietreşte în ritmul blestemelor sau mîngîierilor. Seamănă extraordinar cu domniţa Bălaşa.
Încep să nu mă mai simt singură între semenii mei care au dreptul să fie nebuni în mijlocul oraşului. Pe bulevard, un troleibuz mă atrage ca o adresă bine ştiută. Cîţiva ţigani suie o dată cu mine şi încep să cînte despre nevasta cea frumoasă. Taxatoarea este palidă şi foarte răcită. Îmi strănută în tichet şi izbucneşte în rîs o dată cu ţiganii cărora le sticlesc ochii. Hotărît, astăzi este congresul nebunilor. Mă aşez pe locul meu preferat, în spatele şoferului,

cu peisaj numai lateral, ca într-un cupeu. Constat că troleibuzul merge spre casa mamei.
Un grup zgomotos de cheflii inundă mijlocul troleibuzului și o clipă tace descumpănit, la auzul itinerariului. Cum nu le convine, încearcă să-l convingă pe șofer să facă un ocol. Blînd, omul le spune că nu se poate, dar o să ajungă și unde vor ei, la întoarcere.

— Stați jos și așteptați !

— Nu putem, că adormim. Hai s'trăiești, ai fost bun și pînă aici.

Coboară între stații făcîndu-ne semne cu mîna. Nu am curaj să-l rog pe șofer să mă lase și pe mine, pe bucla lui 83, așa că mă ridic.

— Nu stați pe 83 ?

— Ba da, îi răspund năucită taxatoarei.

— Păi, vă ducem pînă acasă.

Se ridică, fredonează „va veni o clipă cînd vei regreta", ajunge în fața mea și din palma deschisă îmi oferă o bucată de rahat. Pe cealaltă o mestecă cu satisfacție. Îi observ pîntecul, explicația palorii.

— Mulțumesc, mă dor dinții, vă rog să acceptați portocala asta.

O ia, îmi mulțumește, de parcă i-aș fi dat un Trabant, o cojește și-i dă șoferului jumătate.

— Să-mi spuneți unde să opresc, să fiți mai aproape de casă.

Un milițian face semne, îl culegem.

— Ne retragem, tovarășu.

— Al meu ești, vericule, stau lîngă depou.

Se așază, oftînd obosit.

— Aici aș coborî, dacă se poate.

Frînă în fața blocului. Noapte bună, vă mulțumesc. Tăcere. Mă urmăresc prin fereastră, mestecînd obosiți.

După cîțiva pași mă întorc în stație, și pentru că abia mă despărțisem de familia de troleibuziști, mă comport și în troleibuzul în care m-am suit ca în celălalt. Priviri pe sub gene mă pun la punct, buna mea dispoziție îi indispune.
Acasă, tensiune.

— Te-a căutat o rudă disperată. Ți-a lăsat telefonul.

Șoptit, pentru ca tînărul sultan să nu audă veşti proaste. A murit Ana, un fel de finã. Au găsit-o moartă. Poate s-a... cine ştie ? Plînsete pentru că a murit Ana, plînsete pentru că nu pot să-l dea afară pe el din casă, doar erau în divorț. Să intervin la Morga, s-o dea acasă, să vorbesc eventual cu el.
Nici nu știu bine cum arată acest soț al moartei.

— Bine, mîine vă dau rezultatul.

— Nu mîine, azi, te descurci tu.

Știu ce urmează, pentru că eşti de la Televiziune. Închid uşile, să nu pătrundă pînă la soțul meu cuvîntul moarte, și telefonez unui medic care lucrează la Morga. Amabil, promite să facă tot ce doreşte familia. Amabil în fața morții, acasă își trece ore întregi degetele peste clapele pianului, în acorduri demne de afiş profesionist. În cealaltă cameră, întinsă pe canapea, mama își ascultă fiul, care cîntă la pianul imens, luminat de lumînări. Pe pian, irevocabil, o floare albă. Bucureşti, România, Balta Albă. Descriindu-l golăneşte ar părea să nu-l respect pe acest medic, care după ce a ieşit din închisoare, datorită unei erori judiciare, coincidea :

— Interesant, foarte interesant.

Mă gîndesc cu invidie ce ideal reflex de apărare și-a format. Redeschid uşile, mă întorc la masa de lucru din dormitor și încep să citesc cărți de teoria

literaturii. Cărți ale unei științe care caută cu disperare un statut, deși nu cred că va reuși. Nu mă mir că sînt doctor în ceva ce nu există. Dar atîta vreme cît această estetică va incita mințile spre speculații, spre jocul teoriilor și contrateoriilor, va fi mult mai mult decît o știință. Va fi o Amalia Rodriguez a tuturor artelor, în budoarul căreia nu intră decît inițiații tabieturilor ei, absurde, bineînțeles. Odată pătruns în sfînta sfintelor, te simți bine și aștepți să apară EA. EA nu va apărea niciodată, pentru simplul motiv că nu există. Cu două zile înainte ne-a mai murit, mamii și mie, un prieten din tinerețea ei. Nevasta lui și-a luat rămas-bun cu logica ireversibilului :

— De ce n-ai vrut să aștepți să mor eu, că sînt mai bătrînă...

— La anul, a șoptit muribundul, la anul.

Este convinsă că va muri anul viitor, și o disperare strînsă o țintuiește în pat. I-e teribil de frică să nu moară. I-am găsit două variante acestui cassandrism. Inutil. De ce a chemat-o pe soră-sa ?

— Voia să fie lîngă el, în ceasul morții.

— A murit la douăzeci și opt de ani, vine argumentul definitiv.

— Și-a chemat și mama.

— Așa e.

— Vezi ?

O îndoială în sufletul unui om, o mie de îndoieli în sufletul bărbatului meu, amestecate cu dibăcie în pălăria vieții. Pînă cînd un bilețel va cădea din pălărie pe podea, cu sentința.

După ce îndoiala trece, revine actualitatea. Plecarea în Suedia este un moft costisitor. Plecările la congrese au laitmotivul : pentru experiența lui este

absolut, este riguros necesar. Plecarea asta pentru ce este absolut, riguros necesară ?
Judec şi judecînd mă condamn, într-o singură teacă. Fac poate într-adevăr parte din altă clasă socială, în insula asta din 1935, în care orice absurditate este discutată cu un firesc frizînd bunul-simţ.
Orice dorinţă a vreunuia dintre membrii familiei devine o necesitate, deşi în sufletul sufletului fiecare are o cută de invidie. Dar participă la realizarea oricărei dorinţe.
Nu am fost niciodată, nicăieri, urma să plec o dată, şi în ultimul moment a plecat un coleg. Trebuia un bărbat. Peste noapte !
Cînd eram mai tînără, aş fi vrut să văd Praga, primăvara, Parisul, toamna, Egiptul, iarna. Acum ştiu că nu am să văd niciodată goelanzi. Şi ? Mă simt neîndreptăţită, arar, cînd o vedetă amorfă a televiziunii îmi şopteşte printre ocheade :
— Ţie pot să-ţi spun, pentru că mă înţelegi — m-am trezit tîrziu şi am scăpat avionul de Zürich. Ha ! Ha ! Sînt obligat să plec mîine pe ruta Paris. Să mori de rîs pe banii noştri !
Un timp, cred că voi mai sta în casa asta, după ce el va fi fost plecat definitiv. Pentru ea, femeie specială, cum o caracterizează o colegă a mea. Foarte frumoasă această Circe, cu o droaie de celebrităţi satelit. Nu ştiu de ce îi plac bărbaţii din jurul meu, poate că nici nu-i plac de fapt, se joacă să-i atragă. De ultimul iubit s-a îndrăgostit penibil. Seducătorul profesionist îmi arăta cu un zîmbet acrişor bileţelele, poeziile, bibelourile pe care ea i le aşeza în faţa uşii. Suna şi fugea. Nu ştia probabil că nu mai eram de mult iubita personajului fascinant. Mi-era destul de greu s-o văd cu mari gesturi de tragediană

la apariția lui, nici nu puteam să-i stric imaginea unui ideal posibil. Făceam lungi plimbări, îmbibîndu-ne cizmele cu zăpada topită.
Într-una din zile, am scos în aceeași clipă batista. Ne-am privit și am izbucnit în rîs. Batistele erau identice. Seducătorul nu era superstițios nici în cazul ei.
După care, confidențele au încetat.
În ușa deschisă, soțul meu mă privește, palid, intens.
— Te caută scriitorul.
— De ce ?
— Întreabă-l.
— Poți să minți ?
— Trebuie ?
— Te rog. Spune-i că dorm, că am murit, că am plecat, orice. Urează-i drum bun, ca să-și dea seama că știi că am fost la el astăzi.
Mă privește la fel de intens, se întoarce moale, și pleacă în halatul lui lung, roșu, negru, mov.
Tîrziu, îmi fac patul pe canapeaua din sufragerie, iau un somnifer, îmi anunț familia că a doua zi voi pleca foarte devreme și că voi lipsi poate cinci, poate trei, poate șapte zile. Depindem de ploaie, de nori, de dispoziția oamenilor.
Înainte ca somniferul să-și facă efectul, ud nițel fața de pernă care nu miroase a nimic, nici măcar a om, și caut un gînd bun.
Doamne, dă-i un băiat femeii troleibuzistului.
Mă trezesc cu totul, de fapt în drum spre Pitești.
— Cît e ceasul, copii ?
Copiii, patru la număr, au în medie doi metri și pălării negre, incoruptibilele cumpărate tot într-o deplasare făcută împreună, la Cluj.

— Peste două minute, va fi ora nouă. Ora buletinului de ştiri şi a micului-dejun pentru muritorii care nu fac parte din echipa redactorului categoria I...

— Numele, pronumele, vîrsta, ştiu. Băieţi, voi vă daţi seama că facem aceleaşi bancuri de trei ani ?

— Pentru că nu ne-am cunoscut acum cinci ani.

— Bancul următor : decolarea !

Asta înseamnă că putem depăşi şaizeci de kilometri.

— A fost ora nouă. Buletin de ştiri.

— Aştia nu fac aceleaşi bancuri la ore fixe ?

— Cairo. Azi-dimineaţă, o delegaţie...

Ora nouă. Celebritatea decolează spre ţara piramidelor. Crispat, cu intestinele înnodate. Avionul s-a desprins de pămînt. Fii liniştit. Piramidele nu se tem nici măcar de timp, dar se vor cutremura la vederea cămăşii tale impecabile, Flamura roşie.

— Tu ai fost la Cairo anul trecut, nu ?

— Mm.

— Ce anotimp este acum acolo, ce oră ?

— Anul trecut era tot primăvară, ca la noi, dar mergeam în cămaşă. Ora cred că e tot aia, ba nu, stai, nu ştiu pe ce aeroport mi-am potrivit ceasul. La Atena, parcă.

— Ai uitat de anul trecut ? Ţara piramidelor ! Ce se vede din avion cînd ajungi peste Cairo ?

— Un fel de teren imens de tenis, roşu, pe care nu joacă nimeni şi pe urmă piramidele înconjurate de un fel de Florească, de vreo sută de ori.

— Cum, Florească ?

— Eu m-am născut în cartierul cu acelaşi nume, şi m-am simţit între tipii din Cairo ca în copilărie.

Jumătate umblă îmbrăcați în niște cămăși lungi, jumătate în pijamaluțe de finet.

— Și piramidele ?

— Piramide. Sfinxul, tot la locul lui. Am luat și eu ca amintire o bucată din el. Poate lua oricine. Eroziunea vremii e un banc al istoriei, de fapt turiștii îl erodează.

— Bine, dar nu-l păzește nimeni ?

— Există niște ghizi, dar cred că dacă le dai o liră și-i rogi să se întoarcă, poți să-i pui și dinamită. M-au suit, ai dracului, pe cămilă, și-mi tot cereau cîte un piastru. Dacă le dai, te plimbă, dacă nu le dai, tot te plimbă. Cred că niște nemți care erau acolo mai stau și azi pe cămila aia, pentru că nu mai aveau nici un ban.

— Ai văzut-o pe Nofretete ?

— Ar trebui să știi că doamna se află în călătorie de plăcere la Paris.

— Ai fost și în muzeu, nu ?

— Pînă am reușit să filmez niște unghiuri cumsecade în babilonia aia, m-au trecut nădușeli suplimentare. Cred că un congres de arheologi abia ar reuși să explice ce se află acolo. Mumii, statui de tipi care mai trăiesc, fel de fel de vase, claie peste grămadă. Ce mă tot descoși, vrei să fugi la arabi ?

— Nu, nu.

— Atunci, permiteți-mi, stimată *lady*, să mă culc.

— Abia am trecut de Pitești.

— Cînd vom ajunge la Rîmnicu-Vîlcea, ăia din avion sosesc la Cairo. Mă treziți la primul chioșc de răcoritoare. Cam peste o oră. Este pe dreapta. Operatorul cunoaște toate chioșcurile, toate izvoarele, pe aproape orice rută din țară, șoferul toate motelurile și restaurantele unde brunete amabile ser-

vesc o masă cumsecade, sunetistul este un ghid neîntrecut în hoteluri în care să se poată sta omeneşte. Cunoaşte toate domnişoarele şi doamnele de la recepţie. Electricianul preferă să se lase pe mîna colegilor.
Scriitorule, ştii de ce are piramida formă de piramidă ? Habar n-ai, probabil, că şi azi egiptenii spun că pămîntul iese din ape ca o colină.
Chirurgul meu va fi operînd, acum. M-a trezit încă nedumerit de nevoia mea de somn artificial :
— fetiţo...
Cuvîntul a plutit suspendat ca un liliac, cu capul în jos.
Respiraţiile noastre, linii de înaltă frecvenţă între care se putea strecura numai liliacul ultrasonic. Vedeam nişte desene din cărţile care istoriseau marşurile sclavilor negri.
Sufletele noastre plutesc fără pace, încolo-încoace, doar vîntul le ştie, vîntul ce trece şi se întoarce.
— iubito, trezeşte-te.
Neconvins, stingher, iubito. Dacă m-ai iubi, tînăr faraon, am intra mai tîrziu în moartea ta, şi mai tîrziu în moartea amîndurora. Poate că veghea mea duşmănoasă şi tandră este de fapt dorinţa de a sta în umbra succesului, poate că-ţi păzesc supravieţuirea pentru mine, nu pentru tine.
Şi dacă mă înşel fundamental, dacă voi descoperi alt adevăr ? Ar trebui să plec, după cum sînt programată, pentru că de reprogramat nu mai am putere.
Caut printre chipurile tinere, încercînd să-i reabilitez pe cei doi gemeni din existenţa mea. Stop-cadru pe imaginea avionului eşuat pe un munte. Ducea spre victorie o echipă de fotbalişti. Tineri, fru-

moşi, strălucesc acum în victoria morţii lor. Morţii unei civilizaţii de siliciu, dozată, organizată monstruos de exact.
Nu vă daţi seama că pe pămînt trăiesc cîteva civilizaţii din epoci diferite, de pe planete diferite ? Copiii noştri aparţin altei civilizaţii, celulele noastre bătrîne se transformă în metal pur în trupurile lor. Eu am cunoscut o falangă deosebită, o prefigurare a constelaţiilor umane viitoare, pentru că trăiesc cea mai mare parte din timp în marginea drumului acestei generaţii. La generaţia mea, generoasă, nepăsătoare, neorganizată, ipocrită, politicoasă, nu mai ader.
Cine va avea curajul să disece pînă la măduvă schema care aşază la periferie orice tendinţă de sentiment la generaţia de siliciu ? Unde vor să ajungă atît de repede, împotriva cui ? Poate ei deţin legea concurenţei, codificată într-un Morse al lor, şi ne-o impun, fără să ne dăm seama. Într-o societate tînără, legea asta poate fi salutară.
Meandrele Oltului, undeva, peste dealuri, trebuie să fie Cozia. Pînă la ea, ruine trăsnite de istorie şi geografie, muncitori care umblă pretutindeni, descoperind pentru arheologi vase, monede, ipoteze. Camioane supraîncărcate opresc în faţa unui restaurant din bîrne, cu orar între 12—6.
Intrăm, mîncăm repede, plecăm mai obosiţi, coechipierii îşi trag pe ochi incoruptibilele.
Celebritatea stă tolănită pe un şezlong Hilton, într-un hotel Hilton, în aşteptarea primelor cocteiluri oficiale. Chirurgul respiră scurt, obosit, cu semilune viorii sub ochii deveniţi foarte negri. Eu, caraghioasa înspre vîrsta a doua, înghesui într-o maşină patru băieţi zdraveni să-i duc într-un oraş pe care

nu-l cunosc, dar care va trebui neapărat să-mi spună ceva.

Orașul, în sfîrșit.

— Trezește-te !

— Ai înnebunit ? Nu pot filma cu lumina asta, rabdă pînă mîine. Toți redactorii în instituția asta sînt sonați.

— Nu vreau să filmezi, vreau să vezi.

— L-am văzut de zece ori, cel puțin.

— Aici trebuie să fi stat dulăii, vezi ?

— Asta e un pod, tovarășa, se vede fără ochelari, vorba Andei Călugăreanu.

— Dulăii fabuloși ai Niebelungilor, Fafner și Fasolt, aici trebuie să fi stat de pază.

— A, ai luat-o razna, eu pod să muște nu pot să-ți fac. La ce hotel avem camere ?

— Undeva, în centru.

— Nu la Împăratul... ? sare sunetistul cu relații în special acolo.

— Nu.

— Mm.

Intrăm în hotel, cu hamalîcul celor treisprezece valize, cu gălăgia și pălăriile date cu un bobîrnac pe ceafă. Oboseala le-a dispărut, pentru că orice deplasare este o aventură posibilă.

Ne despărțim, după ce fixez ora de filmare pentru a doua zi.

Pornesc pe străzi în căutarea duhurilor cetății. Undeva în afund, vor fi fiind ochiurile inelelor niebelunge, peste ele, turnurile de fier. Dacă ar izbucni un uragan, tentaculele s-ar transforma în lănci de brontozaur.

Nu găsesc duhurile nicăieri, poate se culcă mai devreme decît în alte orașe, poate sînt sirene, poate

au plecat în altă parte. Nu se poate, există o lege de aur a duhurilor, nu au voie să-şi părăsească zidirile niciodată.
Miroase a cafea prăjită, femeile se opresc urîndu-şi noapte bună, fete blonde, cu picioare nesfîrşite în cizme roşii, păşesc cu viteză moderată. În această parte a ţării, oamenii au timp mai mult decît dîmboviţenii. Un cinematograf anemic anunţă un film care-mi aminteşte cărţile Editurii pentru Literatură din timpul studenţiei. Băieţi în virilitatea cărora nu am încredere mă privesc pieptiş, semn că ştiu că nu sînt de-a lor. Cu ce drept îi studiez ? Porţi imense ascund oameni în somn, nu este un oraş pentru dragoste. Mai degrabă pentru dragostea de după apariţia primilor copii. Evident, blonzi.
Străzi veneţiene dorm în paturi verzi, galbenul şi roşul necunoscut al caselor se fugăresc sub paşi, ferindu-mi-se din cale. Acoperişurile veghează. Un Argus cu o mie de ochi între labele căruia doarme oraşul. La cotituri, lanţuri şerpuiesc din trupul felinarelor. Cîinele care le-a părăsit acum un veac, acum două, se va întoarce, pentru că acest univers este ordonat după legi necunoscute. Notele barcarolei de seară se aştern peste oraş, pornite din turnuri :

— Locuitori ai oraşului, dormiţi în pace. Noi veghem !

Toţi ochii acoperişurilor mă urmăresc. Imposibil să mă ascund. Duhurile au început să se apropie, neprietenoase. Poate pentru că nu ştiu nemţeşte. Cînd reuşisem să învăţ, m-a bătut tata pînă m-a dezvăţat : profesorul de franceză nu accepta să prefer teutona, galicei. Germana mea impecabilă de copil care învaţă repede orice i-a părut un ultragiu,

olteanului care a învățat la Sorbona din banii cîștigați noaptea, ca spălător de vase, și după-amiezile de la franțuzoaicele trecute, americanele în goană după senzațional, sau vreo sud-americană, sătulă de stilul parizian. Cu o fată de cow-boy era pe punctul să se însoare cu adevărat, dar prea i-era frică de pistolul cu care îl soma să se dezbrace.
Mi-e frig, mă întorc pe Corso, unde este, ca în orice oraș, mai cald. Ne vom împrieteni mîine, poate. Noapte bună, duhurilor, noapte bună, Argus. Adorm în camera foarte curată. Telefonul.

— Doamna... ?

— Da. Cine sînteți ?

— Cristina !

— Cristina și mai cum ? De unde ?

— De aici din oraș, iertați-mă că vă chem la ora asta. Dar ați spus într-o emisiune că veți sta de vorbă cu oricine va simți nevoia. Ei bine, am aflat de la Ingrid că ați sosit, și am nevoie să vorbesc cu dumneavoastră.

— Acum ?

— Nu cumva am greșit numărul ? Pe ecran nu erați atît de rece și politicoasă.

— Iartă-mă, dar ațipisem și încă sînt zăpăcită. Ești foarte tînără, nu-i așa ?

— Se cunoaște după voce, da, sînt foarte tînără, dar nu total lipsită de considerație pentru generația adultă. Aș veni acum, dar nu m-ar lăsa mama, așa că amîn pe mîine, dacă vreți. Putem vorbi despre orice ?

— Sigur, ești îndrăgostită ?

— Sînt tînără, deci îndrăgostită. Poate, dar nu asta este esențialul. Mîine după masă, pe la șase, se poate ?

— Da, dă, te rog, un telefon înainte. Ştii, filmările pot continua chiar peste ora 6.

— Cîţi ani aveţi, doamnă ?

— Treizeci şi şase.

— Merge. Noapte bună.

Merge, înseamnă că mă mai poţi înţelege, poate.

Din nou telefonul :

— Noapte bună, iubito.

Închide brusc.

Iubito. Aş vrea fierbinte să-i ascult respiraţia alături, să existe, şi atît.

Peste drum veghează ochii oraşului. Adorm învelită într-o nefirească pace.

A doua zi dimineaţa, aer pur, cer albastru, zi minunată pentru filmare. Băieţii par nemulţumiţi, deduc o seară infructuoasă. Singurul detaşat este şoferul, fost campion de lupte, de o blîndeţe infinită, pentru că „dacă-i dau una, îl adorm !".

— Te-am căutat aseară, nea... Cu fetele, ai ?

— Da' de unde ! Am fost la nişte prieteni.

— Nu ţine, nu te duci la prieteni cu maşina.

— Lăsaţi omul în pace, şi la muncă !

Descoperim treptat povestea oraşului, ocolind cliseele O.N.T. Operatorul filmează neaşteptat de docil tot ce-mi trece prin cap.

— Ce-i cu tine, aşa cuminte, eşti bolnav ?

— Încerc şi eu să urmăresc ce vrei să faci din oraşul ăsta, şi pe urmă este mai bine să fac tot ce ceri. Trag şi scap. Trage fără cusur, dar face parte din categoria operatorilor blazaţi. Mi-e destul de greu cu el, pentru că e rigid, filmează exact ce-i fixez la plecare şi orice ciné-verité nepus la punct îl irită.

— Uite, vreau să-mi vină clădirea asta triunghiulară, din istorie, din ceţuri, din neant, ca o catedrală scufundată, ca un timp încremenit.

— Scufundată nu pot, încremenită e — slavă Domnului, iar ceţurile, neantul însemnează transfocare şi mă pot opri în unşarf. Sau pot pleca din unşarf, cum vrei ?

— Cum crezi. Vreau să-mi fie frică de cîtă cantitate de istorie poate cuprinde zidul cenuşiu din faţă. O ceaţă de acum trei sute de ani care să mă facă să strănut astăzi. Gata !

Mă priveşte, chibzuieşte cam cum ar trebui făcut, se înţepeneşte pe picioarele devenite tripied şi, cu cele nouă kilograme în braţe, filmează exact cum i-am spus. Pe film, nimeni nu şi-a dat seama ce este, la început ; casa triunghiulară venea spre ochiul spectatorului, zdrobindu-l ca un tanc.

— Echipa dumneavoastră, doamnă, devine din ce în ce mai unşarf de foame, cu o expresie vulgară, nu mai vedem de foame.

— Aveţi răbdare, terminăm strada asta şi pe urmă mîncăm ceva.

Lucrăm ceasuri în şir, zîmbind uneori la cîte o glumă pe care am mai făcut-o, la cîte un tic verbal pe care numai noi îl ştim. Cei cu care stăm de vorbă sînt prea politicoşi să nu zîmbească la rîndu-le, şi atunci intervine şoferul :

— Nu rîdeţi, tovarăşi, că aşa e, asta mi-e sfînta cruce !

Interlocutorii înţepenesc, nemaiîndrăznind să zîmbească, noi rîdem în hohote, pentru că replica s-a dat într-o şedinţă de partid ! Am iluzia deplină că vedem acolo unde nimeni nu observă nimic, cîteva clipe aruncăm oamenii în întrebări la care nu au

îndrăznit să-şi răspundă, şi pentru că sînt politicoşi, răspund abia acum. Întîlnirea cu Cristina mă intimidează, mi-e teamă că nu am să corespund, cum ar spune ea.

Se anunţă din holul hotelului. Nu aş fi bănuit-o roşcovană, cu coşuri şi pulpe solide sub rochia foarte scurtă. O frumuseţe ardelenească, sănătoasă, uşor transpirată. Tinerii nu se prea spală. Se opreşte în mijlocul camerei :

— Am fizic de tînăr optimist, nu-i aşa ? Normal, am o mamă care mă îndoapă şi un tată cu bani, maşină, brelocuri, amante.

— Stai, te rog, şi nu încerca să pari cinică, nu-ţi merge stilul acesta. Încearcă să fii sinceră, noi, ăştia de la Televiziune, nu avem timp pentru simulanţi.

— Mai aveţi o întrebare ? Tinerii despre ei înşişi, oameni şi fapte. Vorbeşti în titluri de televiziune, doamnă.

— Cristina, mi-e foarte greu să stau de vorbă cu un om ostil, şi tu eşti ostilă de pomană. Vrei să bei ceva ?

— Da, votcă, dacă se poate.

Cer o sticlă de votcă, tăcem un timp.

— Nu ştiu de ce am avut de la început încredere în vocea ta fără ecou, de asta te-am chemat. Te rog să afli tu dacă sînt îndrăgostită sau nu, eu nu am timp pentru analize şi nici nu mă pricep. Abia ştiu să desenez. Află, te rog, dacă tipul pe care-l iubesc dă doi bani pe mine, şi dacă ne iubim nebuneşte, de ce sînt atît de singură. E clar ?

— Foarte clar. Unde este iubitul tău ?

— Cred că va veni aici, astă-seară, împreună cu alţi prieteni, i-am convocat la tine. Te superi ?

— De cît timp vă cunoaşteţi ?

— De cinci-şase ani, am fost colegi de şcoală, acum sîntem împreună la liceul de arte plastice, pe care o să-l terminăm în curînd. Telefonează, nu mai telefonează, vine, pleacă, îmi spune din senin că noi doi vom fi mereu împreună, ca apoi să se uite la mine ca la o perfect străină.

Felul acesta de relatii interesante mutilează în continuare, pentru cancerul acesta cine va găsi leacul ? Şi cu mine s-au practicat, iar acum am început să le folosesc eu. E foarte comod să apari şi să dispari, nevoia de hocus-pocus vine din laşitate şi din lipsă de responsabilitate faţă de semenul meu. Gîndesc ca o şedinţă, dar se vede că sînt bune şi şedinţele, uneori.

— Tu îl iubeşti ?

— Vezi, aici e fisura, nu ştiu, am nevoie de el, uneori. Cred că aş putea să-l privesc o veşnicie, să tac privindu-l, să-l ascult înşirînd culori pînă la deviaţia spre alb. Uneori vorbim chiar despre sufletul nostru, dacă va fi existînd, despre singurătăţile noastre atît de clare.

— Singurătatea asta în doi nu ţi se pare confecţionată ?

— Nu.

Se întunecă, îndepărtîndu-mă. Mai torn votcă, începe să-mi fie cald, şi mi-e teamă de generozitatea deplasată care se instalează de obicei în mine cînd beau.

Revin, atacînd :

— Poate singurătatea este un laitmotiv de creştere.

— Nu. Am crescut destul, singurătatea nu este un moft de adolescentă îmbuibată.

Zîmbeşte brusc, nefiresc, cu dinţii crotalului meu,

cu dinții scriitorului. Generație cu dinți frumoși și mîini fierbinți. O clipă, o emoție fierbinte mi se ridică dinspre piept în față, în ochi.

— Hei, mai ești aici ?

— Dinții tăi mi i-au amintit pe cei ai soțului meu, chiar și zîmbetul.

— Ești măritată ?

— Am devenit impură ?

— Din altă lume, atunci de ce pari absolut singură, de ce nu ai ecou, ca un tablou fără adîncime ?

— Singurătatea ar trebui să dea adîncime, nu ?

— În pictură, adîncime înseamnă altceva, am să te învăț. Tu ești fericită ?

— Despre mine, mai tîrziu, așteaptă-mă cîteva minute, toarnă-ți.

Alerg la telefonul din hol, moneda de trei lei îmi aduce o voce îngroșată, sperioasă. Frica este conținută de o proteină complexă, îmi spun științific, pentru a mă calma.

— Iubitule !

— Fetițo ! Ești sănătoasă ?

— Sigur, tu ?

— Lucrez mult, pentru că se apropie plecarea, dar tu pari răcită, ia te rog imediat...

— nu iau nimic, te iubesc, și gata. Așteaptă-mă, nu face prostii.

— ce fel de prostii ?

— nu știu, duș rece, getaxuri noaptea, femei oxigenate...

— ești nebună, iubito !

— ca de obicei.

Stop. Altă monedă.

— unde ai plecat ?

— s-a terminat moneda, în Bucureşti este frig, întuneric, ţi-e frică ?

— e întuneric, mi-e cam frică de noaptea asta, dar m-ai obişnuit tu de ieri. De ce nu ai dormit cu mine ?

— pentru că luasem somnifer şi nu mă mai puteam controla. Ce ziar pui astă-seară peste lampă ?

— nu ştiu, ce-ţi veni ?

— la patru fix, mă voi trezi o dată cu tine, cînd vei stinge lumina să fii sigur că sînt lîngă tine.

— de ce ai plecat cînd am atîta nevoie de tine, mai am atît de puţin pînă ce...

— pînă ce ?

— ...plec.

— mă întorc repede, te iubesc.

Pînă cînd, ce ? Vom avea atît de puţin timp, atît de puţin, atît de puţin.

Vorbele plutesc încolo-încoace.

Două morţi într-un singur suflet. Ce caut în oraşul ăsta străin, cu tinerii roşcovani şi transpiraţi care vor veni peste sufletul meu ?

Din cele două paturi ale camerei se revarsă vreo cinci băieţi şi o fată patetică, brună, stranie.

— Aştia sînt, pe parcurs ai să auzi cum îi cheamă, ea, de pildă, ar fi prietena mea.

— Este, de fapt, vorbeşte moale, tărăgănat, patetica cu plete de umbră. Altă categorie, altă rasă, femeie, fata asta.

— Ce faceţi, ce gîndiţi, ce muzică ascultaţi, ce citiţi, ce faceţi seara ?

După ore de votcă şi fum, de tăceri scrutante, încă nu-mi dau seama cine ar putea fi iubitul Cristinei.

Se poartă toți cu o egalitate fără echivoc. Spre despărțire, unul dintre tineri, portretul adolescenței ingrate, ten agitat, ochi strălucitori, aruncă :

— Voi sînteți monopolizanți, egoiști. Uneori ne mai cedați o bucățică din tronul pe care vă lăfăiți. Dar aveți grijă să ne înveliți pilula în sfaturi părintești.

— Cum puteți vorbi în numele unei generații, despre o altă generație ? Cum puteți generaliza fără milă ?

Cuvîntul ultim cade, de sticlă. Poate se și sparge în timpanele lor, în creierul meu de Maria Magdalena, pusă la stîlpul infamiei, chiar pensionară.

— Iubito, ție putem să-ți spunem orice, putem da pe voi chiar vina lenei noastre, a ratării precoce. Tu nu te poți supăra pe sinceritatea noastră. Și pe urmă, cred că Teo s-a adresat mai mult instituției pe care o reprezinți, și care în fond îl mirifică, și atunci devine agresiv. Nu-i așa ?

Teo tace, roșind puternic. Așadar, iată-l pe iubitul Cristinei. Îi privesc într-un dialog care să-i facă să priceapă. Pricep nu numai ei doi, ci și ceilalți. Se sculaseră să plece, se reașază, așteptînd probabil spectacolul.

— Te vei îndrăgosti mortal de noi, doamnă, de noi toți, așa tineri, urîței, impertinenți și revendicativi cum sîntem. Uitasem, există și această excepție. Habar n-avem ce-i cu el, dacă e regizor, inginer, pictor, sau toate la un loc. Este concetățean cu dumneata, în orașul de pe Cibin a venit doar să-și achiziționeze un cîine ; noi sîntem vestiți în cîini, doamnă.

Abia atunci îl vedeam de fapt pe tînărul regizor sau pictor, cap de grec frumos, păr negru buclat,

zîmbet discret. Nu scosese o vorbă, tace şi acum cînd îl privim cu toţii.

— Toţi sînteţi deştepţi şi frumoşi, toţi doriţi însă să fiţi excepţii. Eu nu mă îndrăgostesc de excepţii, îmi plac oamenii slabi, proşti, cu defecte vizibile.

— Soţul tău are defecte ?

— Nu prea.

Nu mai vine întrebarea zdrobitoare, Cristina mă cruţă.

— Se poate să tăceţi cu tîmpeniile astea ?

Fata din altă categorie aşteaptă să se facă linişte şi începe să cînte, ca o ţigancă, pentru sufletul ei. Suie un fir de voce, fum de popas. Scrumierele debordează, braţe, picioare, pahare pe jumătate pline au încremenit pe portativul ei. Nu ştiu cum s-o ascult, la cine să nu mă uit. Ochii Cristinei strălucesc, m-a ghicit şi-mi oferă insula lor. Este foarte frumoasă acum, toţi sînt nemaipomenit de frumoşi. Excepţia desenează concentrat şi foarte repede. Tristeţea fetei este nota pură, aleasă, între cuvinte, între voci, mărgele într-o casetă veche, izvor din stîncă cu brazi. Vocea creşte, fata vibrează, lacrimi apar în colţul ochilor. Ei o privesc ca pe o corolă pe care nu o mai pot atinge, pentru că independenţa cîntecului ei o încercuieşte. Cîntecul încetează la fel de brusc cum a început, fata cere cu un gest o ţigară, o mînă uscată, fierbinte, i-o întinde. O aprinde, fumează cu ochii în gol.

— Eşti îndrăgostită ?

— Da.

— El e aici ?

— Nu, în alt oraş, în altă lume, cu altă fată.

— Te-a iubit ?

— Ca să-mi fie un pic bine, ar trebui să spun

nu, niciodată, nimeni, dar cred că m-a iubit cît a putut.

— Atunci ?

— El e băiat de bani gata, eu am şapte fraţi, care mai de care mai mic.

— Conflict fals. Chiar crezi că acesta este motivul ? Cum te cheamă ?

— Puşa, Maria de fapt. Da, chiar cred. Maică-sa a venit la mama, ţărancă cu frica lui Dumnezeu, care ne creşte pe toţi cum poate ea mai bine, şi i-a spus că nu-şi lasă băiatul să se încurce cu o fată săracă, fără şcoală.

— De ce eşti fără şcoală ?

Răspunde Cristina :

— Fratele meu, băiatul de bani gata a rămas repetent şi Puşa, care avea numai foarte bine, a renunţat la facultate pînă ce va reintra iubitul ei. De ce te uiţi la mine cu reproş ? Ce pot să fac, să-mi sfătuiesc prietena să renunţe la hahalera mea de frate ? Nu pot, pentru că îl iubesc pe fratele ăsta care mă bate uneori şi care îi mai trage şi mamei cîte o palmă. Nu te mira, sîntem o familie care facem ce vrem, ne batem, ne împăcăm în imensul nostru egocentrism.

— Tu ce faci, Puşa ? Nu încerci să te vindeci, lucrezi undeva, înveţi ?

— Nu încerc, este inutil deocamdată. Am intrat într-o slujbă, dar în fiecare seară îl aştept despletită pe maidanele cetăţii, cu tot părul în ochi, aşa cum îi plăcea lui. Ca să nu mă vadă nimeni, îmi spunea gelos. Ca să nu mă recunoască nimeni, de fapt.

Un viespar de conflicte în acest oraş medieval, sau poate false conflicte care vor să spargă curgerea

prea ordonată a timpului impusă de zidurile bătrîne. Fals, totul sună fals.

— Şi tu, Cristina, eşti îndrăgostită ?

— Am eu fizicul unei îndrăgostite, doamnă de la Televiziune ?

Rîsul lui Teo răsună singur. În ochii Cristinei, o lumină nouă e gata să se rostogolească pe obraji. Ciocănitură în uşă, ultima pereche îşi face apariţia, cînd speram să pot rămîne în sfîrşit singură. Frumoşi, blonzi, înalţi se integrează în învălmăşeala prietenilor, vorbim toţi odată, tăcem pe rînd, ea îi ia uneori mîna, beau moderat. Înregistrează tot, zîmbesc rar.

— Şi voi să simţiţi singuri ?

— Eu, uneori, seara, înainte de a adormi.

— Eu, nici măcar atunci, trec uşor pragul de singurătate care mă duce din zi în noapte, pentru că a doua zi vor fi el, oraşul, noi toţi.

— Te-ai muta în Bucureşti ?

— Sigur.

Ea îl priveşte mirat, i se pare totul o glumă tragică.

— Plecarea ar însemna despărţire, nu ? Sau te-ai gîndit să plecaţi împreună ?

Tăcere prelungită, sînt poate dintr-o dată rea, mă răzbun pe revendicările lor legitime, inferiorizîndu-i cu deşteptăciunea mea psihologică.

În cameră izbucneşte, fără să bată, frumoasa mea colegă, Circe. Strîngeri de mîini ; dezinvoltă, îi ignoră în masă.

— M-am întîlnit cu băieţii din echipa ta şi am hotărît să mergem cu toţii la masă. Sînt şi cu... Urmează o avalanşă de celebrităţi TV, care-i impresionează vădit pe tinerii mei oaspeţi.

— Mulțumesc, dar nu vin.
— Noi plecăm, este tîrziu.
— Mai stați...
Ce mai, se duce totul, admițînd că se închegase ceva, plec cu cîrdul de celebrități la restaurant. Frumoasa mea colegă tronează în admirația tînărului din ultima pereche, venită în camera mea. Nu știu cum a ajuns aici, nu l-am văzut venind. Un prieten de ocazie îmi șoptește :
— Ai văzut ce rapid i l-a suflat puștoaicei ?
Nu se poate. Nu se poate. Nu se poate.
Ba uite că se poate.
Tîrziu, adorm amar în liniștea orașului străin.
Mă trezesc la ora patru undeva în insula albă a patului, un copil luptă gîtuit cu spaimele dinspre ziuă. Aprind lămpița, trebuie să mă obișnuiesc să dorm cu lumină.
Clopote mici încep o joacă de ajun de Crăciun. Aerul este oțeliu, bun ca o baie cosmică, ochii acoperișurilor clipesc complice.
Aș vrea să plec acasă, la copiii mei, la soțul meu cu păr alb și pipă sau alte tabieturi.
Nu mai dorm deloc. Dacă vine acum ? MOARTEA ? CRIZA ? Și eu, aici, mă bucur de aer, de clopote, de soare pe acoperișuri ascuțite ? Primul chip pe care îl întîlnesc în hol este cel al tînărului de aseară, blond, înalt, nervos. Se înclină, rugîndu-mă să-mi anunț colega. O așteaptă. Așa cum ne-am înțeles, conchide. Pot să înțeleg sau să nu înțeleg. Circe se fardează meticulos în fața oglinzii. Îi transmit mesajul, mă concediază :
— Ce idee, spune-i că mă plictisește.
Îmi adun băieții, coboară regal Circe.
Tînărul se repede roșind și-i sărută mîna. Ea și-o

retrage moale, adresîndu-mi-se ca de cînd lumea :

— Îţi mulţumesc pentru maşină, în zece minute ţi-o trimit. Şoferul, aiurit, pleacă cu ea, noi rămînem la fel de aiuriţi în hol, mi-e milă de ridurile băiatului, care aseară parcă nu existau. Sînt umilită pentru el, pentru iubita lui trădată în ochii mei, în ochii frumoasei seducătoare TV. Tînărul salută scurt, pleacă tîrînd paşii.

— Tovarăşa, ai înnebunit, laşi şoferul cu aia şi noi stăm mască ?

Le explic toată povestea, băieţii rîd, pe urmă devin serioşi.

O nouă zi de filmare. Deschidem porţi mari de lemn cu clanţe dantelate şi insemne solare, intrăm peste tot, sfărîmăm liniştea, bem cantităţi imense de rom, trataţie naţională în oraşul acesta. Pregătitele mele fraze, despre case vechi care ascund oameni inexpugnabili, cad, duhurile cetăţii se gudură, străduindu-se să vorbească corect româneşte.

O undă de tristeţe — Cristina. Cine este de vină pentru singurătatea tinerilor din cetate ? Vîrstnicii sînt eliberaţi, calmi, siguri, de ce copiii lor de siliciu şi-ar construi o super-cetate, peste capetele bătrîne ?

O caut acasă pe Cristina. Casă severă, poartă înaltă, cîine rău. Sun mult, băieţii mă aşteaptă în maşină, pe aproape. Îmi deschide în sfîrşit mama, blondă fină obosită. Ne împrietenim repede, îi povestesc toată convorbirea cu Cristina, constat că nu-şi cunoaşte aproape deloc fata. Se scuză, ea se ocupă de gospodărie, tatăl este cel care are grijă de suprastructură. Deşi tatăl... Îl cunosc în sfîrşit pe omul cu bani, fermecător, curtenitor. Îmi displace, fac efort să trec peste o nefirească senzaţie de ireal. Nimeni nu se

potrivește cu nimeni în casa asta imensă, abundentă. Tatălui i-e teamă de firea independentă a fetei și, ca să-și mascheze imposibilitatea autorității, devine violent, voluntar, conform noțiunii clasice de tată.
Cristina tace, aduce pahare, duce sticle. Trebuie să plec, mă așteaptă colegii. Tatăl dispare și reapare cu colegii mei, care zîmbesc stingher în fața ospitalității debordante. O grămadă de aperitive și sticle ni se pun în față. Mîncăm, bem, gazda istorisește destul de semidoct călătoriile în străinătate. Se îmbată rapid, devine sentimental, penibil. Mama se înstrăinează, Cristina moare de frică. Plecăm cît putem de repede. Prietena mea îmi șoptește :
— N-aș mai putea trăi fără tine. Nu mă părăsi, te implor.
Ce nu merge ? Ce rotițe nu se împreună ? Probabil extraordinarul egoism născut în opulență. Mă încarc și cu singurătatea Cristinei și în drum spre casă tac mai tot timpul.
— Ce-ai pățit, tovarășa ? Te-au sonat ăia ?
O tuse jenată îmi atrage atenția asupra pasagerului în plus. Tînărul regizor, sau pictor, sau arhitect. Ține în tricoul negru un cîine-lup, fricos ca un iepure. Facem din nou cunoștință, îmi ridică mîna pînă la buze, nu știe că trebuie să se plece.
— În București nu se găsesc cîini-lup ?
— Ca Bobiță nu, are o mamă splendidă și el e o minune.
Minunea e un ghemotoc negru, care deschide uneori ochii.
— Ai curte, nu ? întreabă un coechipier care îl tutuiește de cînd lumea.

— Am, dar deocamdată o să stea cu mine în cameră, pînă îl dezvăț de frică. O să ne jucăm prin casă, pe străzi.

— Ce parfum de tei o să fie în camera matale, completează operatorul în rîsul general. Sunetistul rotofei, care moare tot timpul de foame, întreabă suav :

— Nu mîncăm nimic ?

— Am niște salam.

— Pun și eu slănina la bătaie. Pîine cine are ? Nimeni. Sunetistul, care imită perfect orice claxon sau sirenă de poliție sau salvare, începe un claxon insistent. Lumea sare din fața mașinii, o femeie cu o pîine uriașă în plasă se oprește și nu știe dacă să ne ocărască sau să rîdă. Sunetistul țîșnește afară și se întoarce cu pîinea.

— I-ai plătit-o ?

— Fii serioasă, tovarășa, i-a făcut plăcere să ofere o pîine Televiziunii române.

Îi dăm și băiatului să mănînce, cedează salamul cățelului, oprindu-și pîinea, pe care o mestecă încet. Mănîncă amîndoi ca doi frați. Ajungem în defileul Oltului, noaptea. Băiatul îi șoptește cățelului, care scîncește în somn, probabil.

— Am să te duc altă dată să vezi Oltul, cînd ai să mai crești.

În București, lună subțire ; hotărîm să lăsăm băiatul acasă. Coboară în fața unei curți adînci, cu porți mari. Ne invită la o cafea. Năvălim în casa prăfoasă, bătrînă. Busturi neterminate, pensule, rafturi albe cu nuduri și pahare superbe, despre care aflu că le-a făcut băiatul, fotolii vechi, în care ne așezăm cu oboseală și plăcere. Interior jumătate *Bietul Ioanide*, jumătate *Rebecca*. Băiatul ne aduce

sandvişuri foarte frumos colorate, cocteiluri cu votcă şi nescafé, grozave. Mîncăm, bem, nimeni nu se asortează cu nimeni şi totuşi ne simţim grozav de bine. Bobiţă, aşezat între tălpile stăpînului, nu mai tremură. Băiatul are salturi de umor de foarte bună calitate, pare trist, dar este de fapt tonic. Plecăm, mă conduce de braţ pe scările negre, mă ia de umeri, povesteşte ceva, început parcă de multă vreme.

— Eşti foarte cald.

— Iarna sînt grozav.

Mă conduce pînă acasă, îmi ia geamantanul, suie cu mine. Merge cu picioarele uşor îndoite de la genunchi, calcă la fel cu Bobiţă, pa lăbuţe îngroşate, nesigure, în creştere. Îmi sărută mîna şi îmi vine să plîng, de parcă mi-ar pleca băiatul la armată.

Lespedea patului este goală, probabil e de gardă. Caut bileţelul care îmi anunţă de obicei acest eveniment. Nu există. Telefonez la spital.

— Domnul doctor nu este de gardă. Cine îl caută ? Nevastă-sa îl caută, domnişoară, dar ce contează. Adorm cu gînduri verzui.

A doua zi, obişnuita întîlnire din bucătărie.

— Cred că a rămas la prietenul lui, nu ştia că vii, aşa că... În birou, mă aşteaptă Circe, care mă şi ia în primire :

— Tu îl cunoşti pe scriitorul... ?

— Da.

— M-a năucit ieri cu întrebările despre tine.

— Cînd ?

— Ieri. Ne-am întîlnit la cinematecă, ne ştiam, aşa, din vedere, şi cum stătea lîngă mine, i-a alunecat la un moment dat mîna pe genunchiul meu. Mi-am zis că a greşit omul, dar ce să vezi, dragă,

nu greşise. Mă foiesc, mă răstesc la el. Şi ce crezi că face, nebunul ? Mă ia tîrîş de mînă, mă scoate afară şi, alergînd, ajungem la maşina lui. Are o maşină nou-nouţă. Unde să mergem ? La mine acasă, nu aveam chef de local şi nici el nu părea dispus să mă ducă.

— Eşti sigură că ieri s-a întîmplat ?

— Crezi că am halucinaţii ? Dacă vrei să te convingi, hai cu mine pe aeroport. Pleacă azi şi m-a rugat să-l conduc, i-e frică de avion, închipuieşte-ţi !

— Şi ce legătură au toate astea cu mine ?

— Pe drum şi acasă mă tot întreba despre tine, ce faci, cine e bărbatul tău, dacă ai amanţi, în sfîrşit. I-am spus ce ştiam, că nu eşti măritată, că habar n-am dacă ai sau nu amanţi...

— Sînt măritată.

— Serios ? Cu cine, tu ?

— Cu doctorul...

— Păi, ăsta e un tip mare, bravo !

— Şi ce s-a mai întîmplat ieri, dacă poţi să-mi spui ?

— Te cam interesează tipul ? S-a purtat aiurea, de cum a intrat, s-a întins pe pat. Mi-a spus că are, aşa, o uşoară slăbiciune. M-am speriat, mi-era teamă să nu i se întîmple ceva la mine, îţi dai seama, nu ? I-am dat să mănînce ce aveam şi eu în casă, nişte friptură de pui, o roşie, salată. A mîncat, şi după aia m-a tras în pat.

— Ţi s-a părut brutal ?

— Eu cu stilul ăsta sînt deprinsă, doar îl ştii pe... Numele mă îngheaţă. Poate mai mult mă îngheaţă dezinvoltura cu care îl aruncă în conversaţie.

— Dar nu cu slăbănogi din ăştia. Nu e genul meu tipul deloc, eu nici nu am făcut filologia, el numai

despre literatură știe să vorbească, și, pe deasupra, muream de frică să nu vină... Îți dai seama ce ar fi ieșit dacă-l găsea pe ăla în pat ?

— Nu ți-a oferit ultima lui carte ?

— Sigur, și încă cu o dedicație, că mi-e și rușine s-o țin pe masă. Merge la sigur, puștiul !

Îi repet dedicația de pe cartea mea.

— Ți-a povestit scriitorașul ăsta tot ce are de gînd cu mine și mi-ați pus la cale farsa asta sinistră, să vă fie rușine !

Pleacă, trîntind ușa, inutil să-i explic vreodată, ceva. Medalionul meu se află la gîtul scriitorașului, sau poate l-a lăsat undeva prin casă, zîmbind superior. Pentru cine păstrezi vorbele adevărate, tînără celebritate, pentru cine mîngîierile neconfecționate, pentru cine te păstrezi pe tine însuți ?

Dragostea, moartea, viața, slăbiciuni aliniate, suprapuse. Dacă ne-am gîndi cui le încredințăm, poate și dragostea și moartea ar fi mai puțin triste.

Sun acasă, n-a venit încă nimeni, nici nu a telefonat.

Dacă m-aș duce pe aeroport ?

Mă arunc în lucru, televiziunea fierbe, dar numai noi știm de ce. Frînturi de priviri, înjurături, refrenul nou :

— Ce mai refaci, tovarășa ?

însumează reorganizarea. Orice nou-venit la șefia secțiilor, a emisiunilor, începe prin a ne nega. Toată lumea știe ce este un film, boemii iresponsabili trebuie ținuți în frîu. Adică noi. Pentru că avem umor în cele mai imposibile situații și lucrăm ușor, urmare a anilor mulți de rutină, sîntem boemi, neserioși. Iar în linii mari, incapabili. Sîntem mereu împrospătați cu ziariști. Pînă pricep că dacă se vede

în imagine un copac nu este necesar să se mai spună : acesta este un copac, măi frate, pleacă ! Nici nu-i prea ajutăm pe noii-veniți. Ei simt și se cuirasează într-o superioritate detașată. Or, fără generozitate nu se poate face nici un minut de film adevărat. Aș pune la intrarea Televiziunii un anunț cu litere imense : cine nu este generos să nu intre ! Trebuie să ne înțelegem, să ne fim unul celuilalt simpatici, să ne apreciem, pentru ca un film să se urnească din loc. Cînd, în sfîrșit, cei care vor să ne țină în frîu înțeleg sincronizarea creierului imens alimentat de energiile noastre vitale, cad pe gînduri și pleacă. Vin, desigur, și intelectuali subțiri care emit teorii frumoase, neilustrabile, cum spunem noi, obligați să traducem fiecare cuvînt. Fac planuri de durată, cer filme multe, uitînd că televiziunea este sufletul la gură al filmului, respirația lui cea mai fierbinte, jongleria cu fracțiunile de secundă. Uitînd esențialul, că aceiași oameni nu pot face de trei ori mai mult decît fac !

Am început să cred în viciul nepedepsit al acestei meserii pe care o blestem în fiecare zi, dar fără care mi-ar lipsi sufletul. Deocamdată, lucrăm greu. Tatonăm. Nimeni nu ne poate spune ce vrea de la noi, pentru că nu poate ști. Dar programul trebuie acoperit, și actorii de comedie bufă cărora le-a murit cineva lucrează înainte.

Sun din nou acasă, nu, încă nu a venit. O imensă oboseală mi se suie pînă în creier, ca o iederă.

Plec pe străzi, sînt calde, știu totul despre mine. Revăd balcoane pe sub care oamenii trec cu nasul în jos, statuete caraghioase plătite de cine știe ce negustori veleitari. Ochii ferestrelor semnalizează noutăți între nasurile strîmbe ale burlanelor. O bi-

serică cu un ochi mai sus, şi celălalt pe bărbie, îmi aminteşte cu regularitate lumînarea aprinsă demult, pentru un muribund.
Văr al unei colege de facultate, venit nu ştiu de unde pentru a-şi opera o boală cumplită a arterelor, a devenit bolnavul meu, pentru că prea sensibila mea colegă nu suporta boala. Şi cum se întîmplă, bolnavul se îndrăgosteşte de sora de caritate. Scurtele permisii spitaliceşti le petreceam într-o mansardă cedată de o doamnă care nu îndrăznea să-i ofere dormitorul tînărului, foarte reuşit de altfel. Bolnavul îmi săruta mîinile, mă muşca de umăr disperat că nu mai poate face nimic pentru cauză. Credeam că deliregză. Gemea în braţele mele pentru cauza care îl schilodise pe tata, pentru că semăna cu un cămătar evreu, cauza care ne-a adus în casă o duzină de derbedei verzi care au furat cît au putut, spărgînd absolut tot ce le ieşea în cale, pentru că tata lăsase corijent pe unul dintre ei. Dacă aş fi ştiut să citesc în perioada rebeliunii, aş fi cunoscut toate ororile cauzei.
Eram obligată să-mi fie milă de acest tînăr fără creier.
Conflictul a atins apogeul cînd m-a somat să ne căsătorim. Dacă nu, nimic mai simplu, se va sinucide. I-am promis că la ieşirea din spital am să-i dau răspunsul. Tînărul şi-a făcut o misterioasă injecţie şi a murit. Cel puţin aşa mi-a spus mama, făcîndu-mă vinovată de moartea pacientului meu.
Intru străină în biserică, aprind, cum face bătrîna de alături, o lumînare pentru mortul tînăr. Mă reculeg cu recunoştinţă pentru lungile pauze în slujba ortodoxă, privesc cu ochi de turist icoanele, bă-

trîna care roade un măr în strană, covoarele rărite de dreptcredincioşi.
Acasă se mănîncă în tăcere, sub patronajul LUI. Mama îl atinge de cîte ori poate, ca o îndrăgostită, el reconstituie cu fenomenală memorie o întîmplare, adresîndu-mi-se cu precădere. Mie ? Cui, pentru că în noaptea petrecută la prietenul său nu crede nimeni. Complicitatea mamei cu fiul este perfectă, şi totuşi eu voi rămîne cu ea, un timp. Dacă copilul va veni, voi rămîne ceva mai mult. Îmi iubesc cu disperare soţul, palid ca un morfinoman, cu reţeaua albastră de vene vizibilă sub piele.
Intrăm în odihna după-amiezii ca doi fraţi, nu ne atingem, mi-ar fi greu să fac cel mai mic gest de apropiere. Adorm, mă trezesc cu spaimă. Soţul meu mă priveşte.

— Îmi pare rău că te-am trezit.

— Tu dormi prost cu mine, nu ?

— Da, dar îmi face plăcere. În ultimul timp, mi-e frică fără tine. Ţi-am văzut scriitorul pe aeroport.

— Tu o conduceai pe Nelly, nu ?

— Da. A plecat definitiv.

— Eşti trist. O iubeşti, poate ?

— Mi-e dragă, ca o veveriţă, ca un animăluţ care ţi se ghemuieşte în braţe. Ea cred că mă iubeşte, ca orice pacient care se îndrăgosteşte de medicul care l-a făcut sănătos.

— Ai să te duci s-o vezi, şi dacă nu poate ţine copilul acolo, adu-l aici.

— Tu eşti chiar un monstru ? Sau te pomeneşti că mă iubeşti mai mult decît îmi închipui ? !

— Se poate şi una, şi cealaltă. Poţi să te plimbi cu mine, sau eşti obosit ?

— arăt atît de prăpădit ?

— ești cel mai frumos chirurg din sud-estul Europei, după cum tot repet.
Rîde uscat ca de obicei, crotal dulce.
Ochii verzi ne urmăresc negru plecarea de braț.
Refacem, cred, itinerariul nopții lui, fără ultima parte. Nu ne mai rămîne decît să ajungem la Otopeni, să ne privim sfîșietor în ochi după ultima noastră noapte de dragoste. Zidurile clatină din cap cu înțelegere. Știu că am dreptate, dar nu sînt nici mai bogată, nici mai fericită. În general, nu mai vreau să fiu atît de formidabilă cu dreptatea mea, cu viața mea, cu moartea mea și a altora. Am dreptate, și ? Scoarța pămîntului continuă să se încrețească în munți, morții mor tot mai adînc, copiii au coșmar încă din primele săptămîni de gestație.

— Ai să-mi scrii ?

— Din Egipt ? Sigur, dar n-o să prea am timp. Îmi pare rău că am atît de puțini bani, aș vrea să-ți aduc ceva fabulos !

— o Nofretete mică din bazar, ar fi fabulos.

— ai vrea să vii cu mine ?

— ești crud. Ți-am spus de multe ori că Egiptul este Sfînta Sfintelor pentru mine. Acolo am trăit eu cam patru mii de ani, rață în bazinul faraonului, care erai tu.
Refacem oare și dialogul nopții trecute ?
Mă ia de umeri, își lipește obrazul înfierbîntat de al meu și capătul lumii nu mai e departe.

— poate că într-o zi am să te conving s-o iubești pe Antineea.

— nu-mi place Benoit. Este romancier pentru bucătărese sentimentale cu rețetă fixă. Pe eroine le cheamă cu A, dragostea începe exact la aceeași pagină în fiecare roman.

— tare aş vrea s-o întîlneşti pe buza Saharei.

— nu eşti geloasă ?

— nu-mi place să cunoască şi prietenele mele slăbiciunile iubitului meu. Aşa sînt geloasă.

— slăbiciune însemnează impotenţă ?

— nu, domnule doctor. Un rîs nepotrivit, respiraţia, spaimele, mişcările stîngace de translaţie, mîna care mi-o caută febril în dorinţa solidarităţii absolute, generozitatea ta în foarte ultimă analiză.

— spuneai că generaţia mea este lipsită de glanda asta ?

— tu eşti generos în dragoste, te interesează partenera. Sau poate pur şi simplu o urmăreşti pentru a te impune, pentru a şterge încă un complex de inferioritate. Uneori însă mi se pare că ai grijă de mine, că încerci să mă faci să nu mai fiu absolut singură. Pe aici stătea Nelly ?

— Cum ştii ?

— Priveşti cu atenţie strada, casele. Oricum, refacem parţial itirerariul din noaptea trecută.

— Mă judeci ca fratele meu mai mare care a murit, mă simţi ca el. Nu-mi place.

— nu a murit, eu sînt fratele tău mai mare.

Tristeţea din ochii verzi coboară în ochii fiului rămas în viaţă. ÎNCA.

Intrăm la Vatican, cum i se spune Podgoriei. Nici un loc liber, trei siluete sar în picioare, oferindu-i un loc domnului doctor şi constatînd cu întîrziere că nu este singur. Ne aşezăm la o masă străină, ocupată de un singur bărbat, un fel de Van Hooten care bea rar cîte o înghiţitură de coniac, citind *Informaţia*... Ne minunăm în tăcere de existenţa noastră fără orar diferit. Vecinul încearcă să ne

scoată din această situaţie neplăcută oferindu-ne *Informaţia...*

— Citiţi despre furtul de la Victoria. Uitaţi, pe pagina doua...

Ne uităm uşor pe ziar, nu ne interesează nici un fel de furt, îi restituim ziarul bonomului, care se scuză :

— Iertaţi-mă, aş vrea să mă îmbăt şi nu pot, aş vrea să stau de vorbă cu cineva şi mi-e greu...

— Aţi divorţat, nu ?

— Sînteţi formidabilă ! De unde ştii ? Eraţi în sală ?

— Da.

— Ei, aşa ? ! Aţi auzit-o ? Dacă este posibil ca o femeie pe care ai iubit-o să vorbească astfel. Nu ne cunoaştem nevestele, tovarăşi, asta e. Ani de zile trăim unii alături de alţii şi habar n-avem cine sîntem. Hai noroc şi bucurie !

Mi-e rău, brusc. Îi pun o mînă pe umăr, mă priveşte, strigă chelnerul. Divorţatul urează gros :

— Să fie într-un ceas bun !

Mergem un timp, mă opresc, caută cu disperare un getax. Îl liniştesc cum pot.

— De ce nu mi-ai spus nimic ? Acum ce facem ?

— Nu facem nimic, oricum, am să fac eu ceva. Dar cred că e de vină oboseala, de ce să anticipăm ? Şi mutra divorţatului mă enerva...

— Chiar ai fost la Tribunal ?

— Da' de unde ! Avea o faţă de bărbat pe care dacă faci prostia să-l iei, îl laşi imediat.

Păşeşte iritat, alături, departe. Îmi bag mîna într-a lui, mi-o strînge ca pe o bilă de fildeş. Îi transmit pulsul meu. Transfuzia asta îl va ajuta să decoleze pe planeta somnului lui.

Ochii verzi sînt vineții, aspri. O iau de umeri :

— Cînd sînt eu cu el, totul e în regulă.

— Sînt neliniștită cînd arată atît de palid. Mă gîndesc la...

— Lasă, nu te mai gîndi la nimic.

Oftează și mi se face grea în brațe, pasăre a înălțimilor sprijinită pe o vrabie.

La masă, stau între ei, ca de obicei. Tatăl adoptiv vorbește despre construcții. Mi-e rău din nou. Acum sînt aproape sigură. Negrul devine tot mai des culoarea universului meu. Mă scol încet, mă întorc fardată, pieptănată. Nimeni nu observă nimic. Dacă aș începe să-mi mișc aripile și să dispar pe fereastră, nu ar băga nimeni de seamă.

Cu cine să vorbesc despre spaima mea ? Cu nimeni, nici măcar cu mama mea, fecioară vegetală.

Tremur sub cele trei pleduri, pînă cînd cosmonautul legitim își reia locul aproape de mine. Se reculege înaintea somnului. Sahara se întinde departe, infinită, rece. Șacalii țipă deznădăjduiți, șerpii nisipurilor veșnice, care ascund în adînc livezi și fluvii, foșnesc în jur, focurile stelelor străine țintuiesc pe cer zodiile. Planeta soțului meu și-a deschis coridorul cel bun pentru a-l primi. Cînd respirația calmă îmi vestește că a atins solul planetei sale, mă simt luată în brațe. Nu a făcut nici o mișcare, și totuși mă mîngîie pe lungul pielii și al mușchilor, oftînd cu ochii închiși. Întîrzie mult pe păr, pe gît, neîndrăznind să coboare. Mîngîie ca o statuie sumeriană cu ochii imenși, goi, o statuie de Cucuteni. Marmură lîngă lut ars.

— Ți-e dor ?

— Nu știu.

— Ai fi vrut să pleci cu ea ?

— nu, nu. E proaspătă, necoaptă, fără reprezentări de durată.

— te-a cunoscut numai pe tine ?

— da.

— existam şi eu ?

— da.

— aici ?

— nu, nu.

— atunci de ce nu se află ea, aici ?

— ea nu era de luat de nevastă, este prea tînără, prea obositoare, deci prea exigentă. Tu eşti moartă pentru toată lumea în afară de mine.

— cînd ai iubit, odată, demult, ea ţi-a luat dorinţa de a fi cu cineva, dorinţa de cuplu. Te-ai însurat cu mine, ca să te asiguri împotriva unei întoarceri a iubitei tale ?

— într-o oarecare măsură, da. Acum este altfel. Şi tu ?

— eşti ultima mea posibilitate de dragoste, pricepi ?

— ţi-e foarte greu cu mine ?

— uneori, aşa cum mi-e foarte greu şi cu mine.

— nu-ţi place chiar deloc să fii femeia mea ?

— nu ştiu cum numiţi voi fenomenul acesta, dar poate să nu-mi placă deloc şi să mă simt nemaipomenit. Îmi ajunge solidaritatea, clipa de nesiguranţă furată veşniciei. M-aş sinucide dacă mi-ar place pur şi simplu, fără să-mi iubesc nebuneşte iubitul !

— eşti o cerebrală, nu credeam că există o asemenea specie.

— în mintea mea, cerebralele sînt reci, lucide, calculate.

— de ce eşti tu cerebrală tocmai în dragoste ? Ghinionul meu.

— te preocupă ?

— pe orice bărbat trebuie să-l preocupe.

— nu m-am obișnuit încă cu tine. Ai răbdare, domnule doctor. Gata, somn ușor, mîine ai o zi grea ?

— ca de obicei. Stagnez, toate zilele sînt la fel. Am ajuns și aici la un punct mort.

— ce înseamnă și aici ?

— așa se spune.

— de ce ?

— urmăream înlocuirea intervenției chirurgicale de care ți-am mai vorbit cu o terapeutică simplă. Reușita mi se părea sigură, am dat verdicte, și acum totul se întoarce împotriva mea. Colegii profită de acest eșec și-mi plătesc toate polițele. Dreptul lor.

— tu ai face la fel ?

— bineînțeles.

— dacă ai relua totul, cred că ai reuși să găsești punctul mort. Cred că ar trebui să-ți tratezi această experiență ca pe cursul unei boli necunoscute. Din aproape în aproape, îți vei putea da seama de greșeală.

— am să încerc, iubito, vino.

Mă ia în brațe, strîns pînă la țipăt. Îl culc în mine, copil peste copilul lui.

— la început, înaintea mea, era altfel ?

— m-am născut ieri.

— ai mai vrut să te măriți înainte de a te cunoaște eu ?

— da, cu un domn de șaizeci de ani, singura definiție perfectă a soțului. Este singurul om care nu mă trădează nici cînd rămîne cu el însuși.

— nu te poți îndrăgosti serios de un matusalemic.

— ba da, și încă la prima vedere.

— arăta atît de formidabil ?

— arată încă, anii nu-l ating, este un simbol. Poate că nici nu există, poate mi s-a părut o clipă că ating cerul. Nimeni nu a putut pricepe ce se întîmplă cu noi. Noi singuri pricepem.

— și de ce nu te-ai măritat cu el ?

— ar fi suferit mama. De ce nu m-am măritat nici cu primul meu iubit, cu care dragostea ar fi devenit o conopidă frumoasă, calmă, cu mulți copii ? Mi-era frică. Știi cum visam să mă mărit ? Să ajung la Sfatul popular în ziua căsătoriei și acolo să-mi cunosc soțul.

— asta e o prostie ! Ți-e frică să te măriți și accepți să-ți legi viața de un necunoscut.

— pe tine te cunosc ?

— noapte bună, sofisticato !

Mă sărută ca pe un copil ciudat și adoarme lîngă mine, întors spre mine, încredințîndu-mi somnul prima oară. Tîrziu, telefonul mă trimite la Athenée Palace. Plec după ce-l mai privesc o dată. Claxonul mașinii de serviciu a trezit toată strada, băieții echipei sînt somnoroși, îmbufnați. Nu am lucrat decît o dată cu ei. În holul hotelului, o doamnă înaltă, frumoasă, își frînge mîinile. Pe un fotoliu, alături, o fetiță abia respira.

Peste un minut, aventura începe.

Doamna, originară din Belgia, a venit în România chemată de un medic care-i promitea că-i va vindeca fetița.

— Ce boală are ?

— Leucemie !

Ne privim unii pe alții, nu pot să iau microfonul în asemenea situație. Operatorul mă întreabă din pri-

viri dacă instalează echipa. Subiectul este senzațional, dar nu pot face nimic.
Mama este tot mai derutată, a făcut apel la presă, la Televiziune. Domnișoara de la recepție a dat un telefon la Televiziune și secretarul de serviciu m-a sculat pe mine, știindu-mă nefamilistă și nemofturoasă.

— Știți ce este curios ? îi spun acestei mame a unsprezece copii, cea mai mică, Eliane, fiind fetița palidă de pe fotoliu. Dacă s-ar fi descoperit leacul leucemiei, s-ar fi aflat în toată lumea, or noi nu știm nimic despre acest medic miraculos.

— Poate, cine știe, a dorit să păstreze secretul, și chemîndu-mă, vrea să-și facă publică descoperirea, în altă țară.
Poate are dreptate. Ca să cîștig timp, o rog să-mi povestească totul. Băieții încep să filmeze, fără să le mai fac nici un semn. În fața microfonului, femeia se oprește o clipă, ca în fața unei blasfemii. Luminile o orbesc, fetița începe să plîngă nesimțit. Poate nu mai are putere să plîngă, poate a plîns prea mult.

— Nu este mare lucru de povestit. La un moment dat, Eliane s-a plîns de dureri de cap, în altă zi a leșinat în bancă. Medicii au constatat boala, a urmat tratamentul clasic, deși știam că nu este nimic de făcut. Mi-au dat-o acasă. Și atunci providența mi-a trimis această telegramă. Vecinii au făcut chetă și astfel am ajuns aici. Mă puteți ajuta ?
Cuvîntul moarte nu se pronunță.

— Dacă nu-l vom găsi pe doctorul care v-a chemat aici, doriți să internați fetița într-un spital ?

— Nu, pentru nimic în lume, sper că medicul acela are un sanatoriu, o clinică particulară.

Ce idee! Soțul meu ar putea rezolva, cu un telefon, totul. Un bărbos masiv, reclamă de bere Luther, apare în hol, cu hainele în dezordine. Prezența noastră îl încurcă teribil. Îl liniștesc, spunîndu-i că nu se va da în nici un caz filmul pînă nu vom constata rezultatele. Fac semn băieților să-și strîngă cablurile.

Filmul pe care l-am făcut poate fi senzația secolului sau rebut. Medicului nu-i convine publicitatea. Insistă penibil. Hotărăște să le ducă pe cele două belgiene la el acasă.

Tratamentul începe imediat. Peste o săptămînă, fetița se joacă, mănîncă, paloarea îngrozitoare a dispărut. Analizele sînt senzaționale.

Convinsă de geniul omului, încep să pun în picioare tot felul de oficialități.

Ministerul Sănătății dezminte cu indignare existența medicului și a remediului, declinîndu-și orice răspundere. Femeia scrisese însă în Belgia. Hotelul este plin de belgieni, danezi, suedezi, bolnavi în ultima fază. Cei mai mulți sînt aduși pe targă. Fețe străvezii mă privesc cu o imensă speranță.

Sînt fericită că bărbatul meu a plecat, evit orice întîlnire cu tatăl ministeriabil. Fac rost de mîncare și de îmbrăcăminte pentru copiii veniți prin colectă publică. Toate colegele îmi fac pachete, mama gătește de dimineață pînă seara. O implor pe mama Elianei să nu mai scrie nimic pînă la rezultatul final. Bolnavii sînt internați în spitalele bucureștene, medicii sînt disperați, Ministerul la fel, dar nu-i poate lăsa pe nenorociții aceia în drum. Analizele fetiței sînt în continuare formidabile, dar laboratoarele refuză să le facă. Le parafează amicii medicului

lutherian. Nimeni nu poate răspunde de nimic, cu excepția Ministerului de Interne, care trebuie să dea vize de intrare. Lutherianul e pasibil de închisoare pentru practică ilegală. Așa aflu că miraculosul medic nu și-a terminat facultatea de medicină, renunțînd de cîțiva ani la studii.

Emisiunile își urmează cursul. Zilele și nopțile nu mai au culoare pentru mine, mama soțului meu este, neașteptat, alături de mine, punîndu-mi la îndemînă cu gesturi discrete pachete de mîncare, hainele de care crede că am nevoie, oferindu-se să mă secondeze în vizitele la spital.

Într-o noapte, un telefon :

— Vino și ia-mă, te rog. Repede !

Nu mai pot întreba nimic, telefonul s-a închis. Sun la Televiziune. Un redactor de serviciu, somnoros, mă anunță că nu-mi poate trimite nici o mașină, iar el nu se poate deplasa.

— Descurcă-te !

Cui să dau telefon ? La miliție ? În disperare de cauză, caut un nume de prieten. Nu găsesc nici unul. Fulgerător, numele băiatului cu cățelul îmi vine în minte. Îi caut telefonul în carte, răspunde somnoros, dar amabil. În zece minute să cobor, va fi în fața casei. Într-adevăr, în zece minute este jos, într-o mașină. Gonim. Oprește o secundă, dintr-o curte țîșnește în mașină o reclamă de lupte libere care se freacă la ochi de mama focului.

Ajungem, băieții mă somează să rămîn în mașină. Cobor totuși și caut un milițian. Nu găsesc. În curte, băieții au imobilizat trei tipi suspecți, care încercau să forțeze ușa. Pornesc din nou după milițian, găsesc unul, îi explic despre ce este vorba. Nu se

amestecă în treburi de astea. Îi arăt legitimația, se înmoaie, vine cu mine.
Urmează explicațiile.
Atacanții dovedesc a fi laboranți și „veritabilii" descoperitori ai remediului leucemiei.

— De ce dați buzna în toiul nopții atunci ?

— Spre binele fetiței, dacă continuă tratamentul acestui infam impostor, va muri în următoarele patruzeci și opt de ore.

— V-ați gîndit ce va crede femeia despre medicii români ? Despre țara în care se află ?
Băiatul mîrîie :

— Vă veți fi crezînd în codru, cel puțin haiduci, că arătoși sînteți, ce să spun !
Milițianul nu scoate o vorbă tot timpul, aiurit total.
Atacanții au în sfîrșit o tresărire de autoapărare :

— Dar dumneata cine ești ?

— Dumneavoastră, că nu ați făcut grădinița împreună, i-o retează băiatului.
Îi arăt legitimația, care își face și aici efectul.
Belgiana a ieșit în pragul casei și ne privește derutată.

— Cereți-i scuze și plecați. Băieți, dați-le drumul !
Garnitura a doua de medici-minune lasă femeii o carte de vizită, invitînd-o politicos să urmeze tratamentul lor, cel adevărat, cel eficace, cel etc.
Plecăm. Băiatul conduce aerian, ținînd volanul ușor, în joacă. Mergem îngrozitor de repede și lin, străzile sînt un imens patinoar pe care alunecăm spre infinit. Îl lasă pe gigantul blond acasă. Constat că nu este mut, pentru că spune sărut mîna și se pierde în curte, frecîndu-se din nou la ochi.

— Hai să bem ceva.

— Este tîrziu.

— Ei nu, că îmi placi. Ca să te duci la pungaşii ăia în toiul nopţii nu e tîrziu, şi ca să vii cu mine, salvatorul dumitale, e tîrziu !

Intrăm într-un fel de cabană cu vitralii, lipită de Cina. Aparteuri largi, tineri în exclusivitate, tonomat, binecunoscutul decor al barurilor. Băiatul cunoaşte un chelner care ne dă de băut după ora închiderii. Pînă cînd mă conduce, uşor, de cot, printre mese, mă simt nelaîndemînă. Bem bătrîneşte, îi istorisesc toată întîmplarea Elianei.

— Du-te mîine la şefu şi spunei să te scoată din încurcătura asta. Nu vezi că ai nimerit între două tabere de pungaşi care se ceartă pe o biată femeie, sperînd să pună mîna pe dolari ? Nu ai văzut ce feţe au ? La o anchetă serioasă, te umflă împreună cu ei.

— Şi toţi leucemicii care au umplut spitalele oraşului ce fac ?

— Imploră-i să plece, convinge-i. Dacă nu reuşeşti, vin şi eu, îmi aduc prieteni, prietene. Mor ăştia pe aici şi iese vorba că au murit în România. Mamă, ce pumni le-aş fi tras ălora !

— Cine este blondul ?

— Coleg. E mai fricos decît mine. Uite care e tehnica : lumea se fereşte de el, eu închid ochii, dau şi o iau la goană. Pocnitul se repede după mine, se împiedică de el, care îşi compune în timpul ăsta cea mai fioroasă mutră din recuzită. Nu am prea mîncat bătaie pînă acum, nici nu ne-am băgat la învălmăşeală.

Îmi vorbeşte despre dresaj.

În cîteva linii precise, schiţează un decor calm, intim şi funcţional, în locul celui în care ne aflăm. Mă priveşte, bea, schiţează din cînd în cînd profi-

lurile celor din jur, teribil de exact şi totuşi cu alte expresii.

— De fapt, ce meserie ai, ce facultate ai făcut?

— Şcoala de arhitectură şi pe urmă am făcut Institutul de arte plastice. O secţie nouă — designul.

— Există la noi o asemenea disciplină?

— Există şi un combinat care a început să lucreze cu absolvenţii acestei secţii. Ce fel de ziaristă eşti?

— Neinformată. Şi cu meseria asta formidabilă ce faci?

— Plimb nişte schiţe de colo-colo, încerc să obţin comenzi, dar pînă la design fac portrete, grafică, decoruri, uneori chiar filme la voi. Tot alături de meseria mea, care ar trebui să fie pîinea industriei de toate felurile. Mai bine rămîneam pe şantier. Acolo simţeam că fac ceva.

— Pe ce şantier ai fost?

— Pe multe, aproape în toată ţara. Am fost şofer. muncitor necalificat, proiectant. Din cauză că tata e un împrăştiat care nu a avut niciodată simţul familiei. Îl înţeleg acum foarte bine, pentru că am timp şi am şi ce mînca. Dar a fost un timp cînd nu aveam nici una, nici alta. Află că pe şantier eram mai îmbrăcat şi aveam bănet. Acum, ce folos că sînt artist? Lumea nici nu poate să-mi pronunţe meseria, aşa că trebuie să explic de fiecare dată.

— Eşti un inginer cu belle-arte, nu?

— Cam aşa.

— Sînteţi mulţi cu meseria asta?

— Vreo patru care ştim să şi facem ceva. În rest pictori, ingineri, arhitecţi, care ne pot fi de folos. Păcatul lor e că vor să facă parte din colectivul de creaţie, dar dacă le dai să tragă o linie în stilul nostru, se încurcă total. Boala asta cu colectivele nu

știu cînd o să treacă. Cum pot lucra doi inși nu pot să înțeleg. Fiecare cu capul lui, cu mîna lui. Mor dacă nu urnesc meseria asta și la noi.

— Și nu se găsește nimeni să vă folosească din plin ?

— Unii pricep ce vrem noi, alții spun că planul nu așteaptă să facem noi ambalaje și instalații pentru modernizare, alții spun că nu avem nevoie de lămpi mai frumoase decît cele existente. Și dacă-i asculți pe toți, au dreptate. Dar nu cînd au pretenția unor produse competiționale. De fapt, nu au încredere în niște tineri artiști, pentru că ei habar n-au că sîntem mai ingineri decît inginerii, dar în plus știm să și desenăm.

Desenează în tot acest timp, forme, volume, proporții, caricaturile celor din jur, figura mea concentrată.

Desenează ușor, în glumă.

— Vrei să te desenez cum ai să fii la șaizeci de ani ?

Îmi desenează chipul la șaizeci de ani, apoi își face autoportretul la aceeași vîrstă.

Rîd aproape tot timpul, și cînd nu rîd, zîmbesc în fața acestui fermecător, nebănuit fenomen al tinerei generații.

În sfîrșit, suie o linie pe hîrtie, ezită, pune pixul jos.

— Asta e gata !

Și într-adevăr, conturul acela este de sine stătător, ireparabil, de necompletat.

— Te-ai jucat vreodată cu culorile ?

— Nu am talent.

— Nu trebuie să ai talent, ți-ar face bine să te joci uneori cu culori, te-ar liniști. Dacă vrei, vino o

dată la noi la Combinat să te îmbeți de culori, să vezi cum dintr-o cutie neagră, ponosită, țîșnește portocaliu sau verde cum n-ai mai văzut. Vrei ?

— Da.

— Ți-ar prinde foarte bine, ești atît de obosită de viață. Probabil că ai probleme și la domiciliu. Te-aș întreba ceva, dar mi-e frică să nu te supăr.

— Nu mă supăr niciodată. Cînd nu îmi convine ceva, plec.

— Soțul tău de ce te-a lăsat singură în încurcătura asta ? E medic, nu ?

— Cînd ne-ai făcut fișele biografice ?

— Nu era greu, nu am făcut niciun efort. Lumea vă cunoaște.

— Nu i-am spus nimic, pentru că a plecat imediat după ce am intrat în cazul Eliane.

Mă privește intens, obosit, ca în fața unei minciuni pe care nu o merită.

— Cum te joci cu culorile ?

— Uneori, la țară, mă joc cîte o zi întreagă. După ce pictez ceva, dorm două zile, nu știu ce se întîmplă atunci, dar mi se scunge din mine toată energia. Îmi vine să plîng, să rîd, să fac tumbe. Chinurile creației !

— Mergem ?

— Trebuie. Aș sta aici trei zile, nu-ți fac curte, să știi. Mă simt bine.

Conduce la fel de lin și disperat, face piruete pe muzica radioului, nu mai exist, sînt ei doi și extraordinara lui dexteritate.

— Trebuie să-i scot motorul, a îmbătrînit Ghiță, săracul !

— De obicei, șoferii își botează mașinile cu nume feminine.

— Fetele mele au fost o bicicletă şi motocicleta. O chema Gabriela. Bine că am avut în noaptea asta maşina. O frînă teribilă mă aruncă cu capul în parbriz. Nu-l ating, pentru că mîna băiatului este parcă de o veşnicie în faţa frunţii mele. Beţivul pe care nu l-am călcat se strîmbă. Mi-e rău insuportabil. Deschid fereastra, răul pleacă foarte încet.

— Te duc acasă sau la Sinaia ?

— Unde vrei, dar fără piruete, am rău de maşină.

— Mare păcat, te-aş fi luat la curse.

Drumul spre Sinaia, să spunem, este o permanentă aventură a depăşirii, a tăierii curbelor în care se aruncă, redresînd în ultimul moment. Răul persistă, devenind violent, îi pun o mînă pe braţ. Opreşte fulgerător. Mă scoate din maşină, se aşază pe marginea şanţului, îmi pune capul pe pieptul lui slăbuţ, care respiră uşor. Unde scurte de linişte pleacă din trupul lui. Cred că un timp dorm. Deschid ochii, băiatul fumează, trăgînd rar fumul în piept.

— Hai să plecăm.

Mă ia în braţe, mă aşază pe bancheta din spate şi mă învelește cu haina lui. Nu ştiu cînd ajungem. În faţa uşii, mă sărută pe obraji, se întoarce pe picioarele îngroşate din genunchi. Băiatul meu pleacă iar pe front.

A doua zi îi pun în aplicare sfaturile. Minotaurul-şef dă telefoane scurte, precise, întrerupîndu-se ca în faţa unei revelaţii :

— Cine dracu te-a băgat în istoria asta ?

— Televiziunea.

— Aşa e, tîmpit sînt.

Fete intră şi ies, semnează hîrtii pe care nu le citeşte, ţipă, promite, explodează :

— Dacă într-un ceas nu este gata emisiunea, îl dau afară ! Să nu-mi vîndă mie poveşti !

— Ţine banii ăştia să te descurci un timp, cînd îi termini, mai cere-mi. După ce scăpăm din chestia asta, fac o şedinţă de scărmăneală categoria I cu ăla care te-a trimis la hotel.

Totul începe să se limpezească, fetiţa este mutată la spital, Ministerul Sănătăţii îşi face splendid datoria, bolnavii ceilalţi sînt trimişi pe banii României să moară la ei acasă.

Eliane intră în comă, mama refuză transfuzia, pentru că este catolică. Complicaţie nouă — doi ziarişti belgieni vin să ia interviuri faimosului medic, dar se întîlnesc numai cu mine. Şi cum n-o prea scot la capăt, îl chem pe Minotaur. Îi lămureşte rapid, le şi impune, cu statura şi privirea pe sub sprîncene. Medicii şarlatani ar trebui daţi în judecată şi închişi. Minotaurul intervine în favoarea lor, promiţîndu-le o bătaie soră cu moartea dacă nu-şi bagă minţile în cap. Se pare că ceva, ceva tot ar putea să iasă din experienţele ăstora, conchide.

Sperasem nebuneşte în leacurile tămăduitorilor pentru moartea eventuală din casa mea, din sufletul meu.

Seara, stăm una lîngă alta în faţa televizorului şi îi povestesc epilogul întîmplării, cu toate speranţele şi întîmplările mele. Îi urmăresc o reacţie pe faţă. Nimic, decît :

— Ce viaţă pasionantă ai !

— Văzută aşa, dinafară, este pasionantă. Ştii, m-am gîndit că facem prea puţin pentru moartea semenilor noştri. Numai în Cluj, există un Thanatos-Hotel, în coasta grădinii botanice. Aici, bolnavii de cancer intră într-o casă de odihnă, într-o sta-

țiune elegantă. Așa, moartea vine parcă mai suportabil.

— Pentru rude, prieteni, poate, dar pe ei nu-i poate înșela nimic. Pe cei care mor nu-i poate înșela decît, uneori, somnul.

Mă închid în camera noastră, ocolesc patul imens care mă arde, ies în balconul rotund. Mușcatele miros ușor, ca respirația lui spre dimineață.

Prind dimineți în șezlongul zdrențuit din balconul cu respirația lui. Stelele înfloresc, înverzesc în legea lor, pămîntul mă învîrtește tot mai repede, în legea lui.

Fac o anchetă despre băieți și mame.

— Eu am plîns și la *Elvira Madigan*, doamnă, conchid după recea privire a doamnei în relațiile tinerilor.

— La *Love story* ați udat două batiste, atunci.

— Le-aș fi udat, dar aveam o părere preconcepută despre business-ul *Love story*. Deși, dacă nu aș fi avut alături două tinere care potoleau mereu un băiețel cu vorbele :

— Lasă, puișor, că moare asta și plecăm,

aș fi plîns cu mare plăcere.

— Romantismul nu merge cu electronica, tovarășa. Așa că te-aș ruga să mă ajuți să-l scap de fetișcana aia, că de nu, îi fac un tărăboi acasă să se se ducă pomina. Nu că nu aș fi civilizată, dar...

— Dumneavoastră nu ați fost tînără ?

Voiam să spun romantică, dar cuvîntul mi-a scăpat, aducînd norul definitiv pe fața și așa puțin primitoare a doamnei.

— Poate că nu, de vreme ce nu se mai observă. Cine e sentimental e prost.

— Poate şi mama fetei este îngrijorată, nu credeţi ?

— Eu vorbesc din punct de vedere al unei mame de băiat. M-am plictisit de mofturile Televiziunii despre sensibilitate, adolescenţă, vîrstă critică, ajutor pentru încadrare în procesul muncii productive. Nu avem nevoie de vorbele astea, nici de sentimente.

— Avem atîta nevoie, doamnă. Bună ziua.

Partea proastă este că într-o asemenea anchetă, practica Televiziunii impune să-i lăsăm pe vorbitori să fie spirituali şi să aibă dreptate. Or, dacă aş lăsa întreaga conversaţie, mama asta ar fi cel puţin odioasă.

Mi-ar plăcea să convoc o şedinţă cu ultimii amanţi al lunii, cum îi numea Marinetti pe romanticii incurabili :

„Toţi amanţii lunii de Bucureşti şi comunele subordonate sînt convocaţi într-o şedinţă plenară extraordinară, în ziua de, în localul ruinat al romantismului contemporan".

Acasă, pe una dintre noptierele gemene, observ abia acum un plic albastru cu scrisul bine cunoscut, ascuţit, aruncat de la înălţime, cu suspensii de linii, obligînd cititorul să-şi bată capul. Douăsprezece rînduri, colţuroase, tandre la a doua lectură. Plicul pare expediat din Dorohoi : curier diplomatic. Mai comod şi nici nu costă timbrele.

Festivalul de la Braşov adună oraşul de la ora 20 în sus. Televiziunea s-a cam golit de cameramani, scenografi, regizori, domnişoare care scriu cartonaşe şi bat discret la uşi pentru micul-dejun, translatori, şoferi, electricieni, operatori.

Stăm ca două bunici în faţa televizorului, bem ceai, mă mai întreabă uneori date tehnice. O fascinează transmisia în direct. Mă înfurii cînd concepţia regizorală încearcă să fie originală întrerupînd o frumuseţe de transfocare care te duce în ochii artistului, în sufletul viorilor, rupînd brusc paralelismul muzicii cu al imaginii. Îi explic, sesizează totul cu o acuitate uimitoare. Încerc s-o fac să înţeleagă fulgerătorul reflex al regizorului de montaj, al butonistului, cum îi spunem, fracţiunea de secundă care desparte catastrofa de imaginea inedită.

— Bine, dar regizorul este afară, în carul de reportaj, şi cameramanii în sală, cum comunică ?

— Prin căşti, ca radioamatorii.

— Regizorul face repetiţii ca să aleagă imaginea cea mai bună, unghiul ?

— Se fac repetiţii cînd avem timp, dar nu se poate prevedea tracul sau reacţia publicului, forma nemaipomenită a unui cîntăreţ. Şi atunci regizorii şi operatorii, care au în sînge reflexul captării celei mai bune imagini, sînt întotdeauna pe fază. Pîndesc clipa cea mai bună, momentul-cheie în succesiunea spectacolului.

— Sînt nişte aşi, colegii aceştia.

— Sînt sportivi de performanţă, care pierd două kilograme după fiecare emisie, dar, spre deosebire de performeri, parcă fac totul în glumă, au şi un limbaj care îi susţine, oricît de golănesc ar părea. Butonistul înnebuneşte cînd îi iese de sub deget o creaţie, regizorul urlă de entuziasm sau, dimpotrivă, în căştile operatorilor. Toţi inventează cuvinte, zbiară, plîng, suspină, se înjură cu cele mai colorate metafore. Către sfîrşit, cînd spiritele sînt încă sub

agitație, la pupitrul regizorului vine o voce suavă de cameraman.

— Vă împachetăm orchestra, maestre ?

— Împacheteaz-o, dracului, că mi-a scos sufletul ! Asta înseamnă a ieșit formidabil, un plan general și unul detaliu, public și gata. Sau cînd un regizor abuzează de transfocări înainte și înapoi, cameramanul face o observație foarte necesară.

— Dacă mai fac mult ca trenul, turnați-mi și o găleată cu răcoritoare.

Pentru a intra în atmosferă, regizorii de butoane învață întîi limbajul. Unul, obișnuit cu tarafuri populare, este pus în fața unei mese rotunde cu simandicozități. Omul uită calea de sunet deschisă spre studio, și fețele academice aud, stupefiate, următoarele :

— Ala micu de la 1, dă pe chelia ăluia din fața ta ! Minunat, uite ce expresie are tipul. Guristul al doilea, în colimatorul camerei 2. Minunat. Dați-i drumul la vorbărie.

— Și academicienii nu pleacă indignați ?

— Nu pleacă, li se explică ceva despre specificul Televiziunii, despre sunetul captat de la altă emisie, și guriștii încep vorbăria. Și știi că orice inabordabilă artistă a neamului s-ar lăsa și tutuită de un operator, ca să arate bine.

Lungi ceasuri mă gîndesc la o nouă emisiune, cerută pentru că așa se cade, din cînd în cînd. Mi se pare absurd, pentru că cea de pînă acum avea adeziunea publicului, lumea știa la ce să se aștepte și la ce să nu se aștepte. Argumentul general, că nici un ziar nu-și schimbă profilul paginilor, nu mișcă pe nimeni.

Merg pe străzi printre casele-mame, printre caselesurori şi bunici cu o perie neagră în loc de suflet. Sînt în pragul unui alt examen. Sau poate numai eu simt aşa, pentru că nu m-am angajat de la început pe culoarul cel bun. Am aşteptat mereu să mă descopere cineva, să-şi dea seama la ce aş putea fi folosită cu stilul meu. Nimeni nu şi-a dat silinţa, eu m-am zbătut puţin la începuturi, uneori mai încerc şi acum, dar continui să umplu nişte minute de care este nevoie. Mai există cîţiva cu încăpăţînarea asta de a-şi menţine stilul în orice împrejurare, şi nu cred că sînt mai fericiţi decît mine. În rest, vedetele lucrează pentru ele, trîmbiţînd că o fac pentru gloria Televiziunii, pentru frumuseţea subiectului pe care nu-l văd decît ele. Vedete reci, de un egoism cum rar am văzut, cu slăbiciuni mărunte, care le înfrăţesc cu reporterii pur şi simpli. Uneori complotează cu noi, cînd momentul este dificil şi nu ştim ce ton să dăm emisiunilor :

— La banii ăştia, să fim serioşi, nu merită !

Mă îngrozeşte apropiata vizionare a emisiunii mele. De la un telefon public îmi sun prietenul, fără nici o speranţă.

— Iartă-mă că te deranjez...

— Lasă formulele cu mine. Unde eşti ?

— Undeva pe Bulevardul Dacia.

— Vii încoace ?

— Aş vrea să mai umblu. Nu poţi să-l iei pe Bobiţă şi să veniţi ?

— Te rog vino, am să-ţi explic de ce. Grăbeşte-te ! Îi cumpăr o garoafă albă, refuz hîrtia, spre mirarea vînzătoarei. Băiatul are ochelari negri.

— Nu-i cine ştie ce, am lucrat mult şi mi-a plesnit un ochi.

— Cum, ţi-a plesnit ?

— Nu ca în Arghezi, cu detunătură, numai vasele. Se resorb ele mai tîrziu. Bem ceva, da ?

— Spune-mi unde sînt sticla şi paharele. Stai cuminte, cu ochii închişi.

Pregătesc tava cu pahare, de undeva se aude muzică, Bobiţă scînceşte în somn.

— Petrec diplomaţii ăştia în toţi dracii. Auzi ce muzică au ?

— Da, noroc ! Unde ţi-e familia ?

— Împrăştiată, ca de obicei. Numai rar dau prin Bucureşti, îşi fac o casă, pe aici pe aproape.

— Cine are grijă de tine ?

— Cum, cine ? Eu !

— Să-ţi aduc ceva de mîncare ?

— Am gătit pentru trei zile, pot să te invit : friptură în sos, şi în zece minute pregătesc cele mai italieneşti macaroane imaginabile. Vrei ?

— Mulţumesc, nu mi-e foame.

— Ştii că nu te-am văzut mîncînd niciodată ?

— Nu ai avut cînd.

— Ce e cu tine ?

— Suflet negru. Griji TV.

— Nu merită să te gîndeşti atît. Ştiu puţini meserie în instituţia aia...

— Cu cine ai lucrat acolo ?

— Cu...

— drăguţă fată. Nu ai iubit-o ?

— nu puteam forma echipă cu ea, cel mult un cuplu discutabil.

— nu ai o iubită ?

— am.

— şi de ce nu e aci ?

— nu este o iubită care să fie aici : uneori, mă duc eu la ea.

— nu formezi nici cu ea echipă ?

— povestea e ceva mai complicată, mai toarnă-mi, te rog.

— bei ca un artist consacrat. Poţi să-mi spui povestea ?

— îmi plăcea grozav o fată, mai demult. M-am căznit mult timp s-o aduc acasă. A acceptat în sfîrşit, şi cînd i-am deschis, să cadă cerul pe mine : mai era cu o fată. Nasoală. Ştii cum sînt fetele frumoase, se împrietenesc cu nasoalele. Ei şi ce să fac ? Le aşez, la-la-la, ce mîncaţi, ce beţi ? Cu ochii pe fata mea şi tot cu ailaltă în faţă. Îmi chem prietenul, care stă cu un etaj mai jos, dansăm, bem. I se face rău fetii, o duc la baie, o ţin de cap, o spăl, se face cîrpă. O iau în braţe, o duc pe un pat şi, fericit că am scăpat de ea, mă duc la fata mea. Frumoasa o ştersese.

— cu prietenul ?

— uite, la chestia asta nu m-am gîndit ! Rămîn cu nasoala pînă dimineaţa, scînceşte, începe să plîngă serios, zice că-i e frig şi că i-e ruşine, că e singură, chestii femeieşti. O iau lîngă mine, pentru că ţin cald.

— ştiu.

— da ? Ei, şi aşa a început toată povestea.

— cred că te iubeşte mortal.

— dracu ştie ! Fac şi eu tot ce pot ca să-i demonstrez că merită s-o iubească cineva. Şi să ştii că merită. Partea proastă e că nu prea am bani.

Mi-am vîndut magul, picupul și alte chestii ca să mai putem pleca și noi din București, dar acum s-au topit și banii ăștia.

— și asta înseamnă dragoste ?

— tu ce vrei ? Să-ți spun cum facem amor ? Ești perversă ?

— cine știe ? Și acum ea unde este ? Nu știe că ești bolnav ?

— nu sînt bolnav. Acum are un prieten intelectual, deștept al dracului. Dar probabil că nu-i funcționează supapa aceea, așa că...

— ții locul supapei aceleia. Nu ți se pare umilitor rolul ?

— nu, pentru că ne jucăm. Eu, cel puțin, mă joc tot timpul, ne vedem, rîdem, facem dragoste. Hei, mă studiezi ?

— te iubesc foarte mult, băiatule.

— mersi. Să știi că într-o zi beneficiarii acestui fel de amor al tău ar putea să facă grevă. Prea te porți egal cu noi.

— ce să fac ?

— n-ai ce. Lasă, că de beneficiarii ceilalți te apăr eu. Dacă nu mă crezi în stare, pune-mă la încercare. Nu mai torni ?

— te-am chemat și am văzut. Nici nu ți-am mulțumit cumsecade.

— termină cu formulele de mironosiță TV. Cu mine, fără chestii de-astea. Se aude ?

— se.

Bem în liniștea camerei, își scoate ochelarii în întunericul care s-a lăsat prăfos, călduț. Bobiță scîncește.

— ce se întîmplă cu bărbatul tău ?

— este în Egipt.

— şi cînd nu este ?

— operaţii, studii, conferinţe, interviuri, întruniri, cu prieteni, somn alături de mine.

— te iubeşte cum trebuie ?

— nu ştiu. Nu facem încă echipă. Eu iubesc mai mult, altfel. El este mult mai tînăr.

— m-am gîndit la toate zilele astea. Ţi-aş face un program care să te obosească mai puţin : te scoli devreme, înoţi o oră-două. La ora zece, o portocală mare şi o cafea mică, pe urmă lucru în forţă. Prînz frugal, ţie un antricot îţi ajunge. Somn cam o oră, într-o cameră oranj, sau albă, nu în insula aia prăfuită în care trăieşti. Ar fi bine să dormi pe o terasă, vara fără nimic, iarna înfofolită în pleduri. După masă o citronadă, o cafeluţă, din nou lucru. Poate o plimbare, şi seara dragoste ca lumea.

— ar merge dacă aş fi nevastă de rentier. Mulţumesc că te-ai gîndit. Plec, mai ai nevoie de ceva ?

— nu. Te conduc, acum nu mi se mai vede ochiul.

— uite ce decor de *Noapte furtunoasă !*

Descoperă desene, arabescuri pe lîngă care am trecut de zeci de ori, fără să le văd, se înduioşează în faţa căsuţelor care intră de bătrîneţe în pavaj, le critică cu tinerească şi ştiinţifică cruzime pe cele opulente în prost-gust.

— hai să mîncăm ! Te duc la Şapte craci. Nu te preface că n-ai auzit de cîrciuma asta. Aşa i-au spus chiar proprietăresele : patru femei, dintre care una este şchioapă. Rezultatul : şapte craci, nu ? Mă surprinde uitîndu-mă la ceas.

— te aşteaptă cineva ?

— nu mă aşteaptă nimeni, niciodată. Toată lumea este meduzată de festival. Aş fi vrut să-l văd pe Endrigo.

— hai !

— cred că azi sau mîine cîntă.

— dacă e azi, nu mai ajungem, dar mîine sîntem la Braşov. Vrei ?

— eşti bolnav, dar mai ales am foarte mult de lucru. Şi chiar dacă am merge, ar trebui să dau explicaţii şi acasă poate, dar mai ales acolo.

— Aşa e, iartă-mă. Să mi-l prezinţi pe bărbatul ăsta al tău, să ne vadă lumea un timp, să se lămurească toţi, şi pe urmă nu mai avem probleme.

— şi în acest triolet, iubita ta nu are nici un loc, nu ? O excluzi ? O uiţi ?

— nu. Am ajuns.

Este cunoscut la cîrciumă, ni se găseşte imediat o masă. Femeile se învîrtesc în jurul nostru, privindu-ne matern, aducînd exact ce ne trebuie la momentul potrivit.

Mîncăm cu poftă, rîdem, ne încurcăm paharele. Mă conduce spre casă, cu paşi ceva mai obosiţi, mă saltă pe trotuar, se preface că-mi pune piedică.

— nu te conduc pînă sus, să nu-ţi stric firma.

Se înclină oriental, comic, o buclă îi cade pe frunte. Mă urmăreşte pînă sui primele trepte, îi ascult mult timp paşii tîrîndu-se pe trotuar.

Acasă nu şi-a dat nimeni seama că lipsesc. Mă dezbrac repede, dispar în baie, apoi în pat.

Pe noptieră, a doua scrisoare din Cairo. Adresant : scriitorul. Cei doi inocerani s-au cunoscut, se apreciază, fac lungi plimbări sub clarul de lună faraonic. Un turist englez le asezonează plimbările cu whisky.

INOCERANII *

Își ridică unul altuia valvele cu prudență, palpîndu-se sub microscopul cu care i-a înzestrat Dumnezeu cu radarul pe care și l-au așezat în carcasă cînd au început să se uite la lume .

Nu aș vrea să descopere scriitorul crizele, paloarea și spaimele dinspre ziuă ale chirurgului. Nu vreau să-l omoare în vreun roman, acest scriitor pe teme date. Bagheera din mine a înnebunit. Trec prin două nopți uscate, fierbinți și reci. Spre dimineață, implor stelele să-mi oprească respirația care însemnează mișcare.

Bolile cu febră mare m-au adus și m-au întors de dincolo, morțile de sub palma mea, cîrpele murdare, prosoapele odioase care însemnează de cele mai multe ori sfîrșitul m-au obișnuit cu domeniul de dedesubt. Moartea este o eliberare scîrboasă pentru supraviețuitori, supremă pentru singurătatea celui care pleacă. Singurătatea din timpul vieții rămîne în sfîrșit de capul ei. Cu pielea zvîcnind de nesomn lucrez douăzeci și două de ore pe zi, ceasurile nu mai au materie, materia nu mai are anotimpuri. Bătrîna mea credincioasă nu mișcă de pe scaunul ei turnant, o mîn uneori cu forța la toaletă. Se întoarce, palidă, cu șuvițe de păr ude pe frunte. O dezumanizez pe femeia asta curată, îngrijită, co-

---

* Efectuînd prospecțiuni geologice în depresiunea Roșia (Bihor), geologii Denisa Lupu și Dan Patrulius au făcut o importantă descoperire paleontologică. În această zonă, ei au găsit fosilele a doi inocerani (specie de scoici care a trăit în perioada senoniană, de la sfîrșitul erei secundare). Dimensiunea fosilelor — 35 cm —, ca și felul în care s-au păstrat, impregnate pe rocă, fac ca noua descoperire să fie deosebit de prețioasă. După ce vor fi studiate de cercetători, cele două fosile vor îmbogăți valoroasa colecție a Institutului de geologie (*Scînteia* — fapt divers).

chetă, care a rămas cu mine. Singura care rămîne întotdeauna cu mine, chiar cînd nu este de acord cu ce fac.
Ştie că o emisiune nouă trebuie să fie cristal din toate punctele de vedere. Cînd obosesc, cînd nimic nu mă mai interesează, reface singură, propune soluţii.
Insomniile continuă, dar îmi aduc linişte, pentru că în sfîrşit totul este gata. Sala de proiecţie intră în întuneric, şapte-opt inşi s-au reunit să vadă emisiunea. Majoritatea veniţi să-şi dea seama de pulsul noilor şefi.
Se exclamă în timpul vizionării, se exprimă păreri. Şeful cel nou notează aproape fără încetare pe nişte pătrăţele de hîrtie. Imaginile încep să-mi apară şi mie îndoielnice, comentariul grotesc, dialogul stîngaci din cauza întrebărilor mele. Vocea tare a Burei se aude pe coridor, în faţa sălii de proiecţie. Este cu mine, dar nu a îndrăznit să intre în sala de proiecţie.
Pe ecranul mare, imaginile apar în oglinzi de circ. Sfîrşitul. Respir, cronometrez. Tăcere o clipă. Încep observaţiile, un şef care a făcut prin '57 reportaje cu titluri „Pentru o mai mare..." mă sfătuieşte cum se face un reportaj bun. Din partea suculentă a emisiunii nu pricepe nimic, nici măcar nu-şi dă seama că întrebările şi răspunsurile sună altfel. Un regizor de teatru clasic, snob, începe stereotip cu :
— În satul meu, asemenea conflicte nu ar fi cu putinţă...
Cînd ratează o plecare la Paris, face un scandal, de neconceput în satul său. Un secretar de redacţie care a notat laborios, cu litere minuscule, replici din emisiune îşi împinge dioptriile pe nas, se înţepe-

neşte în scaun şi începe să vorbească mărunt, spiralat, cu vorbe care nu duc nicăieri, dar par înlănţuite. Observaţiile se încrucişează într-un ton de nemulţumire generală.
Plecăm într-o dezordine neconcluzivă, iar emisiunea va trebui să intre a doua zi. Colegii de pe coridoare mă privesc cu vagă compătimire, mai mult cu teama de a nu ajunge în situaţia mea. Bura îmi ia rolele din braţe, le duce în cabina de montaj, le aşază pe masă :

— Spune-mi ce vor microbii, tu pleacă acasă. Fac eu toate modificările şi predau emisia.

Un filament alb, undeva în ceafă, în stomac, în suflet, dacă va fi existînd, atîrnă, fără să mai poată adera la ceva. O hemoragie amară ţîşneşte pe pereţi, pe sacoşa imensă a Burei, din care scoate o bucată de pîine şi nişte salam şi mi le întinde.
Va să zică, hemoragia nu se vede.
Încep să mestec, lacrimile îmi aruncă înapoi înghiţitura. Îmi astup gura cu palma, ochii, nasul. Din tot trupul ăsta ţîşneşte cîte ceva.

— Eşti proastă ? Vrei să intre vreunul şi să-i crească pipota ? Potoleşte-te şi mănîncă. Îmi pare rău de oamenii aceia, care vorbesc frumos, dar tot mai rămîne ceva.

— Nu e vorba de ce va rămîne. Nu le-a plăcut nimic, nu au înţeles ce am vrut să spun. Poate că ei au dreptate. Pricepi ?

— Te-ai prostit de tot, din cîte mii de filme am făcut, tot ştiu şi eu cînd ceva merge şi cînd nu. Hai, spune-mi ce trebuie dres şi şterge-o la culcare.
Îi spun printre lacrimi şi înghiţituri de pîine şi de salam ce observaţii s-au făcut. Notează uneori cîte un cuvînt. După ce termin, mă aşez pe scaun,

în spatele ei. Începe să lucreze potrivind tăieturile în așa fel, încît să nu se simtă intervențiile. Sunet înainte, sunet înapoi, imagine înainte, imagine înapoi. Pămîntul se lichefiază, zidurile se unesc undeva peste mine. Încerc să mă apăr de ziduri și alunec. Alunec, mi-e frică de moarte, îmi plîng de frica morții.

Deschid ochii pe un zid alb.

Mă mișc, trei perechi de ochi din trei paturi mă privesc. Mă întorc și plîng mai departe, fără grija discreției.

O femeie vine ușor, mă învelește și-mi pune pe măsuță o plăcintă cu mere. Spun ceva, nici eu nu pricep ce. Nu vreau să aibă nimeni grijă de mine, nu vreau să văd ochi, maxilare mișcîndu-se peste mine. Sînt mutată într-o rezervă. Injecții. Lacrimi. Injecții.

Capete bune mișcă buzele în legea lor. Analize. Cotlete în sînge, natură moartă. Rezist la injecții, rezist la șocuri și mai ales rezist la somn.

Aș vrea să intru într-un somn infinit și nu pot. Foarte tîrziu, după cîte nopți ?, după cîte zile ? — dorm. Capetele plutesc în apa lor bună. În rezervă cu mine s-a instalat o femeie care-mi seamănă într-atît, încît mi-e teamă de halucinații. O scrutez treptat ; ridic o mînă, ea și-o ține pe cuvertură. Semn bun. Îmi zîmbește încurajator. Mie ? Tocmai mie și-a găsit să-mi zîmbească cineva ? Nu am nevoie de zîmbetul nimănui.

Plîng în somn. Mi se schimbă perna, simt tot ce se mișcă în jur, dar nu am poftă să deschid ochii. Nici nu vreau. Un medic tînăr îi șoptește ceva vecinei mele, îi lasă un pachețel lîngă pernă.

— Nu vă faceți radiografia ?

— De ce ?

— Ca să mai treacă și altfel timpul. Eu am făcut fel de fel de analize ca să treacă timpul.

Mă irită respirația ei, foile revistelor întoarse în timp ce mestecă, ceva dur probabil.

— Nu vă e foame ?

— Nu.

— Știți de cînd nu ați mîncat ?

Continuă în monolog :

— Așa eram și eu cînd am venit. Refuzam absolut orice într-o totală inapetență de viață. Și acum cînd privesc podeaua, amețesc. Or, în meseria mea este bine să fii slab, dar nu așa...

— Ce meserie aveți ?

— Sînt dansatoare.

Îmi spune cum se numește. Nume foarte cunoscut. Mă întorc spre ea.

— Nu merit să mă studiați.

— De ce ați ajuns aici ?

— Cum spuneam, nouă criză de inapetență vitală, combinată cu colibaciloză. Din fericire, pentru că-mi era frică de un avort spontan. Copilul nu ar fi fost al soțului meu.

— De ce îmi spuneți atît de multe ?

— Vorbesc cu mine.

— Iubitul știe unde sînteți și de ce ?

— Nu ne mai închinăm de mult la aceiași idoli. Mai prozaic, nu mai mușcăm din același corn pe stradă, nu ne mai ținem de mînă în dragoste.

— Și soțul ?

— Ne stimăm, sîntem prieteni, vechiul cîntec al menajului fără dragoste prea mare. Cum el este plecat mai tot timpul în străinătate, nici nu trebuie

să-i fac mărturisiri. Își imaginează ce fac eu, dar probabil că i se pare firesc. Și poate că totul ar fi bine și frumos dacă uneori nu s-ar sparge ceva în mine și atunci importanța pe care o acordam lumii, preocuparea pentru propria mea persoană devin inconsistente, neserioase. Poate că sîntem dezechilibrate, poate că sîntem extralucide sau niște biete făpturi groteşti.

— Sau poate că ne-a adus aici inutilitatea agitației noastre, conștiința inutilității activității noastre indispensabile și egale.

Injecții, antricoate, compoturi. Frumos colorat, bine compus, cum ar spune băiatul cu cățelul.

— Ce flori frumoase !

— Sînt ale dumneavoastră, vi le-a adus soacra, după cîte am aflat din indignarea cu care și-a declinat numele. Și pentru că nu ne-a impresionat numele, a trîntit florile pe masă, v-a privit și a plecat.

— Fiul său și soțul meu este celebrul chirurg cu același nume.

— Nu am avut nevoie de chirurgi, slavă Domnului ! M-a întrebat doamna, din prag, dacă sînteți grav bolnavă. I-am spus că în bolile de nervi nu se știe niciodată.

— Nu se aștepta să fac o asemenea figură. Le e frică să nu aibă un nebun în familie, sau poate le e frică să nu cadă cu picioarele în sus, dacă li se îndoaie cîrja.

— Dumneata ești cîrja ?

— Clipe rare, da.

— Nu prea arăta doamna gata să cadă dacă o cîrje amărîtă ca dumneata o ia razna.

O duc cu mine în vis peste apele pe care sînt obli-

gată să le trec, ori de cîte ori închid ochii. Dansează departe, îmi face semn să mă apropii. Pentru că e bolnavă, nu-şi dă seama că am de trecut o apă pînă la ea. Înot tot mai greu, colega mea Loreley dansează. Înghit apă, tulbure, amară, vîscoasă. Rădăcini răsucite mă trag în vîrtejuri — de fapt, imense cochilii negre care îşi deschid ritmic valvele, aşteptîndu-mă.

INOCERANII.

Mă trezesc în delir sec. Injecţii, o mînă pe frunte. Ochi pe care îi cunosc, bucle în dezordine.

— Dacă-ţi închipui că eşti interesantă pentru că te smiorcăi şi faci siluetă, nu-ţi merge! Bobiţă, care a început să latre de s-a speriat, te mîrîie. Hei, adormi în timpul conversaţiei mele?

— Du-te, te rog!

— Mă întorc deseară.

Mă sărută pe frunte şi iese tîrîndu-şi cel mai încet picioarele.

— Ce băiat fermecător? E iubitul dumitale?

— Nu. Am un soţ pe care îl iubesc.

— Şi soţul de ce nu apare?

— Este în străinătate.

— Cunosc. Iar cînd se întoarce este atît de obosit, încît abia poate să-şi pregătească plecarea viitoare.

— Soţul dumitale este la fel? Sau nu-l prea iubeşti?!

— Îl urăsc ori de cîte ori trebuie să fac dragoste cu altcineva. Pentru că sînt complicată, nu-mi place dragostea fără dragoste.

— Dansul nu-ţi ajunge?

— După ce-mi scot aşchiile din tălpi şi fac duş,

vreau să mă mîngîie un iubit, să mă odihnească, să mă salte peste barierele pe care nu le pot sări singură.
Cad din nou în somn, mi-e frică de apa care pîndeşte. Pe un fel de Cîmpii Elizee se adună din fum morţii mei. Mi-era dor de ei. Mă privesc cu atenţie şi bunătate. Elena, o sfîntă pe care lumea se încăpăţîna s-o considere femeie, mă mîngîie cu fluturii imenşi ai ochilor albaştri.

— Cum ai murit ?

— Nimeni nu a băgat de seamă. Mi-era milă de chinul doctorilor care operau un om dus de mult. Rana mi s-a închis, vrei să-ţi arăt ?
Nu vreau, dar mi-e frică să-i spun. Închide ochii şi începe să se depărteze stînd cu faţa spre mine, ca statuile egiptene.

— Elena, el o să moară ? Spune-mi, Elena ! Nu pleca ! Nu pleca !

Cor, vuiet, marea sîngerie îi absoarbe pe toţi morţii mei. Înot într-o magmă fierbinte. În jur, scîntei, caut cu privirile vulcanul din care se scurge lava.

— Mergem în sala de operaţie, nu vă speriaţi.

— De ce ?
Măsuţa înaltă cu roţi de cauciuc mă poartă în tăcere. Lava se scurge pe coridorul curat. Încerc să mă dau jos, mîini ferme mă menţin. Aceleaşi mîini mă ridică pe masa hidoasă pe care o cunosc din amintiri dureroase.

— Nu !

— Nu vă fie frică. Masca, soră, te rog.
Dau capul mult pe spate, încercînd să scap de contactul lipicios al cauciucului. Mă lovesc de pîntecul bombat al infirmierei.

— Număraţi, vă rog...

Adorm la o cifră ridicul de mică.
Peste un timp, deschid ochii. În patul meu, cu flori la cap. Dureri atroce în pîntec, în picioare, în jurul mijlocului. Mă întorc, gem, vecina mi-a pregătit o limonadă. Mi-o dă încet, ridicîndu-mi capul.

— Ce mi-au făcut ?

— Ți-au oprit o hemoragie.

— Atît ?

— Poate era un avort, cu atît mai bine pentru tine. Doreai copilul ?

— De puțin timp, da.

— Lasă, că ai să tot faci. Trebuie să-ți schimbi punga cu gheață. Nu te mișca, ți-o iau eu. Gata ! Ți-e foame ?

— Nu, mulțumesc.

Cînd redeschid ochii, două puncte castanii, catifelate, mă urmăresc.

— Iar ?

— Cu compot pregătit de mine. Hai să vezi ce bun e.

— Nu acum. Te rog să nu mai vii, nu vreau să vină nimeni. Să nu afle nici mama, nici mama soțului meu ce-am pățit. Poți aranja tu ?

— Să le dau telefon și să le spun că nu ai pățit nimic ? Asta e ideea, nu ?

— Asta.

— Fă-te repede bine : am un plan de excursie a-ntîia. Ai fost în Maramureș ?

— Nu.

— Ura ! Te duc la toate mănăstirile, la toți prietenii mei. Pictăm, sculptăm, ne tăvălim în iarbă, mîncăm mămăligă cu brînză sărată. Îl luăm și pe doctorul tău. Și pe Bobiță.

— Nu !

— Te-au tîmpit ăştia cu somniferele. Dacă erai ţărancă, nu ajungeai aici.

— Ţărăncile nu-şi permit nevroze, chiar dacă au. Asta e lux de orăşancă.

— Tu eşti o orăşancă fraieră. Cînd vin să te iau ?

— Nu ştiu, nu mai veni, te rog. Am să-ţi dau eu telefon. Mulţumesc !

— Vin mîine. Îţi aduc spaghetti milaneze producţie personală.

— Nu. Nu. Nu !

Pleacă speriat.

Cînd mă întorc acasă, divorţez. Tîmpenia uriaşă care este existenţa mea conjugală nu se mai poate repara, dar se poate întrerupe. De vreme ce orice se poate ÎNTRERUPE.

Poate ar trebui să plec în alt oraş, în care să nu mă cunoască nimeni. Să mor undeva, în groapa comună a unui loc necunoscut. Cîmpina, iarna, mai se pare locul ideal. Există în drumul spre Cîmpina o scară de piatră, care nu duce nicăieri. Porneşte din mijlocul unui cîmp şi continuă cu brazii şi stejarii. Acolo ar trebui să mă aşez şi să aştept să mor. Deşi un curaj inexistent acum m-ar îndemna să grăbesc operaţia.

Am mai încercat o dată împreună cu tata. Pentru că absolvise Sorbona, cu statut de chelner nocturn, a fost dat afară din învăţămînt. Prin '47—'48. Mama tricota, eu băteam la maşină memoriile unor avocaţi care nu ştiau ortografie, reuşind să trăim cu un kilogram de brînză pe săptămînă şi cu cîteva sute de grame de salam prost cu bucăţi de grăsime mari, greţoase. Dar brînza era formidabilă, cărnoasă, cu

zeci de pistrui negri. Tata bătea la uşile tuturor prietenilor, degradîndu-se încet.
Trebuia să plătim chiria pentru uriaşa prăvălie în care ne adăpostise un cunoscut al tatii, după ce o bombă ne omorîse casa. În prăvălia aceea cu ziduri înalte şi ude, în care se intra direct din stradă, aveam să stăm douăzeci de ani.
Am hotărît să dezertăm. În faţa fiolei cu otravă păstrată de tata, am hotărît un plan, neprivindu-ne în ochi.
Ne-am dus la şosea, am rătăcit cît am putut de mult în pădure. În sfîrşit, ne-am aşezat pe iarbă. Tata şi-a făcut cruce, a spart fiola cu mare grijă, ca să ne ajungă la amîndoi.
— O seringă ar fi fost mai bună.
— Cine făcea injecţia întîi ?
— Ai dreptate. Dă-mi-o !
— Întîi eu.
— Numai puţin.
Am dus-o la nas, cu un gest reflex la mine. Gestul acesta cotidian a declanşat în tata o asemenea furie, încît mi-a smuls-o din mînă. S-a spart.
Am tăcut un timp, mi-era frică să nu mă bată. Toată puterea cred că s-a scurs atunci din el.
Nu mai aveam bani de tramvai, am ajuns acasă morţi de oboseală. Mama ne-a privit. Ne-a spălat ca pe copii şi ne-a dat să mîncăm un supliment de ciorbă, păstrat din porţiile ei.
Cînd tata s-a îmbolnăvit, mi-era teamă că va povesti. A murit cu secretul nostru. Sau poate l-a uitat. Dorm ? Visez ? Repet întîmplări ?
Un zgomot mă trezeşte. Pe fereastră alunecă, încet, legat cu un şnur roşu, un buchet de garoafe albe. Florile cad pe pat ca într-un coşciug.

Vecina mea se ridică, le adună încet, cu gesturi de o nemaipomenită moliciune, le așază în vas.

— Vreau să plec.

— Peste o zi-două. Plecăm împreună, vrei ?

— Da. Mi-e teamă să nu se întoarcă soțul meu.

— Vrei să nu știe nimic ? Mare prostie, mai ales că e medic. Du-te undeva și odihnește-te, evită mutrele cunoscute. Băiatul pe care-l repezi știe ce e de făcut. Du-te cu el în Maramureș. E viu, tînăr, frumos, ce mai vrei ?

— E un copil.

— Bine. Astă-seară îți fac o surpriză. Mănîncă, și culcă-te, să fii în formă.

Mă trezesc. Stă lîngă mine.

— Piaptănă-te, fardează-te. Ia oglinda asta.

— Nu.

— Ascultă-mă, asta face parte din tratamentul inventat de mine. Cînd îți vine să mori, încearcă să te ocupi de propria ta persoană. Unge-te cu fel de fel de creme, dimineața dă-ți pe obraz cu piersică sau caise, cu pepene. Perie-te, spală-te mult, lungește-ți sau scurtează-ți rochiile dacă n-ai bani să-ți faci altele. Ai să vezi cîtă nevoie are corpul tău de tine. Fă gimnastică dimineața neapărat. Îți arăt cîteva mișcări. Ești atentă ?

— Da.

Se mișcă grațios, eficient. Închid ochii.

— Pentru cine transpir eu aici ? Ia un creion și notează mișcările.

Mă întind după creion, o durere ascuțită mă fulgeră. Iese vîrtej pe ușă și se întoarce cu o farfurie plină cu bucăți de gheață.

— Ghinionul tău este că stai tot cu o astenică în cameră. Stai așa. E neplăcut, dar face bine. Și acum

notează mai departe. Se mișcă ritmic, cu gesturi moi, îmi recomandă să nu forțez nici o mișcare. Cînd obosește, se întinde elastic pe pat, e făcută din același lemn prețios cu soțul meu. Lemn pentru statui de sfinți. Știu că nu am să pot divorța. Îl iubesc fierbinte. Dragostea lui unde este ? Plutește undeva, între cerul lui și pămîntul meu.

Mă trezesc. Vecina mea este acoperită pînă sub bărbie.

— Ți-e frig ?

De sub pled țîșnește îmbrăcată cu o fustiță albastră, bluză roșie. Picioarele, goale. Începe să se miște încet, pe spațiul îngust dintre paturi. Se așază pe un imaginar scaun de bar. Fumează dintr-un portțigaret la fel de imaginar, cochetînd sfruntat cu cei din jur. Face tîrguri, le desface. Bea, așază paharul cu o oboseală bruscă. Trăsăturile îi cad, mușchii, totul se scurge în podea. O clipă renunță la tot. Doar șoldurile îi freamătă ușor, șolduri stîncoase cu fibră lungă. Începe să se plimbe în loc, cu o măiestrie care îmi taie respirația. Femeia de stradă se transfigurează cu fiecare pas. Încearcă să ia mîna unui vlăjgan de alături. Este respinsă violent. Îi vin lacrimi în ochi. Lacrimi veritabile curg pe o față pură, tînără.

Cînd orice mișcare încetează, după ce vlăjganul a plecat, plîngem un timp împreună.

— Dansul ăsta nu l-am făcut niciodată pe scenă. L-am gîndit de mult — tu ești primul spectator. Hai să mîncăm portocale, mi-a adus un bursuc îndrăgostit două pungi. Prinde-o !

— De ce te ocupi de mine ?

— Mă distragi de la gîndurile mele. Din egoism, așadar. Hai, mănîncă, ce te uiți la mine ca la felul

trei, vorba fiică-mii ? Mănînc şi o privesc cu ochii măriţi ai soţului meu.

— Dă-i, te rog, telefon soacrei mele şi întreab-o dacă ştie cînd mi se întoarce bărbatul. Uite numărul de telefon. Dacă vrei, ţine-l, poate ai să ai poftă să-mi dai o dată telefon. Iese mestecînd, în timp ce-şi trage halatul pe mîini, din mers.

— I-a scris. Peste vreo săptămînă se întoarce, ţi-a transmis sănătate şi întreabă dacă poate să vină să te vadă.

— Ce i-ai răspuns ?

— Că dormi într-una, aşa că ar fi mai bine să se abţină de la vizite. În rest, te simţi mult mai bine şi alte minciuni. Unde pleci ?

— M-aş duce să fac un duş.

— Te conduc eu.

— Pot singură, uite.

Mă mişc încet, siguranţa articulaţiilor e dată pe răzătoare. Mă recompun şi încep să mă mişc. Contactul cu podeaua este o noutate vătoasă.

Albul discutabil al băii mă înfioară. Duşul, periatul părului, pasta întinsă pe perie mă sleiesc. Mă întorc, ţinîndu-mă de ziduri. Vecina mea mi-a acoperit patul cu reviste. Femei frumoase pe nisip auriu, bărbaţi care fac reclamă maşinilor, tutunului, brînzei scoţiene.

Cupluri ideale, reclamă ideală. Mi-e greaţă şi ură. Pe cine să urăsc pentru moartea copilului meu ? Cui să-i fiu recunoscătoare că nu s-a născut ? De ce nu-mi spun nimic medicii ? Îşi închipuie că am o viaţă normală de familie şi că pierderea unui copil, în starea mea nervoasă, ar sinonima un dezastru. Un dezastru de buzunar, pentru că e numai al meu, domnilor doctori.

Poate dramatizez ca să-mi mai plîng de milă.
Mă simt eliberată, eliberată de spaima lui.
Lumea mișună de INOCERANI care apucă tot ce pot, digeră sub carapace.
Medicul frumușel ne face o lungă vizită. Citește poezii proprii în cel mai obsedant stil ermetic. Mă roagă să-mi scot ochelarii fumurii, ca să-mi vadă ochii. Refuz. Îi face colegei mele o curte directă. Ies pe terasă, mă așez într-un șezlong și mă învelesc într-o pătură, urmînd sfaturile băiatului.
Sub alte stele, aș putea fi la Luxor. Îi urmăresc silueta, coloană peste coloanele în formă de lotus. În engleza lui impecabilă sau poate în franceza la fel de impecabilă explică, farmecă, povestește. Peste o oră-două va obosi dintr-o dată. Se va întinde, sau se va așeza oftînd. Scriitorul îl va imita în oboseala geamănă a cursei spre glorie.
Cursa singurătății spre glorie.
Tîrziu, vecina mea mă cheamă înăuntru. Are obrajii colorați, ochii îi strălucesc.
În cameră, un miros nou. Mă dezbrac cu spatele, mă culc.
Insomniile revin, omul negru se lăfăiește din nou în venele mele. Rar, valuri de junghiuri mărunte țin locul băiatului meu, palid, fibros, care gonește spre cîmpiile Elizee ale morților mei. O dorință absolut nouă în biografia mea. Tînără, nu dădeam mîna cu gravidele, explicîndu-le cu sarcasm :
— Mă scuzați, nu dau mîna, să nu se ia !
Teribilism adolescentin, încurajat de prieteni mult mai în vîrstă care mă duceau în lumea bună pentru că eram o învălmășeală de vorbe spuse pe șleau, Nietzsche, Goethe, poezie persană. Lecturile le începusem încuiată în cameră, de tata. În aceleași con-

diții am învățat vorbele latine și tabla înmulțirii, conjugarea franceză. Abia în liceu am reușit să-mi aleg singură lecturile, romane traduse de Jul. Giurgea. Cînd am intrat în facultate, am constatat că citisem, de plăcere, bibliografia obligatorie. Fapt pentru care nu prea stăteam în biblioteca rece a facultății. Prima ședință U.T.M. mi-a dat un avertisment pentru că mă sustrăgeam de la frecventarea bibliotecii. Calificativele bune nu aveau nici un fel de greutate, ba chiar păreau curată înfruntare mic-burgheză. Tovarășii care luau atitudine erau îmbrăcați în cămăși cu dungulițe albastre și pantaloni de trening, terminați cu tenișI, evident. Le-am atras atenția, în aceleași interminabile ședințe U.T.M., că din bursa republicană și salariile nevestelor s-ar putea îmbrăca, cel puțin convenabil. Lodenul era pentru noi, vasta categorie de mic-burghezi, adică de copii de țărani care reușiseră să urmeze o facultate.

Vă amintiți lodenurile odioase din '47 ?

Mîncam prost, ne era frig, dar nu renunțam la nici un lux intelectual. În scurtele perioade în care balansoarul grata și nongrata al profesorilor se oprea, aveam dispute pînă la ziuă pentru o silabă dintr-un vers, pentru două sensuri ale unui cuvînt, cu profesori docți și buni, cărora nu le venea să creadă că pot exista asemenea fenomene.

Cred că era mai mult un reflex de apărare, voluptatea culturală care ne cuprinsese. Cu lectorii autodidacți eram foarte cruzi. Inventam manuscrise găsite, citam nume străine inexistente și le împărtășeam în șoaptă. Unii se impăunau cu aceste descoperiri în consilii pedagogice.

Serios, voiam să știm literatură. Dar numai litera-

tură nu făceam. O seamă de ştiinţe colaterale ne-au mîncat memoria şi energiile. Poate din cauza aceasta sînt nedreaptă azi cu studenţii, blazaţi de atîta literatură, încît îşi permit să lanseze mode literare, să abroge gusturile şi preferinţele de pînă acum.
Eram buni, eram cruzi, străluceam ca nişte arhangheli sub bluzele decolorate şi pantalonii roşi.
O etapă grea şi curioasă prin care este bine că am trecut. Pe cei mai mulţi dintre colegii mei i-a înarmat împotriva absurdului. Pe mine, nu, nu cred necesară înarmarea în faţa unor oameni care reprezintă voluptatea răului-de-pomană, sau a răului-cauză. Mi-e milă de construcţiile complicate în care îşi adăpostesc laşitatea, mi-e milă de investiţiile pentru bîrlogul labelor-resursă. Mi-e milă chiar cînd clipesc năuciţi în lumina crudă care năvăleşte peste ei, cînd cineva le mai sparge cîte un geam din bîrlog. Laşii pozează în Herculi refuzaţi. Noi sîntem Augiasul care trebuie înlăturat pînă nu-i dă prin minte să-şi cureţe grajdurile. Herculii aceştia fac de obicei ordine şi curăţenie. Cînd ne dăm seama cine sînt, nu mai putem să ne scuturăm de ei. Clipa ne-a scăpat printre degete, scînteia, de care ar fi avut poate şi alţii nevoie, s-a uscat.
Pledoarie pentru ce, veţi spune ?
Pledoarie pur şi simplu, pentru eventualele salturi ale memoriei.
Cotlete în sînge, macaroane, injecţii, şi băiatul care vine să mă ia acasă.
Încep să mă plimb încet, singură. Pe Dîmboviţa au apărut pescăruşi. Oamenii cară plase, ţipă unii la alţii, privesc absent minunea de pe apele murdare. Profeţi cu nimb de păcură. Peste cîteva zile, pleacă, corăbii mici din scrisori trimise departe.

— Mîine vine !

Numai că nu dansează, îndrăgostita mamă.

La Otopeni, mutre mov-albăstrui, politeţe cu cozoroc. Orly. Eu am rămas, de fapt, pe burtă, în iarba care se bănuieşte departe de avioanele care ghilotinează cerul. Ca fratele meu, ca mine, cînd doream să devenim piloţi. Pîndeam în iarba înaltă, zile în tregi, decolările şi aterizările. Fratele meu a reuşit să zboare. Frate, făcut de tata cu o coafeză, prietenă a mamei. I-l împrumuta, ori de cîte ori îi venea un pretendent, încît în cele din urmă a rămas la mama. Frumoasa lui mamă a murit singură într-o mansardă tapetată cu fotografii, îmbîcsită de cutii vechi şi cuşti din care scatiii fugiseră de mult. Sau poate muriseră şi ei.

— Ce mai faceţi, doamnă ?

Tresar, integrată în rumoarea contemporană.

— Bine, aştept cursa de Cairo.

— Fără echipă ?

— E cineva din familie.

— Scuzaţi.

Un fost coleg, tehnician de nu ştiu ce fel, care are în grijă staţia de televiziune a aeroportului. Îmi oferă un pachet de Kent, scuzîndu-se că Diorul l-a dat unei colege de la telejurnal care fusese în aceeaşi dimineaţă pe aeroport.

Pasez pachetul soţului soacrei mele, încîntat de această acostare pe aeroport internaţional. Mama se plimbă, nervoasă, palidă. Din cînd în cînd, îşi priveşte prin ferestrele imense maşina nouă, surpriza pentru sosirea fiului, cumpărată din banii lui, de fapt.

Conduce prudent, nu va fi fluierată niciodată.

Faraonul dublului pscent, faraonul Egiptului de

Sus şi al celui de Jos, sănătate, forţă, putere, apare. Palid, cu mersul nesigur în pantofii albi. Zîmbeşte, învie cu ochii în ochii ei, dătători de energie. Pila lui atomică. Se sărută mult. La sfîrşit, ne vine rîndul. Plecăm în grup fericit, urmărit de privirile unor tinere. Îi cărăm bagajul, nici nu observă. Exclamaţii de surpriză, noi sărutări, în faţa Daciei. Mama şi fiul stau în faţă. Ei merg, ei vorbesc, eu rămîn undeva în iarba fierbinte din jurul aeroportului internaţional.

Hîrtii de mătase, dezordine, împărţirea darurilor. În locul lui Nofretete primesc o geantă cu motive din Cartea morţilor.

Ştie oare ?

Baie îndelungă, cu uşa întredeschisă spre camera noastră. Mamei îi tremură mîinile. Am impresia că plînge. Eu împietresc undeva, cu genunchii la gură şi văl negru tras pînă pe ochi, în soarele bazarului din care un faraon cumpără o geantă aurie. Mai tîrziu voi intra în cripta triunghiulară, voi rătăci pe coridoare pînă voi intra în peretele dens, cotropit de singurătate.

Masă festivă, medicul vorbeşte despre crampele îngrozitoare care l-au dus cu gîndul la ciumă. Zîmbeşte cu cearcăne peste colţurile gurii, lăsate a plîns, ale mamei.

— E foarte interesant scriitorul. Am stat multe nopţi de vorbă.

— Mi-a scris că v-aţi cunoscut.

— La un cocteil la ambasada română. A fost o apariţie care ne-a tăiat răsuflarea.

— Piramidele te-au impresionat ? Ţi-a fost cald ? Plin de tact, tatăl acesta de împrumut.

— Piramidele nu sînt năucitoare nici de aproape,

nici de departe. Ghizi murdari şi plictisiţi te plimbă pe coridoarele prăfuite, englezoaice bătrîne te înnebunesc cu întrebările, olandezi graşi şi placizi îşi aşteaptă nevestele zvelte afară, la vreun chioşc cu răcoritoare.

„Faraonul nostru a murit. E mort, tînărul nostru faraon. Trupul său se odihneşte, dar sufletul său începe un drum înfricoşător. Anubis, care veghezi asupra morţilor, veghează şi asupra faraonului. Se îndreaptă o dată cu vîntul, cu vîntul se îndreaptă spre cer. Vino în ajutorul său, spaimele îl înconjoară în întuneric, o, tată, tată atotputernic. În întuneric. În întuneric."

— Ce e cu tine ? Eşti foarte palidă, ai slăbit.

— Am lucrat mult.

— Am avut nevoie de tine acut într-o noapte la Luxor. Băusem cam mult, cu un englez trăsnit şi cu scriitorul tău.

— Nu mi-l atribui prematur.

— Iartă-mă. Am închiriat o trăsurică, în care ne-am plimbat printre coloane. Era o noapte nemaipomenită.

— Nici măcar cerul Egiptului nu se aseamănă cu ceea ce cunoaştem.

— De unde ştii ?

— Herodot.

— Aha. Mă simţeam trist, nepămîntean şi parcă mă îndepărtam, mă îndepărtam fără să mă pot opri. Trebuie să fie moartea. Şi atunci te-am strigat. Pe tine te-am strigat, nu pe mama.

„Se îndreaptă o dată cu vîntul se îndreaptă spre cer."

— Erai înconjurat de moarte, într-o țară în care și azi cultul morții este perversiunea supremă. Am venit ?

— Parcă te ținea ceva, mă priveai, mă priveai, înțelegeai tot, dar parcă erai o statuie. Muriseși. A fost oribil. Atunci am știut, am știut că...

— mă iubești, poate ?

Ai știut că ai nevoie de mine pentru că vei muri curînd, tinere faraon care te îndrepți în fiecare zi către țara nisipurilor fără sfîrșit. Mădularele tale se pot mișca spre adîncuri, spre cei pe care îi acoperă liniștea și blestemata mea memorie livrescă.

— da.

Întins pe spate, tace. Are în mîini evantaiul și sceptrul cu capăt rotund, pe față, masca de aur, ochii de aragonit și obsidian, genele și sprîncenele din lazulit. Pe frunte, simbolurile Egiptului, șarpele și vulturul.

— crotal dulce cu mărgăritărel de mai. Mi-a fost atît de dor. Mi-ai scris telegrafic.

— Nu am avut timp. Toată ziua vizitam clinici, ceasuri întregi de expunere, de răspunsuri la o mie de întrebări. Și totul sub o arșiță inimaginabilă. Englezul mă destindea. L-am invitat aici. Ne-a invitat și el. Poate ne ducem, nu ?

— Poate.

— Scriitorul era și el foarte ocupat, a scris articole, a vorbit la radio. I s-a propus să joace într-o coproducție egipteano-americană.

— Și a acceptat, preocupat să-și mai lustruiască nimbul.

— Ce ai cu el ?

— Reprezintă o categorie pe care nu vreau s-o înțeleg, deși o admir involuntar.

— Dormim ?

— Sigur.

— Nu eşti bolnavă ? Nu cumva... ?

— Nu, sigur nu. Nervi de şefi noi.

Mi-e frică să-l sărut. Mă sărută fierbinte, vibrant ca o efemeridă în cele douăzeci şi patru de ore pînă la moarte. Sau patruzeci şi opt, cine mai ştie. Se eliberează de crispare, de spaime, de moartea lui. Trece prin corpul meu, trece prin lespedea patului, pe planeta lui. În siguranţa atmosferei terestre, prin filtrul fiinţei mele. Tremură cu ochii închişi şi parcă are lacrimi sub gene. Acum pot să-l privesc cît vreau şi chiar să-l ating.

Chirurgul pleacă la baie, rupîndu-mi-se de sub priviri. Pe cerul gurii, pe piele, în pori, în carnea de sub piele mi se răspîndeşte cenuşa linţoliilor aurite ale mumiilor din toată valea regilor şi împrejurimi. Timpul se scurge înainte cu noi, în noi, o dată cu noi. Sînt clepsidra cu apă, născocită de Egiptul care ne-a transmis în batjocură şi expresia — scurgerea timpului. Lui oricum nu-i pasă de scurgerea timpului.

Somnul tînărului faraon se scurge în clepsidra albastră.

„Iată, inima ta a mărturisit pentru tine. Şi cîntarul morţii se pleacă înspre bine. Cît te-am aşteptat. Vino în locuinţa ta. Ea se află în inima Soarelui, tatăl tău."

După somn, revedem oraşul, îndrăgostiţi. Mă întreabă insistent ce se întîmplă în Televiziune.

— N-ai dori să stai acasă ?

— Să mă ţii tu ?

— Dacă vrei să-i spui aşa ?! Ai putea lucra ce-ţi place, m-ai ajuta la redactarea lucrărilor. Un timp, pînă cînd...

— pînă cînd, ce ?

— pînă te-ai mai odihni, pînă mi-aș termina cîteva lucrări pe care nu reușesc să le conturez definitiv. Poate ți-ai găsi un loc mai liniștit.

— pot să te ajut oricînd, pentru asta am foarte mult timp.

— nu ai timp nici să te gîndești la tine, crezi că nu știu cît de puțin timp dormi ?

Crotalul dulce supraveghează pe lama microscopului. I-a fost teamă, în confruntarea cu scriitorul, să nu mă piardă, cumva ?

O singură bancă, într-un parc înconjurat de zidurile cetății. Îl rog să ne așezăm. De undeva, o minge răzbește în zid. Tresar. Se miră, îmi ia o mînă, îi resfiră degetele, o sărută umed, cu ochii închiși.

— te-am cunoscut prost, din cauza mea. Aș vrea să am timp să te cunosc, să intru în tine de tot.

— ești foarte tînăr și eu la fel de nechibzuită. Credeam că ajunge să iubesc eu. Dar nu ajunge, poate și pentru că te iubesc neimplicat, ca pe o noțiune, ca pe o ultimă minune. Pofta ta de dragoste cine ți-a luat-o ? Iubita dinaintea mea ?

— da, încrederea în pofta de dragoste, de fapt. Atunci am dorit să fii soția mea, voiam să mă regenerezi. Mai știam că altfel ai putea fugi și eram prea obosit ca să mai caut.

— poate fug și acum. Sînt nestatornică.

— nu cred, probabil că te-au rănit foarte adînc iubiții tăi. Ți-era teamă de ceva și ai plecat. De ce ți-era teamă ? Că nu te vor mai iubi ?

— plecam cînd începeam să mă degradez în fața ochilor mei, cînd nu mai era frumos, cînd îmi dădeam seama că ce mi se întîmpla numai mie se mai întîmplase de atîtea ori.

— din mîndrie ?

— nu numai. Era foarte greu să plec cînd nu mai era frumos. Știam ce riscam de la început, dar mi-am impus să nu pot altfel. Pentru că, din nenorocire, pot. Dar acum sîntem aici, noi, și vom începe să ne naștem unul pe celălalt.

— dacă vom mai avea timp.

— aș vrea să te duc undeva, la un prieten al meu.

— alt prieten ?

— ți-am mai vorbit pînă acum de vreunul ?

— nu mi-ai vorbit despre nimeni, de fapt.

— cînd vom fi pensionari, am să-ți povestesc viața mea. Hai să-l vezi pe băiatul care m-a salvat dintr-o poveste îngrozitoare.

Îi povestesc pe nerăsuflate cazul Elianei, în timp ce gonim pe străzi în căutarea unui telefon. Îl rog să-i telefoneze el. Ezită o clipă, cedează, vorbește, rîde. Cumpărăm votcă și nescafé și ajungem în casa *Bietului Ioanide*. Cățelul ni se încurcă între picioare, stăpînul rîde, îl ia în brațe. Ne jucăm un timp cu mingea fierbinte și negricioasă care mușcă orice îi intră în cîmpul vizual, așteptîndu-l pe băiat, care a dispărut la bucătărie. Urmărim liniile masive ale bufetului negru, paharele superbe, busturile, desenele.

— Ce casă stranie !

— În spatele glasvandului sînt niște arcade pe sub care aștepți în fiecare clipă să apară dansatori de gavotă. Cred că dacă am scutura draperia zdrențuită care acoperă ușile, s-ar destrăma ca salonul bătrînei din *Marile Speranțe*. Totul în casa asta mi se pare friabil, ca scăpat de foc.

— Contrastul dintre decor și băiatul ăsta poate fi principalul lui mijloc de seducție.

Băiatul apare cu o tavă cu ramă de argint, imensă. În farfurioare de argint a aşezat o sumedenie de sandvişuri nemaipomenit de frumos compuse. Paharele înalte se umplu cu cocteilurile de votcă şi nes.

— Mă duc să aduc magul.

— Parcă-l vînduseşi ?

— Pe al prietenului meu de dedesubt. Bobiţă, stai aici !

Bobiţă rămîne, mîrîind nemulţumit. Îl iau în braţe. Îi povestesc chirurgului dragostea ciudată a băiatului, pentru care şi-a vîndut magul. Mă urmăreşte grav.

Băiatul se întoarce, trînteşte cu piciorul uşile mari cu mînere argintate şi zăvoare complicate, instalează magnetofonul.

— Ascultaţi-l pe franţuzul ăsta. Poate voi îl ştiţi, pentru mine e o minune.

Ascultăm în linişte un hibrid Brel-Barrière.

— Mergem în Maramureş ?

— De ce neapărat în Maramureş ?

Băiatul, care are oricînd la îndemînă un pix şi o hîrtiuţă, începe să schiţeze coline, cercuri, garduri formate din două linii orizontale, barate cu verticale, voit strîmbe.

— Ca să cîştigaţi premiul maxim pe care-l ofer oricui va reuşi să aducă o schimbare în acest peisaj. Eu nu pot schimba nimic, şi am încercat în toţi dracii. Uite, turlele astea ascuţite, acoperişurile care respectă treimea japoneză, gardurile care par aşezate aiurea. Nimic nu e nearmonic, negîndit, nici un arhitect din lume nu ar reuşi echilibrul ţăranului din Maramureş. Uite, casele.

Pe hîrtie apare un dreptunghi delimitat de un pătrat. Desenul pare făcut din avion.

— Credeți că maramureșenii au curți, grădini, nu ? Da' de unde !

Casele vor să spună atît : pe locul ăsta dorm eu, mănînc, fac copii.

Dacă vrei, intră, nu e nici o opreliște. Culoarea din jur e verde, ca să mă odihnească. Și verdele este altfel în Maramureș. Ați văzut o lingură scobită de țăranii de aici ?

— Poate, cine știe !

— Aflați că lingura maramureșeanului e culmea designului. Nici un estet al industriei menajere nu a conceput ceva mai eficient. Uite scobitura, uite unghiul sub care se îmbină cu coada. Nici prea lungă, nici prea scurtă, atît cît să fie o prelungire a mîinii. Vedeți ?

Vedem desenul și ne convingem treptat de inteligența vizuală și mintală a băiatului.

— Și jugul, și cîte altele. Nici unul dintre ăia care studiază fibra, osciorul, nu s-au gîndit cum să cioplească un jug, cum să căptușească cu el grumazul dobitocului, în așa fel încît să nu-l stînjenească. Maramureșeanul e cel mai bun veterinar din lume. Știe exact ce oscior, ce fibră trebuie ocolite. Uite un jug din Maramureș și unul din Oltenia, să zicem. Jugurile se nasc rapid din linii precise. Nu sînt uitate nici ornamentele, nici caricatura animalului.

— Oamenii sînt interesanți ca structură ?

— Cum dracu să nu fie, domnule doctor ! Trebuie să știi să te uiți în ochii lor, să-i urmărești apoi nevăzut cum își mișcă capul și trupul, cum suie la biserică și cum se întîlnesc duminica. De ce nu scrii despre Maramureș, tovarășa ?

— S-a scris atît şi s-au făcut atîtea filme...

— Pitoresc, tradiţie, cîntecele, nunticele. Ptiu! De ce nu privesc creatorii ăştia de vorbe Maramureşul ca pe o armonie unică, ca pe cea mai rotundă definiţie euclidiană? Aici oamenii nu fac parte din epoci diferite, nu stau unul lîngă altul, fiecare pe cuiul lui. Aşa cum stăm noi acum, probabil, tablouri din epoci diferite, aşezate pe acelaşi perete.

— Ce prieten nemaipomenit ai. E prima dată cînd ştii şi tu să alegi!

— M-a ales, aşa fraieră cum e, pentru că şi-a dat seama că aş putea avea grijă de ea.

O clipă de linişte. Nimeni nu s-a gîndit să aibă grijă de mine, nici eu nu am crezut că voi avea nevoie.

— De mine n-ai putea avea grijă?

— Dumneata îţi ajungi, eşti conştient de ce poţi, şi ai dreptate. Dintre noi doi, dumneata m-ai putea ajuta pe mine.

— Eu? Cum?

— Uite cum, dar nu-ţi fie frică, vorbesc teoretic: dumneata vrei să te apuci de ceva. Iei bisturiul, tai, şi-ţi iese pasienţa. Pentru că eşti sigur că va ieşi. Ei, aici e buba mea. Sînt sigur că s-ar putea să iasă bine ce-mi trece prin cap, dar nu am curaj să demonstrez.

— De ce ai poftă să te apuci?

— Aş vrea să fac o biserică şi o cîrciumă. Jumătate Ştefan, jumătate eu.

— Te-ai gîndit ce formă ar avea?

— Cum să nu. Biserica ar fi din sticlă, cu icoanele încastrate în zidurile groase. Ziua s-ar vedea dinăuntru cerul, din afară s-ar vedea numai noaptea, lumina policandrelor, a lumînărilor de sub icoane.

— Fantastic !

— Păi cum să nu fie fantastic ?! Gîndiți-vă însă ce cuptoare mi-ar putea topi sticla de care am nevoie, admițînd că s-ar găsi un nebun să-mi dea comanda. Topitul ca topitul, dar răcitul ar dura o veșnicie. Ar trebui să-mi facă cineva comanda acum, pentru ca biserica să fie terminată la bătrînețe.

— Și cîrciuma ?

— Pereții i-aș căptuși cu piele de căprioară, nu săriți, ar fi cu douăzeci de lei mai scump decît metrul de tapet obișnuit. Piele de căprioară și alamă, sticlă, lămpi făcute de mine, pahare la fel. Nu mai bea nimeni în casa asta ?

— Pentru realizarea proiectelor !

— Plecăm în excursie, sau nu ?

Îl lăsăm pe faraon să hotărască.

— Cînd ar urma să plecăm ?

— Cînd vreți. Mă anunțați cu o zi-două înainte să-l pregătesc pe Ghiță și să nu-mi las colegii în baltă.

— Hai să plecăm. Vii puțin cu noi ?

— Vă duc cu mașina.

— Ai băut, nu se poate !

— Mănînc un măr și nu mă simte nimeni. Și pe urmă, eu în oraș nu opresc niciodată.

— Mulțumesc, mergem cîțiva pași pe jos. Vii la noi, bem o cafea.

— E prima ta alegere bună, repetă în timp ce mergem încet, așteptînd băiatul care îl culcă pe Bobiță.

— M-a ales mai degrabă el. La spital...

— La spital ?

— Uite că vine băiatul. Îți povestesc altă dată.

Pe stradă ne luăm de braţ de-a valma, ne arătăm case, povestind dezlînat.

— Aici aş fi putut avea atelierul, ne arată un amestec neaoş cu gotic.

— Şi de ce nu-l ai ?

— Busines-urile mele. Mă înţelesesem cu proprietarul, un beţiv bărbos, să-mi cedeze subsolul. Zis şi făcut. Salahoresc cinci luni, îl spoiesc, îl mobilez, îmi construiesc un cuptoraş, şi cînd să încep Fondul plastic în subsolul bărbosului, vine un tip de la percepţie şi mă amendează : nu aveam autorizaţie de construcţie !

— Bine, dar nu era vorba de o construcţie !

— Parcă ăla era de la percepţie ! Blat cu bărbosul, dar asta am aflat mai tîrziu. Tot îl prind eu odată şi îi umflu mutra.

— Nu e o soluţie.

— Ştiu, domnule doctor. Nici nu cred că am s-o aplic. Mi-e prea scîrbă.

— Nu-mi mai spune domnule doctor. Lasă, că ai să-ţi faci un alt atelier, uite, chiar la noi în bloc, am să încerc să-ţi fac rost de o încăpere mare, mansardată. Ce spui ?

— Ai început terapeutica cu mine, mulţumesc. Dar nu mai am putere. Atunci mă bucuram de jucăria pe care-o construisem cu unghii şi sînge. Acum nu mai am putere, chiar dacă mi-ai trimite o echipă de şapte magnifici să-mi amenajeze atelierul.

— Mai vorbim. Sui la noi ?

— Nu, am o treabă blonduţă. V-am pupat, daţi-mi telefon cînd vă hotăriţi.

Băiatul pleacă împleticind picioarele, intrăm sub impresia lui în şocul ochilor verzi.

— Unde umblaţi ? Te caută de la Radio, de la

Televiziune. Vor interviuri, articole.

— Bine.

— Caută-i. Ți-am notat telefoanele. E foarte important...

E important, e riguros, e absolut necesar.

— Nevastă, vino să mă ajuți la discursuri.

Mă țintuiește în ușă și mă sărută cu disperare.

— Hai să plecăm numai noi undeva. Vrei ?

— Plecăm acum ?

— Poți scăpa de la Televiziune ?

— Sînt în concediu.

— Ce fel de concediu ? Medical ? Asta voiai să spui cu spitalul. Stai jos și povestește tot, imediat. Povestesc torențial, mă sărută nesfîrșit, descoperindu-mă cu fiecare atingere. Se îndepărtează să mă vadă mai bine, se apropie, palid.

— Vom avea un copil mai tîrziu, cînd vom fi calmi și siguri. Trebuie să avem copilul, dar nu acum. Mai așteaptă, te rog.

La nașterea coastelor simt o îngroșare a pielii.

— Nu pune mîna, te rog.

Ochii imenși imploră sălbatic.

— Dacă am pleca la mare ?

— Plecăm mîine. Acum dormim, iar discursurile și interviurile le voi face după întoarcerea de la mare. Va fi călătoria noastră de nuntă, iubito. Nu stinge lumina, te rog !

— Nu vrei să încercăm noaptea asta ? Încercăm, și dacă nu merge, aprind.

Îmi intră în brațe, se răzgîndește, pentru reculegerea dinaintea somnului.

— M-am rugat și pentru tine să fii fericită.

— Sînt.

— Nu acum, mai tîrziu.

Încerc cu palma arcurile patului. Lespede. Respiră chinuit din depărtări. Se zbate pe culoarul care duce spre planeta lui, încercînd să rămînă pentru somn pe pămînt. Numai în noaptea asta.
„Sufletul tău trăiește. Tu respiri aerul și pleci ca un zeu. O, tată, tată atotputernic, în întuneric, tu te îndrepți către cei din țara nisipurilor."
— Nu pot! Aprinde, te rog, nu văd pe unde merg. Iartă-mă. Mor de frică!
Aprind. Nici un ziar pe rama goală, azi nu a avut timp să citească. Cum aș putea să-l ajut să trăiască? Întăriturile de la rădăcina coastelor să fie începutul sau sfîrșitul?
Se roagă să fiu fericită mai tîrziu, mai tîrziu cînd nu va mai fi aici?
Televiziunea mă va ajuta în singurătatea de după moarte. Sînt fericită că lucrez la Televiziune. Rotația anotimpurilor nu va mai avea contur.
Aș mai putea avea prieteni, iubiți poate. Viața merge înainte, tovarăși. Dar am dreptul să nu mai vreau să meargă înainte cu mine tîrîș. Mi-am cîștigat foarte greu acest drept la dezertare. Îi strîng degetele de rege tînăr, a slăbit, slăbește în fiecare zi.
Cetatea morții ne absoarbe ca o pîlnie imensă de granit. Roșu. Negru. Cad pe planeta lui din fiecare noapte fără șocul imponderabilității. Cochilii de inocerani sub tălpi. Munți de valve negre-roșii-negre. Hrana brontozaurilor, decretați, după zece ani de studii, animale de apă, de către profesorul Baker de la Yale. Ce inumană răbdare — să studiezi zece ani niște fabule.
Englezii studiază brontozauri, japonezii iau Legiu-

nea de Onoare pentru artificii şi îşi mai fac sepuku, sau hara-kiri, cum spunem neiniţiaţii.
Pămîntul se va răci simţitor, dacă vom continua să înghiţim oxigen pentru explorarea planetelor moarte. Şi după ce vom explora totul, nu vom mai avea materie pentru vise. Vom şti prea mult, nu vom mai visa. Experienţele arată clar că făpturile împiedicate să viseze mor.
Alături de mine, un rege tînăr moare.
Cu fiecare respiraţie.
Robert Sabatier tipăreşte *Dicţionarul morţii*, pe care îl recenzează *România literară*, cu o ilustraţie fără nici o noimă : zeul Mercur de Hans Baldung Grien, secolul al XVI-lea.
Dicţionarul morţii ilustrat de un tînăr şi absent teuton.
Perfecţiunea dragostei e a muri de dragoste. Nu se poate iubi perfect decît ceea ce ai pierdut pentru totdeauna.
Robert Sabatier va muri din dragoste ? Sau poate este mort de mult. Acum aş vrea să se poată ce vreau eu. Un nimic în trecerea planetară.
Sînt sigură că băiatul de optsprezece ani care voia să se sinucidă din inutilitate este mai nefericit decît mine. O mătuşă bătrînă l-a ascultat cu blîndeţe şi, pentru că le era foame, l-a invitat într-un restaurant. A scos ultimii cincizeci de lei, sfătuindu-se ce ar putea mînca. Băiatul nu s-a mai sinucis, de vreme ce mai trăiesc asemenea mătuşi. Ştiu că există o infinitate umană mult mai nefericită decît mine. O infinitate umană pentru respiraţia căreia merită să trăieşti. Gîndul, ca o apă, mă linişteşte trecînd peste mine. Închid ochii peste valurile nisipoase ale planetei necunoscute. În sfîrşit, oamenii de ştiinţă

se gîndesc că mayasul de doi metri, cu mască de jad, găsit într-o cetate ciclopică, ar putea fi coborîtor de pe altă planetă.
Mayasul acela cu mască de jad în locul vulgarului nostru O.R.L. este curierul soțului meu, fratele sau sclavul lui.
Cartierul se trezește cu același absurd ciripit de vrăbii și porumbei, cu același foșnet de pini pitici înfipți la căpătîiul fraților bărbatului meu, eucaliptul.

— Plecăm ? clipește cu gene lungi peștișorul Cleo.

— Avem un tren tîmpit, după-masă.

— Pînă atunci avem timp să bem cafea, să mîncăm.

Pregătesc cafele, citronade, fierb ouă. Compun sandvișuri după indicațiile prietenului meu, tatăl cățelului Bobiță. Le așez la cuptor.
Îmi pun șorț și îmi confecționez un fel de bonetă. Ciocănesc la ușa mamei și o poftesc la micul-dejun. Faraonul, ras, îmbăiat, în halatul maxi, mă așteaptă. Zîmbește, îmi ia tava și începe să servească.
Mănîncă cu poftă, îl urmărim, țărănci pe nepotul hămesit de la oraș. Mama este azi o doamnă de Saxa, cu gesturi mici, suspicioase. Pleacă, mulțumind exagerat. Presimte că am pus ceva la cale, care o exclude.

— Mănîncă, știi că nu-mi placi slabă.

Ne odihnim după masă, potolind marșul spre stomacurile noastre. Începem pregătirea valizelor, aruncîndu-ne tot felul de lucruri. Îi arunc o mănușă, o gheată, o perie de dinți uzată, îmi aruncă un fular, o pereche de patine.
Îmi aduc aminte că am cumpărat niște pistoale cu

mingii de ping-pong. Trag prin surprindere. Îmi smulge un pistol, ne aruncăm pe burtă, ne pîndim sub pat, sub birou. Tragem în aceeaşi clipă, mingile se ciocnesc.

— În nici un film cu cow-boy nu am văzut figura asta !

Mama-doamna năvăleşte în cameră şi, năucită de spectacol, ne priveşte cu ochi umezi. Ce îi umezeşte oare ? Azi n-o bănuiesc de nimic, pentru că sînt fericită.

— Vă conduc la gară, hotărăşte.

— Ura !

Ne repezim, o sărutăm, o învîrtim în mijlocul camerei.

Primăvară acrişoară în parcurile bucureştene, paloare de toamnă pe tîmplele iubitului meu. Nu acum. Mai tîrziu. Moarte. Moarte. Moarte.

În tren, aţipeşte pe umărul meu, cu mîna în mîna mea.

Sîntem singuri în compartiment. Trenul se tîrăşte în peisajul alb şi cenuşiu.

Refac alte drumuri, cu alte capete adormite pe umărul meu, în poala mea.

Nu prind nici un ecou. Spre ţara nisipurilor plec împreună cu tînărul faraon.

Vene albastre i se zbat rar pe pleoape, întinzîndu-se spre tîmple. Respiră fără spaima întunericului. Îmi potrivesc respiraţia cu a lui, ca să nu-mi mişc pieptul în contratimp. Îl culc pe genunchi. Nu se trezeşte, geme uşor.

De pe planeta lui, giganţii cu măşti de jad îl forează cu laserul de sub pleoape. Eu am ajuns abia la un metru şaizeci şi doi. Informă şi infirmă pentru ei. M-ar repudia fără discuţie. Nu am făcut nimic per-

fect, am trăit în peştera lui Platon urmărindu-mi umbra intenţiilor.
Închid ochii încercînd să văd nisip, soare, albastru. Nimic, decît alternarea dungilor albe şi negre ale gărilor în care nimeni nu aşteaptă pe nimeni. Ajungem, în sfîrşit.

— Vrei să coborîm în Constanţa, sau mergem mai departe ?

— Dacă vrei tu, coborîm.

— Hai !

Rafale de vînt getic, şofer plictisit. Directorul Continentalului, pe care îl cunosc, ne dă o cameră cu două paturi.
Duş împreună, mustăţi din pastă de dinţi. Pornim pe străzi, spre Cazino. Pescăruşii îşi plîng de milă ca nişte copii părăsiţi, marea prea fierbinte, răscolită. Sîntem singurii supravieţuitori ai Atlantidei, şi pentru că şi atlanţii descoperiseră foamea, intrăm în Cazino. Nici o masă ocupată. Chelnerul ne sare în întîmpinare, parcă am fi perechea de Monaco. Cer o şliboviţă.

— Bei tu aşa ceva ?

— Mi-e frig.

Cheinerul îmi aduce o băutură colorată :

— Am pus puţin sirop, doamnă. M-am gîndit că altfel e prea tare.

Zîmbesc în lacrimi. Îmi pun ochelarii fumurii. Mîncăm, îmi şterg din cînd în cînd ochii sub ochelari. Friptură, salată verde, valuri verzi. Se sparg şi pleacă. Mîinile ni se ating într-un balet continuu, din pahare sar scîntei uşoare, chifla o rupem privindu-ne. Nu te pot părăsi în moartea ta, nu te pot lăsa singur în întuneric. O tată, tată atotputernic, uită-l pe acest ultim faraon.

Chelnerul ne conduce pînă la uşa înaltă ca pe nişte cunoştinţe vechi, invitîndu-ne să revenim.
Drumul spre hotel îl facem încet, palpînd fiecare pas. Sîntem foarte obosiţi. Am mers prea mult prin viaţă.

— Păcat că de aici nu se vede marea. Hotelul ăsta nu-mi prea place.

— Mîine plecăm la Eforie sau la Mamaia.

— La Mamaia.

Îl dezbrac, îi pun pijamaua.

— fă-ţi rugăciunea.

— nu vii lîngă mine ?

— eşti obosit, patul e îngust.

— ştiu, dar vreau să fii nevasta mea. Femeia mea, pricepi ? Nu mai fugi, te rog. Am agonisit atît de puţin pînă acum, încît la bătrîneţe n-o să mai avem din ce trăi. Spunea scriitorul acela că nu are pace nici o zi, că nu reuşeşte să-şi reamintească nimic din ce-i place.

— are bani, iubite, glorie. De ce nu se opreşte o clipă ?

— i-e frică să nu-l uite lumea, probabil. Oamenii au memorie atît de scurtă.

— este victima cercului polar al succesului.

— şi mie mi-e teamă. Nu crezi că-i semăn ?

— ca structură de generaţie, esenţe rare. Din tine se pot face viori, din el — paturi pentru mitraliere Thompson.

Rîde uscat. Îmi resfiră părul pe pernă, se întoarce, se apropie infinit şi încet. Gura îi albeşte, închide ochii şi, palid, se afundă în gura mea, în părul meu. Se îndepărtează o clipă, căutîndu-şi buzele pe pielea mea.

— ce aurie eşti, Mediterană în patul meu.

— cam albastră, comparația asta.

— te rog concentrează-te. Este noaptea noastră de nuntă, trebuie să ne cunoaștem moleculă cu moleculă, trebuie să intrăm unul în altul pînă la neant. Pînă la moarte. Nu fugi! Te implor! Nu fugi! Ajută-mă să te găsesc, ajută-mi pofta de dragoste.

Foarte tîrziu, luăm dorința în somn, inviolabilă dovadă a solidarității umane, inviolabilă dovadă a responsabilității bărbatului față de femeia lui.
Și poate prima dată, bărbatul meu doarme pe steaua numită pămînt. Dimineața, ochii îi strălucesc nefiresc, are cearcăne.

— Ai febră!

— Da, și?

— Plecăm acasă.

— Nu. Hai să vorbim serios, vrei?

— După ce plecăm de aici.

— Bănuiești ce vreau să-ți spun?

— De cîteva luni. De fapt, de cînd te-am cunoscut știam că vom ajunge aici.

— Nu se poate. Nu aș fi rezistat atît, și nu aveai de unde știi.

— Nu este vorba numai despre boală, sau despre teama de boală. Hai să ne mutăm lîngă mare.
Strîng lucrurile lui, pe ale mele. Mă urmărește din pat, fiecare fibră pare bîntuită de fulgere scurte, seci. Scoarța parfumată începe să se umezească. Îi fac baie, îl îmbrac, îmi stă cu capul pe piept abia respirînd. Și dacă vine ACUM?
După un timp infinit plecăm. Niște suedeze cărora nu le pasă de frig îl mănîncă din ochi.
Vorbesc mult, inventez mîngîieri ca să-l țin tăcut lîngă mine. Ne plimbăm pe plaja pe care au invadat-o scoici albe, presimțirea gheții care va cu-

prinde mai tîrziu în cătușe, marea. Nu am mai văzut valve albe. Vor fi o nouă descoperire geologică în masă ? Foarte multe sînt pline de sevă galbenă. Sparg cîteva cu călcîiul. Mi-e greață de mîzga gălbuie care se sparge dintre valve. Pescărușii se reped. Le spargem amîndoi scoici, care ne stropesc pe picioare, pe marginea pantalonilor. Ne apropiem de mare să ne purificăm de atîta alb cleios. Frigul în rafale ne întoarce în camera călduță. Mi-e frică de noaptea cu mare sub fereastră. Își strînge cordonul roșu în jurul mijlocului și mai subțire :

— Cînd ne-am căsătorit nu știam. Crezi, nu ?

— Te-ar fi respins vizita medicală !

— Puteam falsifica analizele, sau pune singur parafele.

— Glumesc, domnule doctor.

— Nu-mi spune așa.

— Iartă-mă, am tot încercat să amîn, cu lașitatea femeii care își închipuie că așa poate îndepărta răul. Vino lîngă mine, vreau să-ți văd ochii bine.

— Pe urmă am devenit feroce. Voiam să tipăresc o mulțime de lucrări, să omor posteritatea cu mine. Voiam să nu rămînă mama singură și gîndul unui copil mi-a surîs o vreme. Riscul malformațiilor era încă enorm. De aceea te-am somat brutal să renunți cînd mi-am dat seama că începuseși să gîndești ca mine. Cred că atunci am început să te iubesc.
Iubirea dinaintea mea uscase tot. Dacă nu ai fi fost obosit, nu te-ai fi oprit la mine, portul fără importanță. Port breton cu saboți și bonețică scrobită.

— iubita dinaintea mea te mai iubește și acum, te urmărește fără încetare.

— poate, dar nu cu dragoste, cu dorința de a mă distruge dacă nu pot fi al ei. Cînd o iubeam, voiam

să ajung cel mai vestit chirurg din țară, oamenii mă interesau numai în măsura în care răspundeau intereselor mele. Bolnavii erau obiectele interesului profesional.
Ne-am despărțit, m-am liniștit. Nu mă mai întrerupeau vizitele ei trăsnite, la orice oră i se părea că nu sînt singur, scenele din spital.
Au mai venit niște colege, niște domnișoare cunoscute întîmplător, și în sfîrșit tu, reportera Televiziunii, care ancheta un caz în spitalul meu. Nu erai rea, nu erai bună, încercai să fii dreaptă, și cu asta m-ai cîștigat.

— nu cu fascinanta mea frumusețe ?

— nu. Te-am adus la mine. Știam că nu vii, de obicei. Ai plecat fără să întrebi cînd ne vedem, dacă ne mai vedem. Procedai ca un bărbat, n-ai dat nici un semn de viață, pînă nu ți-am telefonat eu. În dragoste erai politicoasă și depărtată. Mă urmăreai ca pe un caz. Mă enervai, te uram uneori. Și ca să nu mai trec iar dintr-o stare psihică în alta, te-am cerut de nevastă. Totul se echilibrase, pînă în ziua acelei transfuzii cînd am leșinat.

— nu ai leșinat de oboseală ? De ce nu mi-ai spus atunci ?

— uite de ce, opera Tudor. Îl asistam, era primul lui caz greu. La un moment dat, se impunea transfuzia, aveam aceeași grupă sanguină cu pacientul. Nu am ezitat nici o clipă. Intervenția s-a încheiat fericit. După un timp, pacientul s-a îmbolnăvit de leucemie. De ce te uiți așa la mine ? Nu asta bănuiai că am ? Ce credeai că am, malarie ? Ceva curabil ?

— nu fi rău degeaba. Sufăr acum mai mult decît tine. Tu știi, într-un fel, ce ți se întîmplă. Eu nu

știu ce mi se va întîmpla. E normal să fii rău, e normal să urăști toată lumea sănătoasă. Dar eu sînt femeia ta, femeia care te va urma, dacă vrei. Eu sînt tu însuți.

Mă sărută disperat, îmi sărută mîinile, îl absorb în mine. Viața nu există, moartea e un moft. Putem zdrobi oricînd dezechilibrul celular cu perfectul nostru echilibru în dragoste. Cine s-a gîndit vreodată la echilibru prin dezechilibru, oamenilor de știință ?

— și dacă leucemia a venit independent de tine ?

— s-ar putea. Dar după diagnosticul nenorocitului, simțeam că trebuie să fiu judecat și împușcat pentru omor prin imprudență. Ucisesem prima mare operație a prietenului meu. Ucisesem un om cu sîngele meu.

— cînd ai dat sîngele tău nu știai nimic. Trebuie să fii logic și în disperare. Repet : dacă leucemia s-a declanșat independent de transfuzia ta, dacă era bolnav înainte de intervenție ?

— i s-au făcut toate analizele înainte de operație. Erau bune.

— și după operație ?

— nu era nevoie de alte analize. E drept că a mai făcut un tratament post-operator, bănuindu-se o reacție la grefonul pe care i l-a introdus Tudor. O probabilitate de unu la un milion să nu fiu eu vinovatul.

— tu ți-ai făcut analizele ?

— da. Nimic concludent încă. Pînă acum, anemie. Trebuie să mi le refac într-un laborator cu necunoscuți, pentru că reacția colegilor mei a fost foarte bizară. De unde la început jubilau de insuccesul lui Tudor și implicit al meu, au devenit apoi jenant de

politicoşi şi discreţi. Laborantele sînt îndrăgostite de mine, aşa că risc să-mi plîngă în eprubete.

— repeţi analizele cînd ne întoarcem la Bucureşti. Dar pînă atunci, acum ştii ce ai ?

— simptomele sînt identice la început în anemia cronică şi pernicioasă şi în leucemie. Dar mai poate fi o reacţie la clima Egiptului, poate fi un agent patogen necunoscut, care m-a ales tocmai pe mine drept cobai.

— tu ai holeră sau poate ciumă, vulgare boli vaccinabile, şi eu fac *love story* cu tine ! Tudor de ce nu mai vine pe la noi ? Din cauza operaţiei ?

— sigur. În relaţiile noastre a intervenit o jenă statornică. Lucrăm împreună, dar nu ne mai privim deschis, evităm să ne înfruntăm, sîntem politicoşi ca într-un balet mecanic. Amîndoi ştim că este absurd să ne purtăm aşa, dar nu putem face nimic.

— îţi pare rău ?

— Tudor era singurul meu prieten.

— cred că dacă o să explicăm deschis situaţia, totul se va limpezi.

— bine, iubito, să mai vină un rînd de analize în cinstea ta. Hai la masă !

— toţi murim odată şi odată. Am să mor şi eu cu tine, ca să nu te plictiseşti pe drum. Te-ai îmbrăcat, tovarăşu ?

— tu ştii ce-am citit în Egipt ?

— de unde aş putea ştii ?

— *Love story*.

— cea mai potrivită lectură. Eu am citit-o în *Secolul...*, am văzut şi filmul. Dar ştii ce m-a impresionat ?

— din carte sau din film ?

— din nici una. Am citit în *Marie Claire* o istorioară pe care nu se gîndeşte nimeni s-o umfle pînă la proporţiile unui business internaţional. Ţi-o povestesc la masă.

Bem, dansăm, uit deliberat să-i istorisesc lectura din *Marie Claire*. Fiecare noapte devine o insulă de albastru, roşu şi negru.

Dimineaţa se dă tot mai greu jos din pat. Are dureri insuportabile în toţi muşchii. Într-o noapte de nesomn în doi, izbucneşte :

— Cheamă-l pe băiat, repede !

Peste trei ore şi jumătate, băiatul e în hol.

— Johan Ring, fie-i ţărîna uşoară că tare l-am iubit, e mic pe lîngă mine. Ce aveţi, măi frate, să sculaţi un tînăr în creştere ?

Vorbeşte mult, vesel, ne ajută la împachetat, la îmbrăcat. Ne aşezăm pe bancheta din spate, îi ţin capul pe genunchi. Băiatul aduce geamantanele :

— Le-am spus ălora de la recepţie să trimită orice obiect neidentificat vor găsi în cameră.

Gonim nebuneşte. Copacii aruncă undiţe fantomatice, şoseaua se argintează sub faruri. Ţine volanul tot uşor, cu două degete. Îi văd gura strînsă, priveşte drept, uneori se întoarce, mimînd că şterge fereastra aburită. Două forme negre pe dreapta şoselei. Frînează, maşina rămîne o fracţiune de clipă cu botul în aer. Băiatul coboară.

— Dacă e vreun rănit, ajută-mă să cobor.

Vorbeşte din depărtarea anilor-lumină. Se ridică greu.

Coborîm la semnele băiatului, cu o mînă îl ţin de braţ, cu cealaltă trusa sanitară.

O căruţă fără felinar, cum le este obiceiul, a fost sfîrtecată de un Fiat. Căruţaşul şi şoferul fraterni-

zează pe marginea şoselei. Medicul pansează, palpează, şopteşte porunci scurte băiatului, care le execută rapid. Eu ţin lanterna şi-i dau pe rînd fiole, pansament, seringa. Băiatul confecţionează nişte atele pentru căruţaş. Îi instalăm în spate, mă aşez lîngă ei, cu toate protestele soţului meu, pe care îl somez să stea lîngă băiat.

— Ciubuc serios. Fiţi atenţi să nu-mi faceţi vreo figură, că vă omor !

Gonim din nou ca-n romanele de duzină. Medic bolnav care dă prim-ajutor unor răniţi. Mi-e scîrbă de propria mea viaţă, de stupiditatea căruţaşului care nu şi-a cumpărat felinar, aruncîndu-se poate în moarte.

Post de miliţie, băiatul expune situaţia. Miliţianul doreşte să întocmească proces-verbal. Soţul meu explică rar, ştergîndu-şi fruntea, că orice minut poate fi fatal. Procesul-verbal şi pe urmă. Îmi amintesc de legitimaţia mea. I-o pun sub nas procesomanului, somîndu-l să sune imediat spitalul cel mai apropiat. Îi cer să se legitimeze, notez cum îl cheamă. Dă telefon privindu-ne fără simpatie.

Goana halucinantă continuă. Spital, surori adormite, medic obtuz care cere numele şi pronumele, bănuindu-ne că i-am accidentat pe cei doi. Explodez cu ultimele forţe somîndu-l cu Televiziunea. Ajungem acasă într-un delir al vitezei. Îl sărut pe băiatul care îmi culcă soţul în pat, aşteptînd mut altă rugăminte. Vrea să vegheze cu mine pînă la ziuă. Îl conduc fără o vorbă.

Păzesc somnul liniştit pînă dimineaţa. Poate vom mai avea timp. Poate nu trebuia să ne ducem la mare. Pentru ce să mai avem timp ? A doua zi, coşmarul pare că a trecut, febra a început să scadă.

Bem cafele, reluînd gesturile dinaintea plecării. Lenevim în pat, sub soarele mult mai cald decît cel marin. Mîncăm, dormim din nou, într-o cură de odihnă nesperată.

— ar trebui să se dea concediu nevestelor de incurabili. Nu e o idee ?

— da, dar nerentabilă. Să nu încerci să mă internezi. Am să-ţi spun exact ce ai de făcut. Tu ai să-mi faci şi injecţiile. Ar fi bine să nu mai dormi cu mine.

— dormi prost cu mine ?

— tu dormi prost, adică nu dormi deloc.

— ştii exact ce se va întîmpla ?

— în linii mari. Fiecare caz evoluează altfel, e o boală individuală, de aceea i se spune boală a civilizaţiei.

— cînd îţi faci analizele ?

— zilele astea.

— nu, mîine. Eşti obosit ? Hai pe străzi !

Mergem un timp, încet, pînă oboseşte. Sun băiatul. În zece minute ne găseşte. Nu ştiu cum reuşeşte să fugă din combinatul în care lucrează, cum reuşeşte să conducă atît de prudent nebuneşte. Ne duce la lacuri.

— Vă las la broscărie.

O cîrciumă pe malul lacului, ne lasă în faţă, face o piruetă pe două roţi şi din mers ne strigă :

— La cît vă iau ?

— Peste vreo două ore, dacă poţi. Vino să mănînci cu noi !

— O.K.

Broscăria nu este deschisă. Un zugrav cu o bidinea verde în mînă ne strigă absolut neaşteptat :

— Mañana, tovarăşi !

— Asta pronto !

Ne plimbăm cu paşi mici pe dalele dragostei mele dintîi. Niciodată nu mi-a mers mai bine pe aleile astea. Erau zile reci, vorbe dure, cu neînţelegeri trunchiate, cu dorinţa de a intra pentru totdeauna în unda verde.

Canotorii îşi pun libelulele pe apă şi-şi ritmează respiraţiile. Muşchii se regăsesc, eliberaţi de paltoane. Ne aşezăm, plecăm iar, într-un peisaj nipon de cea mai bună calitate. Pînă la Pescăruş, nu este deschisă nici o cîrciumă. Toate se deschid mîine. Pescărusul este pe cealaltă parte a lacului, la capătul lumii. Din fericire, vaporaşul este deschis. Sîntem singurii pasageri.

— îmi pare rău că nu ţi-am arătat Mediterana.

— o ai în fiecare seară în pat.

La Pescăruş, la o masă, un grup de cehi cîntă şi beau bere. Chelnerul ne invită sus, pe coridorul îngust, de seră. Toate mesele sînt neocupate, soare pe lac, vrăbiuţe slabe care îşi fac baie în pămîntul moale care va tivi cu flori ferestrele. Chelnerul ne oferă ceva ciudat, un misgril, specialitatea casei. Mănîncă cu ochii mari peste mîinile mele care-l servesc, peste toată lumea pe care o îngrămădeşte în ochi. Bem din pahare înalte, urmărind cum ne încălzeşte fiecare înghiţitură.

— sper din tot sufletul să fiţi o bandă de nepricepuţi care nu ştie să pună un diagnostic, sper ca laborantele să te urască. Pentru greşeala de diagnostic, noroc !

— eu aş vrea să te sărut. Acum !

Uşa se deschide şi se închide. Cehii cîntă trist.

— Ce surpriză !

Flancat de frumoasa Circe, celălalt Inoceran. El ezită spre masa noastră, Circe îl obligă să aleagă altă masă. Tăcem un timp.

— apune soarele pe Mediterana.

— băiatul ne va căuta la broscărie. Plecăm acolo ?

— ne va găsi prin deducție. Sînt sigură.

În scurt timp, convingerea devine certitudine.

— Ați mîncat ?

— Da, te așteptăm să mănînci.

— Mi-e trăsnitor de foame. Hallo ! Ce faci ?

Răspuns mormăit de Circe.

— O cunoști ?

— Mm.

— Ai lucrat cu ea ?

— Mata ești de la miliție ?

— Nu vezi că nu-i prea place ? Sau poate ești discret ? !

— Sînt discret, dar nu e cazul aici. N-aș desena-o nici plătit.

— De ce ? E foarte frumoasă.

— Nu dă nimic din ea, nu iradiază, ca să vorbesc ca voi. Cred că se potrivește cu tipul cu care stă. L-am mai văzut și pe ăsta pe undeva. Hei, domnu ! Nu vedeți că mor de foame în floarea existenței ? Scîntei de o clipă în ochii bărbatului meu. Chelnerul preia amuzat comanda, bărbații de la masa mea vorbesc între ei, inoceranul mă privește peste capul partenerei. Adînc, intens, cu subînțelesuri. Ce fel ? Subînțelesuri, de ochii lumii, probabil.

— De ce crezi că se potrivesc cei doi ? Domnul este celebrul scriitor...

— Asta era, i-am văzut mutra pe poze, pe cărți. Se fotografiază la Mamaia, pe valuri, pe nisip. I-au

mai rămas calul și blănița de miel, să vadă lumea cît de frumos a evoluat.

— Nu crezi că s-ar potrivi mai bine cu soția mea ?

— Asta ? ! O rad în cap pe scumpa dumitale soție dacă-i lasă degetul cel mic la pupat.

— Rade-mă : mi-a și pupat degetul.

— Și tu nu i-ai ars una ?

— Era la mine acasă, îmi cerea sprijinul. Și nici nu-mi venea să-i ard una.

— Știi cum se cheamă în golănește sprijin, tovarășa ? Hai să bem, măi frate, că mă enervez din nou.

— Te-ai mai enervat ?

— Da, și încă tare de tot.

— De ce ?

— Multă prostie în țara asta, doamnelor și domnilor.

Vorbește, mestecă, ne privește pe amîndoi drept în ochi.

— Am fost într-o minune de fabrică. Mi-nu-ne ! Totul se face cu o precizie de milimetru, pentru că i-a trimis șeful ăl mare pe toți la specializare. Muncesc frații, cronometru. Uite, de cînd am băgat în gură și pînă am înghițit, mașinile au scuipat o sută de piese.

— Atunci de ce ești furios ?

— Pentru că ultima operație, cea mai importantă, o fac niște puștoaice — frumoase, ce-i drept —, manual. Manual ! Să nu mori ? Și asta pentru că un deștept de acolo a prevăzut în plan abia peste cinci ani cumpărarea agregatului care să înlocuiască puștoaicele. În schimb, a comandat niște mașini care stau, pentru că producția pentru ele este prevăzută

pentru peste cinci ani. Tembelisme care fac marfa reflectorului, dar care pe mine mă înnebunesc.

— Şi tu ce poţi face în situaţia asta ?

— Să vă plîng vouă în poală ! Ei, aş putea face ceva. Uite, să construiesc o drăcie automată, care să arate cam în felul ăsta, şi să se poată confecţiona pe loc.

Pe hîrtia scoasă din buzunarul de la piept, printre farfurii, pixul schiţează rapid drăcia.

— Ştiţi ce au spus ştabii din fabrică ? Că în străinătate nu se face aşa ceva, şi dacă n-o să meargă ? Cu alte cuvinte, să aşteptăm pînă i-o trece cuiva prin cap o maşinărie de asta, s-o importăm, că sîntem plini de dolari.

— Conflictul este clasic !

— A fost, tovarăşa. Investiţiile din planul nou îi azvîrle afară pe capsomani.

— De ce nu inventezi un aparat pentru detectat capsomani ?

Inoceranul priveşte iritat izbucnirea de tinereţe a celor doi bărbaţi de la masa mea. Ne studiază, încercînd să stabilească rapoarte. Partenera vorbeşte de multe ori în gol.

— E complicat, continuă băiatul o demonstraţie strict pentru uzul chirurgului, pentru că şi o conservă trebuie să înceapă cu vagonul care o transportă. Uite, între ultimul rînd de conserve şi tavanul vagonului, vezi cît loc rămîne ? Transport prost, loc nefolosit. Cea mai nenorocită macara Pionierul ar putea încărca un vagon, aşa cum se încarcă vapoarele, dacă s-ar deschide pe sus, ca un penar.

— Foarte ingenios.

— Ingenios pe dracu ! Logic. Şi ar mai fi o şmecherie — conservele s-ar putea înşuruba una în-

tr-alta. Așa, în coloane ale infinitului, ar ocupa mai puțin loc și nici nu s-ar ciocni. Dar pentru că în străinătate nu s-a inventat ghiventul ăsta, de ce să-l facem noi ? Mamă, ce i-aș bate pe ăștia !

— Eu cum te-aș putea ajuta ?

— Ai putea face gălăgie — o emisie-două. Sigur ar prinde bine, dar nu te văd în rolul ăsta. Din fericire, cînd îmi ajunge cuțitul la os, apare cîte un ștab care mă invită la el dacă am greutăți. Cu tipul în spate, mă descurc un timp, pe urmă iar o iau de la început. Hai noroc, gata cu tehnica ! Cum te simți, tovarășu !

O boare peste ochii iubitului meu.

— Bine, îți mulțumesc din inimă că...

— Lasă formulele. Se poartă în familia voastră. Inoceranul se ridică, așa cum alții se desfășoară. Se îndreaptă spre masa noastră, cu intenția de a efectua o vizită. Circe rămîne la masă, cu spatele la noi.

— Vă deranjez ?

Proteste politicoase, i se întinde un scaun.

— Ce beți ?

— Un whisky. *Maître*, te rog !

Băiatul se abține cu greu să nu pufnească. Formăm acum două aparteuri perfecte.

— S-a prins la figura cu spitalul ?

— I-am povestit tot.

— Bine ai făcut, mi-era frică să nu mă ia gura pe dinainte. Și el ce are ? I-a trecut, nu ?

Tac, implorîndu-l din ochi să schimbe subiectul. O clipă îmbătrînește brusc, umbrele din jurul ochilor se accentuează, privirea devine plumburie. Seamănă cu desenul pe care și l-a făcut — capul lui de bătrînel.

Inoceranul umple momentul de liniște :

— Nu mă prezentați ?

Și acum ne tutuim, nu ?

Soțul meu face prezentările, băiatul se ridică în picioare cu o politețe glacială, înclinînd capul buclat. Tăcem, stingheriți.

— Cum vi s-a părut Egiptul ?

— Ecrazant.

— Literatura ?

— Naivă, romantică, convențională. Interesantă ca dăinuire a romantismului. În mod paradoxal, în această țară, cu tradiție de clasicism și conciziune, se poate urmări evoluția romantismului. Pe scriitori îi interesează propriile lor mișcări sufletești.

— Ca și pe dumneavoastră.

— M-ați citit ?

— Par analfabet ?

Poate au împărțit cîndva aceeași iubită, gîndesc văzînd cît de bătăios poate fi băiatul.

— Îmi pare rău că mă interpretați greșit. Mă mir și mă bucur ori de cîte ori aud că cineva mă citește. Ați citit primul sau ultimul meu roman ?

— Nu știu pe care l-am citit, dar m-a prins conflictul. Un tip care știa că va muri, o fată care se îndrăgostește de el. I-am uitat titlul. Dar l-am citit cu plăcere, deși am simțit de la început plasa. Oricum, propriul dumneavoastră buric era mai important decît tot ce li se întîmpla celorlalți. Și poate că așa este normal, nu mă pricep. Meseria mea mă obligă să fiu exhibiționist, să tot arăt. Pe cînd pe dumneavoastră, dimpotrivă. Deși de fapt, tot pentru exhibiționism scrieți.

Inoceranul urmărește cu ochi mari fenomenul necunoscut din fața lui. Ascultă o voce a publicului

pe care luptă să-l cucerească cu fiecare respirație.

— Conflictul este real, vă rog să mă credeți.

— Poate, dar, citind, îmi spuneam că așa se întîmplă numai în romane.

— Sigur că, scriind, viziunea alunecă din tiparele realității, îngroșînd-subțiind.

— Și în *Love story* conflictul e real. Lumea nu știe dacă să înghită toată momeala cu ochii închiși sau să protesteze împotriva șarlataniei sentimentale.

— Eu cred că avem nevoie de cartea asta ca să ne demonstrăm lipsa de evoluție sentimentală. Am rămas la șablonul *Romeo și Julietta*. De fapt, nu noi avem nevoie, ci ei, pentru că noi vom plînge mereu la *Romeo și Julietta*. Începusem să-i spun soțului meu despre o istorie pe care am citit-o în *Marie Claire* și care nu este un best-seller, deși este la fel de adevărată ca istoria din *Love story*.

Indignată, Circe s-a apropiat de noi și scoate scîntei pe la toate cusăturile. Inoceranul nu schițează nici o mișcare.

— Văd că vă simțiți bine. Eu plec, am treabă.

— Te conduc. În zece minute mă întorc. Abține-te pînă atunci cu povestea, să mi-o spui și mie.

Băiatul pornește într-o goană comică, trăgînd-o pe frumoasa indignată de mînă.

— Încă o dată nu reușești să-mi povestești ce-ai citit în *Marie Claire*.

— Cum se întoarce băiatul, am să povestesc.

— Cine este de fapt băiatul acesta ?

Îl portretizez în linii mari. Inoceranul notează totul mintal. Soțul meu aduce epitete, colorînd cu impresii bărbătești portretul meu în peniță roz.

— Ar fi un interesant personaj de roman, dar categoria asta n-o prea frecventați. Nu face parte

din elita intelectuală. El este un artist meseriaș. Discuția scade, pauzele pentru pahar se măresc. Tropăit de lăbuțe.

— Sigur, la băiatu nu se gîndește nimeni. *Maître*, mă usuc !

Zîmbim irezistibil la acest *maître*, identic cu al Inoceranului. Mirat, zîmbește însuși scriitorul.

— Dă-i drumul, tovarășa !

— Un student american vine într-un spital din Franța pentru practică și acolo cunoaște o fetiță de treisprezece ani, bolnavă de leucemie. O îngrijește, se împrietenesc. Hotărăște, împreună cu mama, să ducă fetița acasă, să moară acolo. Lungi plimbări de mînă, confesiuni caste în universul fără nici o reprezentare erotică al fetei. Studentul renunță la studii, consacrîndu-se integral fetiței. Mama pleacă în alt oraș, un timp. Poate ca să nu asiste la dragostea fetei și să n-o împiedice, poate cu dorința secretă de a nu o vedea murind. Fata se stinge încet, iubind, plutind în ochii studentului. Asta e tot, două pagini dintr-o revistă.

Ne privim pînă la durere, noi în insula lumii. El știe că povestea am spus-o pentru noi anume.

— De fapt, cred că singurele conflicte care mai pot interesa acum sînt cele limită. Moartea este o situație limită.

— Eu plec, văd că încep discuții serioase. V-ați hotărît excursia în Maramureș ? Dacă și acolo plecați singuri, nu mai fac șapte sute de kilometri după voi.

— Concediul meu medical este pe sfîrșite. Mai așteptăm puțin, da ?

— Da. Voi mai stați ? Eu mă duc să mai muncesc.

Plecăm, băiatul îl invită pe Inoceran lîngă el și începe piruetele bine cunoscute. Îl lasă acasă și se întoarce, cu o politețe japoneză.

— Încotro, intelectualilor ?

— La Brîncovenesc, dacă ai drum pe acolo.

— Sigur că am.

În fața spitalului îi mulțumim.

— Nu-mi mulțumiți. Fac niște cumpărături pentru bunica și vă aștept.

Rămîn pe o bancă în curtea spitalului. Soțul meu se îndepărtează drept, armonios, cu lungi mișcări din șolduri. Rod statuar al pămîntului. Pomi roz, explozii galbene în crengile fragile. Primăvara este românească numai la țară. Duhurile trec despletite printre albine și crengi, după urzici probabil. Sînt anormal de fericită.

— Iubito !

Tac, ochi peste privirile lui. Mă ia în brațe, strîngîndu-mă sălbatic.

— Sînt excelente, auzi ? Excelente !

— Sînteți o bandă de incapabili.

— Dacă mi-aș fi student, m-aș lăsa repetent. Renunț la medicină, mă fac scriitor.

— Bine, dar ce s-a întîmplat cînd analizele erau catastrofale ?

— Un fel de anemie, cu niște complicații interne. Recuperabile într-un timp mai lung, dar recuperabile. S-a suprapus șocul climei egiptene, care mi-a băgat în intestine niște mizerii de microbi locali. Îi scoatem noi, nici o grijă. Plecăm în Maramureș, în lume, unde vrei. Mîine. Hai să căutăm băiatul. Băiatul se tîrguiește cu o țigancă. Țiganca numără banii, el spune o cifră. Ea se încurcă și o ia de la

început. Iar o încurcă. Exasperată ţiganca ne ia drept martori :

— Auzi, maică, nu mai are bani, după ce mă pune să număr de trei ori. Mai dă zece lei şi ale matale sînt !

— Dacă n-am ! Vrei să mă plîng domnului ministru ?

— Aoleu, eşti ministru, frumosule ?

— Sînt, ce să fac şi eu !

— Păi, dacă eşti ministru, dă matale zece lei ! Domnul ministru plăteşte, băiatul o rupe la fugă cu un braţ de crengi înflorite, cu care umple maşina.

— Nu te aşeza pe flori, fii graţioasă, tovarăşa ! Mai bem ceva ?

— Ne cam ajunge, deşi dispoziţie avem, slavă Domnului ! Ştii cît de fericiţi sîntem ?

— Oranj de cadmiu. Asta e culoarea fericirii absolute.

— O decretăm din acest moment culoare naţională.

— Să luăm atunci şi cele necesare pentru festivitate.

Băiatul coboară, revine cu votcă şi nescafé.

— Pe aici pe aproape este un atelier de trăsniţi. Vreţi să vă duc acolo ?

— Du-ne unde vrei !

Nici nu mă aşteptam la alt interior — oale ţărăneşti cu pensule murdare, ghinde şi scaieţi, sticle goale cu etichete scumpe, un covoraş autentic dăruit de vreo ţărancă miloasă. În penumbră, şevaletul, cu nelipsita lucrare în curs de coacere. Se stă pe jos. Bărbosul-gazdă îşi traversează gura cu o pipă goală. Încurcîndu-şi picioarele într-ale lui, un tînăr nedefinit, făcut din papier-maché, se uită

prin noi. Într-un colț, cu ochi nefiresc de strălucitori, o domnișoară slabă, lungă, blondă, mișcă uneori buzele. Mîini moi la prezentare, plictiseală de bon-ton.

Ochii blondei lasă urme bolnave pe scoarța de arbore exotic a soțului meu.

Băiatul spală pahare la chiuveta jupuită, ascunsă de rama dezgolită a unui paravan. Într-o liniște punctată de respirații și pahare, pregătește cocteilurile, specialitatea lui — votcă-pepsi-lămîie-zahăr.

— Ei, și acum, începe înmormîntarea. Hai noroc! Eucaliptul meu se colorează ușor. Mi-e teamă o secundă că laborantele nu-l urăsc, mi-e teamă de mîna lor samariteană. Rîde cu dinți albi, urmărind mișcările băiatului.

— Ființa aceea băltoasă mai există? deschide gura blonda.

— Există și e botoasă, nu băltoasă.

— O mai pictezi?

— Cu încăpățînare. Știi ce nud fumuriu am reușit cu ea?

Se adresează bărbosului, ignorînd blonda.

— Pielea ei prinde culori diferite, este și colorată diferit. Cu ea, irealul nu mai trebuie inventat.

— Taică-tu mai pleacă?

— Da. Vrei să-ți aducă ceva?

— Nu cred să găsească ce-mi trebuie. Ți-aș da o scrisoare pentru un cunoscut de la Paris. Roagă-l pe bătrîn să i-o dea și poate îi dă în schimb ce am eu nevoie.

— Mi-e frică că-l bag pe bătrîn în bucluc. Cum e el deștept, se așează în mijlocul pieții Pigalle și strigă: măi frate-meu de gintă latină, n-are vre-

unul ce-i trebuie — şi aici urmează răsunătorul tău nume ?
Blondei îi mai vine o idee :
— Dacă am cînta ceva ?
— În sfîrşit, iată ceva de bun-simţ. Dă-i drumul la o balalaică din aia, cum ştii tu, să ne ia sufletul foc.
Şi blonda începe o psalmodie rusească numai pentru ea.
— E rusoaică ? îl întreb în şoaptă pe băiat.
— Nu, masochistă. Las', că-ţi explic.
— Cîntaţi şi voi, vă rog, nu mă lăsaţi singură !
Soţul meu murmură în surdină refrenul, într-o rusă impecabilă, cu o memorie la fel. Ochii blondei s-au agăţat de el. Tace, în încăpere se aude numai vocea lui venind de foarte departe. Apoi un cor de jucărie porneşte din colţurile încăperii prăfuite, cu pensule şi amintiri campestre.
— Cînţi bine, ştii ?
— Cînt fără nici o intenţie de a fi bine.
— Cînţi şi în altă limbă ?
— Da.
Îi face un semn deşiratului, care se întinde şi-i aduce o ghitară. Cei doi se tatonează în acorduri. Iubitul meu începe să cînte la fel ca în largul patului de acasă. Un fel de baladă a închisorii din Reading, cu care ar umple stadioane de fanatici în orice ţară. Blonda acompaniază expert, presimţind pauzele, respectîndu-le. Băiatul îmi vede lacrimile, scoate o batistă imensă din buzunar şi mimează o suflare zgomotoasă a nasului.
Tăcem mult după ultimul acord.
— E soţul dumitale ?
— N-ai spune, nu ?

— Nu sînteţi asortaţi.

— Ce păcat că nu v-am cunoscut la timpul oportun. Cine ştie, destinul nostru ar fi fost cu totul altul. Plecăm, iubito ?

Plecăm. Punct.

— Iertaţi-mă dacă v-am supărat.

— Nu ne-ai supărat. Experienţa este interesantă. Nu-mi plac impertinentele morfinomane.

— Se vede cu ochiul liber, nu-i aşa ?

— Sigur că da. Mă întreb cum îşi procură drogul.

— Prin cineva din Constanţa. Nu ştiu cum. Dacă mi-ar fi povestit, trînteam un roman în colecţia „Enigma" de toată frumuseţea.

— Cu ce se ocupă fata ?

— Ajutor de pictori, de ţesători. Un fel de fată bună la toate în atelierele artiştilor. E talentată, are cap, dar nu cred că va reuşi să se integreze vreodată. Şi-a făcut o lume artificială, din care ne disprefuieşte. Am sfătuit-o să dea la facultate. Nu mai vrea, pentru că a fost refuzată acum zece ani, din cauza numelui.

— Cum se numeşte ?

Numele aminteşte partidele istorice.

— E fiica lui... ?

— Ei, aşa spune ea. Pentru că maică-sa stă împreună cu bătrînul liberal, undeva lîngă Tîrgu-Ocna, ea i-a împrumutat numele. Era şocant să aibă nume de liberal şi să vorbească ruseşte. Vai de capul ei ! O să ajungă ca o molie în cine ştie ce atelier prăfuit.

— Admiţînd că nu va muri din cauza drogului. După un timp, băiatul chibzuieşte cu glas tare :

— Eu mă duc la ăştia cînd simt că mă îmbib de nepăsare, cînd îmi vine să dau dracului totul şi să

plec la țară, să pictez biserici. Plec de la ei cu niște nervi, care mă pun imediat pe lucru.

— Îi disprețuiești ?

— Nu știu. În ochii mei, ei reprezintă casta privilegiată. Și eu fac parte dintre privilegiați. M-a ținut statul în facultate, acum sînt artist, ca ei. Dar nu chiar așa. Lor ce le lipsește să fie la locul lor ?

— Sînt așa-numiții nerealizați. Din cauza lor, din cauza noastră. De obicei, îi expediem în această categorie. Îi zidim în neputința lor, necăutînd să ne explicăm ce se întîmplă cu ei. Poate și din cauză că noi muncim și ei nu.

— Tu crezi că e democratic ca ăștia să facă ce vor ? Sau să nu facă nimic dacă nu vor ?

— Judecînd din afară, sigur că nu este democratic. Dar de ce au ajuns așa ?

— Nu mi-am bătut niciodată capul cu asta, și nici nu am de gînd.

— Dar îi folosești fără scrupule, în momentele în care te simți asemenea lor ?

Băiatul mă privește ca pe un dușman neașteptat. Caută cu înfrigurare un argument.

— Tu cunoști vreun muncitor dintr-o uzină, sau un inginer, sau chiar un director care să se înfurie cînd nu-i plac ochii cuiva, care să facă ceva sau să nu facă nimic ? Vezi, de asta cred că nu e democratic ca tocmai ăștia care nu-și bat capul decît cu propriul lor buric să fie privilegiați.

Ne privește dintr-o mare depărtare, pare golit.

— Iertați-mă, nu știu ce m-a apucat. Pesemne că a fost ziua teoriilor. În loc să ne ducem la iarbă verde, să stăm cu burta-n sus și să-i mulțumim lui Dumnezeu că a făcut iarba și pomii, ne intelectualizăm de doi bani. Chirurgule, fii atent cum parchez.

Doamnelor, domnişoarelor şi domnilor, coborîrea ! Te-ai prins ?

— Nu.

— Las', că te-nvăţ. Cînd ai atins cu botul sau cu coada trotuarul, ai şi sărit jos. Asta înseamnă închis contactul, frînă de mînă, cheia în buzunar, şi fuga să-i deschizi portiera prinţesei.

Hai, ia-ţi florile şi treceţi la pupat. Ceau !

Demarează în trombă, după obicei, spărgînd liniştea străzii.

Suim, obosiţi, treaptă cu treaptă. Intrăm de mînă în vestibul, sub luminile reci ale ochilor verzi.

Cîteva clipe mai tîrziu, ne întîlnim în bucătărie.

— Se întîmplă ceva cu voi ?

— Capital.

— V-aş putea fi de folos ?

— Ne eşti tot timpul.

— Înţeleg, nu este cazul să intru în intimitatea voastră.

— Nu e vorba de intimitate. Începem să trăim altfel, şi gata. Am făcut o vizită anostă care ne-a întristat. O să-ţi povestim. Du, te rog, florile astea în camera voastră.

Umplu casa cu flori.

În cea mai frumoasă cămaşă de noapte pe care o am, îmi aştept sultanul.

Mă împuşcă cu o minge, şi cu pistolul ţintă mă somează :

— Te dezbraci sau trag ?

Mă dezbrac, tremurînd sub ameninţarea pistolului. Aruncă pistolul, mă năruie în pat, mă înghite.

Duhurile oraşului cîntă *Cîntarea cîntărilor*.

„Paznicii s-au întîlnit cu mine, cei ce fac strajă în

cetate. Şi m-au lovit şi m-au rănit. Şi vălul mi l-au luat străjerii de pe ziduri."
Respiraţia lui Eneas-Patrocle-Tutankhamon se scurge chinuit. În fiecare noapte adaug cîte un vreasc rugului, care în denumire generală ar putea fi pat. Şi cutremurele se prevăd mai departe, apele năvălesc în San Marco, cireşii înfloresc în Maramureş fără noi, best-seller-ul lumii continuă să fie *Love story*, pentru că ultimii amanţi ai lunii nu au fost exterminaţi cu totul.

— Nu ai dormit deloc ?

— Trec prin faza de dezintoxicaţie. Trebuie să mă reobişnuiesc să dorm fără somnifer.

— Nevroza ta este mult mai serioasă decît vrei să laşi să pară. Vrei să mergi la o clinică ? La Predeal sau la Sinaia ? Să-ţi fac rost de o internare ?

— Nu. Nevroza mea este boală veche, pe care dacă o las o clipă să-şi facă de cap, n-o mai pot opri. E boală cu anticorpi care îşi fac conştiincios datoria. Noaptea asta a fost frumos. Şi acum, închid ochii, e frumos.

— Ai visat totuşi ceva ?

— Am încercat să ajung pe planeta somnului tău şi am ajuns în ţara lui Solomon. Am rătăcit pe orbitele altor gînduri, frumos colorate şi triste.

— Îţi sînt atît de străin încă ?

— Numai în somn, cînd redevii tu însuţi. Altfel, eu sînt un derivativ, un hidrogen agăţat de ultima catenă a vreunui butan. Ţii minte cînd am dormit prima dată amîndoi ?

— Cînd mi-am ars mîna.

— Atunci mi-am dat seama că trebuie să te ajut să-ţi supravieţuieşti. Mi s-a părut că cineva trebuie să-ţi sintetizeze din aer, din apă, din tine însuţi

elementul vital pe care nu ţi-l puteai procura singur, preocupat să dai repede tot, să iei repede tot ce se poate lua.

— E o trăsătură de tinereţe dorinţa şi viteza de realizare a dorinţei.

— Da, dar eu mă oprisem lîngă tine, neprivind categoria. Şi poate că acum sînt generoasă şi împăcată pentru că m-ai făcut nevasta ta. Dacă ai fi plecat după un timp, te-aş fi încadrat în categorie. Sînt sigură că noua demnitate pe care mi-a dat-o căsătoria, şi de care poate aveam mare nevoie, fără să îndrăznesc să mărturisesc, mă face să judec aşa. Iubiţii dinaintea ta sînt păstoşi, neechilibraţi superb, ca tine. Nici nu prea creează cine ştie ce. Tocmai cu asta m-au atras, cu infirmităţile lor. Vezi scriitorul. Şi lui îi lipseşte elementul vital, pe care i-l va sintetiza cineva. Sînt convinsă că uneori gîndeşte şi el ca mine, acum. Poate dacă nu ai fi existat tu, m-aş fi îndreptat spre el. Poate, deşi este atît de inuman în relaţii, încît cred că aş fi suferit cumplit. Slavă Domnului că exişti tu, geamănul lui !

— Aşadar, te-ai căsătorit cu mine, nu atît din dragoste, cît din caritate. Dacă aş fi ştiut atunci, te-aş fi urît !

— N-o lua razna, fatalule. Ţi-am disociat acum sentimentele, care nu au mers niciodată aşa. Voiam să opresc moartea, pentru că dorinţele tale divergente te-ar fi ucis. De dinăuntru în afară.

— Şi ai stat tot timpul cu mine cu o mie de spaime în suflet ?

— Ca şi tine. În mari clipe de slăbiciune, voiam să mi-o fac aliată pe mama ta. Dar şansa sau nesansa făceau s-o surprind tocmai atunci în perioade de gelozie.

— Ţi-ai dat seama ?

— Nici nu trebuie să fiu din cale-afară de perspicace. Dar boala ta a schimbat toate planurile. Mi s-a părut o grotescă ironie a soartei dorinţa mea de a te ajuta să-ţi supravieţuieşti. Ajutor american în Vietnam. Reacţia mea de femeie umilită cînd ai condus-o la aeroport pe Nelly îmi apărea ca o monstruozitate. Aveai dreptul să faci orice. Vei avea copilul ?

— Nu ştiu. Dacă va exista, nu am să i-l cer. De ce te complici în roluri ancilare ? Tu însăţi faci parte dintre creatori, de ce trăieşti faţă de tine, dar mai ales faţă de alţii în sclavagism ?

— De mine stătătoare nu fac doi bani. Ani de zile am practicat acest rol, pînă a devenit vocaţie. După îndeplinirea misiunii, plec sau sînt somată să debarasez terenul. Pe toate planurile vieţii mele se întîmplă la fel.

— Şi în dragoste ?

— Cel mai des în dragoste. Dar întotdeauna eu am greşit, mă încărcam artificial, mă înduioşam pentru că aşa se purta, mă întristam pentru că nu puteam fi la modă. Singura situaţie limpede era cînd rămîneam absolut singură.

— Te-am mai întrebat, nu ştiu de ce revin : ai avut iubiţi mulţi ?

— Au fost cîteva căsătorii lungi, cu un balet politicos. Piruete printre sertare separate. Nimic nu a fost cert pînă acum în existenţa mea. Nimănui nu i-a fost milă de mine.

— Nu pari să ai nevoie de milă, bărbaţilor le vine mai degrabă să te îngenunche, decît să-ţi poarte de grijă. Pari prea independentă şi asta nu iertăm.

— Știu. Mereu am avut eu grijă de cîte cineva, mereu am fost tare și sigură.

— De ce nu ai avut nici o inițiativă ? Aș fi putut trece pe lîngă tine.

— Ce era să fac ? Să te trag de mînecă și să-ți spun : fii atent, tovarășu, că treci pe lîngă o valoroasă ?

— Și ai fi putut sta așa, singură, tot timpul ?

— Ce înseamnă singură ? Sîntem singuri tot timpul. Tot timpul. Poate aș fi avut uneori un iubit, poate un prieten, poate m-aș fi întors la primul meu iubit, să încheiem un ciclu în pace și cumințenie.

— Și ai fi avut răbdare să aștepți, să vezi ce ți se întîmplă ?

— Nu aș fi avut răbdare, aș fi plîns, m-aș fi zvîrcolit, pentru că îmbătrînesc repede și degeaba. Dar la mine acasă, noaptea, de pildă. Și acum aștept, nu știu ce. Dar știu că ce vreau eu nu se poate.

— Ce vrei ?

— Ce nu se poate. Dacă mai filozofăm mult, va trebui să iau un antinevralgic.

— Sistemul tău de a întrerupe. Încep să-l cunosc. Noi acum ce vom face ?

— Încă nu aderăm. Un comunicat Agerpres ar consemna : recent a fost dată în folosință dragostea dintre cunoscutul chirurg român — TU — și reportera de la Televiziune — eu. Nu știu ce vom deveni noi, dacă ne vom suda, dacă vom trăi politicos și tandru. Nu vreau să am putere să mă gîndesc mai departe. Tu poți ?

— Încerc să mă reobișnuiesc cu ideea de cuplu, cu ideea că mai există și altcineva în afară de mine.

— Ţi se pare că stagnezi ?

— Da.

— Cred că este o perioadă de acumulări. Te mai odihneşti, te încarci şi reîncepi.

— Şi tu ?

— Umbra ta de eucalipt îmi ajunge. Sînt atît de obosită, încît umbra ta parfumată mi se pare o minune de pace.

— Schimbă-ţi profesia.

— Nu se mai poate. Oriunde m-aş duce, ar fi la fel, alte examene, alte suspiciuni. Sînt o bătrînă maşină de tocat film şi bandă de sunet. Măcar meseria asta o ştiu. Partea proastă e că nu m-am resemnat încă, şi uneori aş mai vrea să fac cîte ceva care să zgîlţîie rutina. Sufăr cîineşte un timp. Pe urmă, trece. Mă gîndesc atunci la colegi pe care nu i-a văzut niciodată nimeni pe micul ecran, şi care sînt reporteri totali, dar nu le place să apară, să fie cunoscuţi pentru faţă, mimică, tupeu.

Acum în Televiziune apar tot mai mulţi ingineri, medici, ziarişti. Nu au scris medicii şi inginerii ăştia în viaţa lor un reportaj, nici măcar o ştire. Dar nu mai suportă emisiuni fără video, dimineaţa, la prînz şi seara. Îşi iau unul altuia vorba în prezentări, ca la emisiunile de divertisment. Am un coleg, angajat de trei luni. Îl cunosc vînzătorii, la pîine i se cedează rîndul. Numai la carne nu-i merge, dar o să-i meargă şi acolo. Parcă-l aud :

— Vă rog, tovarăşi, trebuie să intru în emisie peste o jumătate de oră. Ştiţi, eu sînt...

— În fond, luptă să se afirme şi pe urmă să nu-i uite lumea.

— Sigur, pentru ei e normal. Pentru mine, nu. Nu îi invidiez, dar ştiu că emisiunile ar fi mai efi-

ciente, s-ar pricepe mai uşor, dacă lumea ar vedea uneori mai multă imagine şi mai puţin mutra lor sigură pe ce susţine.

— Există tipi care calcă toată lumea pe nervi...

— Şi totuşi se menţin de ani de zile. Se cam clatină în ultimul timp, din cauza puzderiei de ingineri şi medici care s-au instalat pe treptele piramidei lor.

— Le vor lua locul, probabil.

— Se poate. Te poate călca pe nervi mutra lor, aroganţa lor suficientă, dar tipii s-au zbătut să inventeze mereu ceva, ca să nu se plictisească lumea. Ei au construit cadrul emisiunii, ei au îmbrăcat-o. Şi acum se instalează în două fotolii telegenice două domnişoare cărora le scapă ideile cînd ţi-e lumea mai dragă, şi par că inventează Televiziunea. E atît de multă salahorie în Televiziune, încît nu ai dreptul să vii la de-a gata. Aşa gîndim noi, cei vechi. Dar vom muri repede, din fericire pentru tineri.

— Există multă libertate de opinii la voi...

— În măsura în care eşti vedetă. Sau în măsura în care şeful a pus umărul la maşinărie şi poţi să-i spui orice. Eu am avut curaj o singură dată. După o emisiune care nu i-a plăcut unui astfel de şef, i-am spus :

— Dacă nu aţi fi avut materia primă a emisiei, v-ar fi venit asemenea idei ?

— Nu !

mi-a răspuns cu francheţe.

— Tocmai asta aşteptam şi de la spectatori !

A urmat o noapte înfiorătoare, în care m-am întrebat de zeci de ori cît de chemată sau nechemată sînt în această meserie. Voiam să schimb violent mediul, dar ştiam că nu ştiu să fac altceva, că nu

puteam intra într-o fabrică, într-un birou. Nu știu să fac ceva precis, în care să nu depind de gusturi și păreri.

— Și ce s-a întîmplat cu emisiunea aceea ?

— A doua zi m-a chemat șeful, care era chiar președinte, și mi-a spus că s-a gîndit și că, cu unele tăieturi, ar putea intra. Mi-am permis să refuz pomana, atrăgîndu-i atenția asupra cruzimii sale cerebrale : ne obligă să facem față unor situații imaginate de el.

— Și nu te-a dat afară ?

— Dovadă că mai funcționez și acum. E drept că acum nu mai am curaj.

— Tu iei în serios orice părere.

— În măsura în care se înțelege greșit ce am vrut să spun. Gata ! Hai afară la aer ! Sau vrei să lucrezi ?

— Nu vreau nimic, te vreau pe tine, cu problemele tale de fetiță filozoafă și amărîtă.

Respiră lîngă mine, liniștit, ritmic. Îl privesc, zîmbește ca Annie Girardot. Detașat. Inoceranul intră în somn.

Închid ochii și încep să plutesc pe canalele străzilor. Se leagănă în dreapta, în stînga, ca niște negrese cu coșuri de ananas pe creștet.

— Ești departe, nu ?

— da, și îmi pare atît de rău. M-am golit de confidențe profesionale și femeiești și m-am însingurat.

— s-ar putea să și pleci odată, de tot ?

— Nu știu. Plec, revin. Tot timpul.

Unde aș putea pleca ? Prelungirea în neliniște a ecoului nu vine de nicăieri. După îndeplinirea mi-

siunii, s-ar putea să mă retrag în camera fără echivocuri a casei în care locuieşte mama.

— Aş vrea să plec pe străzi. Vii ?

— M-aş apuca de conferinţă. Mai am punctajul pentru interviuri. Du-te tu !

Du-te, du-te, şi s-a dus.

Îi telefonez băiatului. Vorbesc tare, neconspirativ. Ne vom întîlni la poalele Mitropoliei. Îl aştept de cîteva minute în faţa crucii brîncoveneşti. Aici vor fi fost palatele coconilor săi. Încă acum un veac, o ruină frumoasă, în care se răsucea o ciudată scară interioară, era invadată de ierburi sălbatice. Parcă miroase a pelin şi iarbă crescută între pietre. Băiatul apare, alergînd surprinzător de frumos. Bluză portocalie, şosete la fel. Buclele negre i s-au răvăşit pe frunte. Mă ia de mînă, scuzîndu-se gîfîit şi pornim pe străzi. Decorul îl cunosc din prima dragoste. Şi el s-a inspirat din acest cartier pentru o piesă de teatru pusă în scenă de o fostă iubită. Povestim în propoziţii simple, oprindu-ne în faţa unui maidan, a unui semigard sau acoperiş care cade vertiginos pe un zid alb, văruit în fiecare vară. Merge din ce în ce mai greu.

— Ce ai de fapt la picioare ? Vreau să spun, în afară că sînt niţel strîmbe ?

— Îmi plesnesc ţesuturile şi atunci mă dor al dracului. Mai am şi reumatism. Bătrîneţele, ce să fac ! Uite !

Îşi trage în sus pantalonul şi-mi arată o pată roşie cît un pod de palmă. Fibra musculară pare zdrobită.

— Poate te-ai lovit ?

— De cîţiva ani îmi tot plesnesc fibrele. Boală nobilă, nimeni nu ştie ce am.

— Ai fost la doctor ?

— Am un unchi nebun care le ştie pe toate. El m-a dus la altul, şi-mi ajung capetele lor savante clătinate peste picioarele mele. Prima zi e mai rău, pe urmă dispare roşeaţa şi rămîne numai o umflăturică. Pune mîna aici. Simţi ?

Pe piept, sub cămaşa portocalie, o umflătură rece, antipatică.

— Te duc la doctor. Am un talent să adun cazuri disperate !... Am să fac un lazaret cu voi toţi, să ştiu într-un fel.

— Nu merg la doctor, că mi-e frică. Nu am mai făcut sport, poate de asta.

— Ce sport ai făcut ?

— Toate sporturile în ism — ciclism, paraşutism, şantierism. Ştiu pe aici pe aproape o cîrciumă grozavă, are şi grădină. Poate s-a deschis şi bem o berică !

— Poate nu ai voie să bei. Bei cam mult, fumezi tot timpul.

— Nu sînt bolnav, nu sînt beţiv, lasă teoriile, nevastă de doctor.

Ajungem în faţa grădinii. Cochetă, renovată de curînd. Ne aşezăm sub un felinar cu felii de lumini şi umbre. Dispare la bufet să compună un platou.

Ne furăm bucăţica de brînză, recompunem feliile de muşchi în desene, pe teme date. Mic-dejun olandez.

— De mult nu m-am simţit atît de bine.

— Daa ?

Are un fel de dha, mirat şi sigur că altfel nici nu se putea.

— Pe tine te iubeşte acum cineva ?

— Uneori, cînd se întîmplă să fim singuri într-o cameră.

— De ce numai așa ?

— Asta e vocația mea. Sînt amant de ocazie. Cine ar putea să facă o pasiune pentru mine ?

— Ai vrea ?

— Cred că nu m-aș descurca.

— Îți place să ai iubite multe, probabil. E mai comod să te joci decît să te iei în serios.

— Cui nu-i place ? Dar eu am noroc. Nu alerg după ele. Vin ele, eu sînt băiat bun și plăceros. Plăceros.

— O să-mi plătești pensie alimentară pentru ridurile apărute înainte de vreme.

— Ce vină am eu că-ți place să-ți gîdili urechile cu colțul gurii ?

Mai stăm, mai mîncăm. Povestirile lui aruncă în aer schematismul meu despre tineretul din ziua de azi, cu simplitatea purului adevăr. Vorbește mult despre noi, ne, despre ce rîs putea fi cînd lucrau de dimineață pînă a doua zi dimineața cînd îi aduna femeia de serviciu de sub planșete.

Tîrziu, plecăm din nou pe aceleași străzi, decor de dragoste.

— N-aș mai vrea să ajung acasă niciodată.

Mă privește atent, mă întoarce ușor spre el, se apleacă să mă sărute. Ezită. Mă strînge de umeri și pleacă.

— Hei, cînd te duc la doctor ?

— Nu merg. Noapte bună !

Ce s-a schimbat ?

Privirile din casă sînt ostile pe față. S-au sudat, eliminîndu-mă.

— Vrei să mănînci ?

— Mulţumesc, am mîncat la o cîrciumă foarte cochetă.
— Cu cine ?
— Cu băiatul.
— Ce face ?
— E destul de bolnav. N-ai vrea să-l vezi ?
— Sigur, dar ce are ?
Îi explic, se gîndeşte, fixează o zi în care să-l ducem pe băiat la o comisie de colegi. Îmi dă să citesc textul conferinţei pe care a scris-o cît eram eu la cîrciumă. Cuvîntul cîrciumă subliniat ironic. Text sobru, frumos, interesant şi pentru profani. Pun o virgulă, tai o repetiţie, ritmată de respiraţia prelungă a tînărului faraon, întins pe canapeaua din sufragerie. Mama lucrează ceva interminabil şi nedefinit, ca să-şi poată arunca în răstimpuri ochii posesivi peste minunea ei de băiat.
Dacă i-aş spune : îl iubesc pe fiul dumneavoastră, doamnă, dar ce păcat că l-aţi crescut în speranţa că veţi rămîne singura femeie de pe pămînt ?
Suie în mine o dorinţă de a sparge. Un nihilism amar îmi umblă prin vene.
Băiatul va fi desenînd ceva, sau poate îmbrăţişează plăceros o fată.
Oameni încrîncenaţi în rîndurile lor, departe de mine, eu departe de ei, de mine.
Intrăm în cuşca nopţilor noastre, fluidul şi terestrul. Galeria de tablouri care va fi de acum înainte existenţa noastră se completează. Noapte cu soţul meu, după-amiază cu soţul meu, duminică cu soţul meu. Soţul meu la masa de lucru. Mama chirurgului.
În faţa pictorului sîntem goi amîndoi, într-un *Déjeuner sur l'herbe*, infinit.

— Ce faci, pleci ?
— Intru în rama nopții.
— Cu mine ?
— Mi-e teamă că nu. Crezi că aș putea cumpăra un abajur ?
— Nu știu, sfătuiește-te cu mama.
— De ce ?
— De cînd au murit frații mei.
Noapte cu soțul meu. Dimineață pe alb, seară pe gri.
Zi. Noapte. Zi.
Un singur remediu : Televiziunea.
Coridoarele lungi miros a detergenți, rar cîte un coleg are impresia că am lipsit mult. Dacă nu m-aș fi întors niciodată, nu ar fi observat nimeni.
Reorganizarea continuă, deși fluxul cel mare a trecut. Ne strecurăm printre ochiurile ei, programul trebuie acoperit indiferent de absurdul sau logica schimbărilor în schemă.
Vedetele noi ne privesc de sus, vorbind numai în termeni de specialitate.
Unora le dau tare peste nas cu cîte o apreciere, sinonimă cu o elementară stîngăcie. Nu mă vor iubi vedetele cele noi, mă vor înlătura din emisiunile lor fără o vorbă, sau mă vor umili cerîndu-mi un film și uitîndu-l într-un sertar. S-au integrat atît de repede în sistem, încît mă aștept la cele mai dure reacții. Colegii au dispărut în alte secții, în care șefii au rămas cei vechi.
Partea proastă la mine e că îmi fac meseria stînjenită, și cei cu care stau de vorbă simt probabil. Respectul față de mine însămi e un șvaițer.
Numai Bura mea a rămas aceeași, rareori parcă obosită, irascibilă.

Îi transmit tensiunea, pentru că e cu noi tot timpul și pentru că refacerile cad pe umerii ei. Logica ei de țărancă sănătoasă e țăndărită de cerințe pe care nu le înțelege.
Obosesc repede, mi se încurcă gîndurile. Nu am putere să plec cu echipe cu care nu am rodaj. Cer o anumită echipă. O colegă a manevrat să mi-o sufle, și pentru că face parte din noua generație care se ridică în grațiile conducerii noi, i se repartizează ei. Plec cu cine se nimerește, dezinteresîndu-mă brusc de tot ce se va întîmpla. Peisajul mi se pare odios, oamenii neprietenoși. După șapte ore de mers cu microbuzul ajungem într-un oraș fără duhuri. Mă plimb căutînd idei, unghiuri, oameni cu amintiri și veleități. O ostilitate de cetate străină mă întîmpină. Așa mi se pare, pentru că am plecat cu o stare sufletească proastă.
Dezinteresul operatorului este total. Obosește repede, cere pauze. Îl interesează vinul și mălaiul extra. Ceilalți sînt ceva mai nobili, dar ei interesează mai puțin.
Aș vrea să-l plesnesc, sau să iau trenul și să plec înapoi. Dar filmul trebuie terminat, pe nimeni nu interesează toanele operatorului.
Nu mă pot impune. De obicei, dacă li se spun fraze tari, se moaie repede. Nu pot.
Ceasurile trec. Intru în panică. Cer, în sfîrșit, drastic niște unghiuri. Operatorul răspunde căscînd : nu se poate. Îi demonstrez cu datele lui că se poate. Surprins că nu m-a putut duce, filmează în silă.
Intervin ceilalți din echipă, care îl săpunesc fără menajamente. Pierd și ei timp din cauza lui. Și pentru că starea de iritare mă ține sub presiune, în convorbirile cu oamenii sînt bruscă, nu am timp

să încălzesc atmosfera. Calmul și înțelepciunea lor mă mai potolesc.
Legendele orașului încep să mi se facă cunoscute în toate colțurile cetății. Duhurile apar. Oameni extraordinari vorbesc simplu, fierbinte despre anii lor de foame și reconstrucție, despre aurul copiilor lor. Operatorul și-a fixat aparatul pe stativ și-l lasă să meargă.
Plecăm. Șoferul, blînd, bun, ține cu mine. Aleargă ca un diavol, într-un slalom al depășirii care ne ține cu respirația tăiată. Recuperează ceasurile de indolență ale operatorului. Ne mai oprim pentru a completa sărăcia imaginilor. Pornim din nou. Ajungem la studio după paisprezece ore de mers.
Nu îndrăznesc să-l rog pe șofer să mă ducă acasă. Sînt atît de moartă de oboseală, încît sun acasă.
— Stai acolo, vin să te iau.
Vine în mașina lor, o sărut, cred — prima oară, și mă las pe bancheta din spate.
— Ți-e rău ?
— Sînt numai obosită și nervoasă.
Povestesc dezlînat ziua de filmare.
Mă arunc în baie. Ea ciocănește la ușă, o invit. Intră, neîndrăznind să mă privească, deși cred că vrea de multă vreme să știe cum arăt. Mi-a adus o farfurioară cu sandvișuri și o ceașcă de ceai. Încep să mă săpunesc.
— Vrei să te săpunesc pe spate ?
— Nu m-a săpunit niciodată nimeni, mulțumesc. Am mîini lungi, vezi, ajung foarte ușor.
Stau în apa caldă, mănînc, ea îmi povestește vizita unei prietene. Aflu că soțul meu este de gardă și că m-au căutat scriitorul și băiatul cu cățelul. Universul meu s-a completat.

Îmi termin baia sub ochii ei, care privesc acum frontal. Mă învelesc în prosop. Nu se mişcă. Compară critic, în defavoarea mea, probabil. Ne despărţim pentru noapte, într-o neînţelegere a două categorii. Culoarul ei a fost cel bun, de la început. Bărbaţii ei au somat-o să stea acasă. La început din dragoste, în cele din urmă, din ură, şi după ce au părăsit-o, din dorinţa de a o şti dependentă.

La ora tulbure a amanţilor veronezi îmi aştept soţul cu ochii deschişi, după cîteva ore de somn fără imagini.

Are cearcăne, e albăstrui peste paloarea mortală. Îi tremură gura peste a mea. După duş, oftează întinzîndu-se drept, lîngă mine, cu mîinile lungi, albe, pe piept.

— A fost greu ?

— Trei urgenţe. Dar am reuşit, iubito ! Am reuşit ! Am aplicat în noaptea asta tehnica de care-ţi povesteam odată. În disperare de cauză am aplicat-o şi am salvat o viaţă de om. Ştii ce înseamnă asta ?

— în primul rînd un mare succes personal, în al doilea, o posibilă reclamaţie, pentru experiment asupra unui bolnav, fără ca în prealabil... ştii tu ce se spune.

— da. M-am gîndit eu, sper să mă scoată tata din încurcătura asta, dacă se va ivi.

— te rog să te scoţi singur. Să lupţi cu argumentele tale. Cazul era mortal, nu ? Se poate dovedi ?

— da.

— pe un muribund poţi încerca şi spînzurătoarea. Hai să dormim. La ce oră te trezesc ?

— pe la zece.

— atît de devreme ?

— am o întîlnire importantă. Mi-am aranjat plecarea în Suedia. Știi ?

— Nu.

— Îți pare bine ?

— Noapte bună !

Cade în somn de la o înălțime fantastică. În anii lui lumină.

Singurătatea mea începe cu o senzație de frig, din jurul gurii se răspîndește peste tot, în mîini, în picioare, pînă în unghii. Ar trebui inventată o expresie pentru starea asta.

Mi-e singur, ca mi-e foame, mi-e frig, mi-e sete. Mă strecor din pat, pe balcon. Orașul respiră greoi, încă în somn. Va deschide în curînd un ochi tulbure. Miroase a examene. O prevestire a teiului a însemnat ani de zile, pentru mine, examene, nopți fără relief, fără culoare, numai cu miros.

Tei = examene. Trandafirii de la Șosea = beția de după examene. Orașul este trezit de tocuri pe trotuare, de mașini somnoroase, urnite greu. Motor în spate, îmi spun, gîndindu-mă la fermecătorul, neverosimilul băiat. De ce l-am întîlnit atît de tîrziu ? Cum am trecut pe lîngă categoria lui fără să mă opresc ?

Închid ochii, sfidînd orele deșteptării laborioase. Pe culoare selenare, precise pornesc și vin energii. Oamenilor le țîșnesc din vîrfurile degetelor idei, șuruburi, giganți, apă, aer. Fluidul biberoanelor noastre zilnice.

Telefonul răzbate strident pînă la mine. Mă reped să-l opresc.

— Alo ?

— Te-am trezit ?

— Pe mine, nu, poate pe ceilalți.

— Nu-mi pasă, nu am dormit deloc. Numai tu mă poți ajuta. Te aștept la același restaurant în care ne-am întîlnit atît de idiot.

— De ce nu pe aeroport ?

— Ți-a povestit ?

— Minciuna aceea de pomană, ce rost avea ?

— Nu știu, voiam să te scot din tine, cu o minciună disperată.

— Declasantă pentru amîndoi.

— Pentru tine, de ce ?

— Pentru că am greșit categorial, dar nici nu m-ai fi putut judeca altfel, după cum te-am primit. Spune-mi, despre ce este vorba ?

— Nu pot la telefon. Vino, te rog, la restaurant, sau unde vrei tu.

— La mine acasă.

— La soțul tău sau la mama ?

— La mine acasă înseamnă la soțul meu. Și nu uita, te rog, medalionul.

— Nu-mi place să vin acolo. Ieși tu. Nu vrei să mă ajuți ?

— Nu am stabilit nici un pact de ajutor mutual. Murim pe cuvînt de onoare unul pentru celălalt ? Dacă vrei, vino, sînt acasă dimineața. La revedere. În prag, ascultînd, ca la concert, chirurgul.

— Scriitorul, nu ?

— Mda.

— Ce vrea ?

— Să-l ajut. Nu putea să-mi spună la telefon, l-am chemat aici. Te supără ?

— Nu, chemasem niște colegi, dar am să mă întîlnesc cu ei în oraș.

— Avem destul loc cu toții. Dacă vrei, mă în-

tîlnesc cu scriitorul în altă parte, nu vreau să te stînjenesc.

— Parcă spuneai că aici eşti acasă la tine, nu ? Faci cafea ?

— Îi fac şi mamei ?

— Nu, nu prea se simte bine, mă duc să văd ce e cu ea.

Mic-dejun în trei, întretăiat de grimasele mamei. Puseu de spondiloză, reumatism. Ar trebui internată într-un sanatoriu din Mangalia. Dar cine s-o ducă ? Cum cine ? Băiatul şi cu mine. Minunată idee !

— Vorbeşti tu la sanatoriu ?

Tot eu, cînd medicului i-ar fi fost atît de uşor. Dau telefon, din fericire un medic îşi aminteşte că am făcut un reportaj acolo. Totul se aranjază.

Mama hotărăşte să plecăm duminică, ca să poată merge şi soţul ei în excursie la mare.

Îl sun pe băiat. Nu-l găsesc la nici un telefon. E în joc singura mea certitudine. Dacă nu va putea merge duminică ? Las vorbă să mă caute. Un glas de domnişoară îmi răspunde uşor contrariată :

— E la operă, nu ştiaţi ?

— Nu. Ce face acolo ?

— Nu ştiţi ?

— Nu.

— Bine, am să-i spun să vă caute.

Ce-o fi căutînd la operă ? Poate face un decor.

Plec, uitînd întîlnirea cu scriitorul. Cînd îmi amintesc, sînt înghesuită între colegii care au de filmat la operă. Îl caut peste tot pe băiat. Nimeni nu-l cunoaşte. Repetiţie de balet. În culise, cu capul în mîini, parcă plîngînd, băiatul. Mă ascund, nu ştiu de ce. După un timp se ridică, se apropie de

cortină şi şopteşte ceva. O balerină nemaipomenit de tînără şi frumoasă aleargă în braţele lui. O strînge la piept, închide ochii. Mi-e ruşine că-i pîndesc, dar nu mai pot ieşi. Cînd ea se înalţă să-l vadă, băiatul se strîmbă ca la un banc nereuşit. Îi sparge o fiolă într-un pahar cu pepsi. Fata bea, în timp ce el îi masează picioarele chinuite.

— Nu e bine, nu ai să reuşeşti aşa niciodată. Bagă-te în pielea curvei ăleia. Nu fi eterică, ea nu era. Mişcă-ţi şoldurile, ochii, toată fibra. Uite aşa. În ritmul pe care îl murmură, îşi mişcă pumnul de la încheietură. Pumnul — palma — degetele devin şold, coapsă, braţ, ochi. Are un ritm fantastic, o putere de sugestie extraordinară. Fata îl priveşte fascinată, furioasă. Încearcă să mimeze ritmul lui. Nu reuşeşte, îi vin lacrimi în ochi.

— Lasă-mă. Lasă-mă în pace. Ţi-am mai spun să nu mai vii aici niciodată. Niciodată, pricepi ? M-am plictisit de sfaturile tale, de superioritatea ta artistică. Mi-au mai spus şi alţii că vrei să mă ţii sub papucul deşteptăciunii tale. Pleacă !

Fata dispare pe scenă. Băiatul se strînge în el ca un melc. Cu gesturi de automat, scoate de sub o banchetă o sacoşă în care aranjează sticle de pepsi, fiole sparte, bandaje elastice, resturi de sandvişuri şi şerveţele murdare. Nu le aruncă, le împătureşte şi le pune în sacoşă. Pleacă încet, tîrîndu-şi paşii.

Aş pălmui-o pînă la sînge pe puştoaica asta frumoasă şi tîmpită. Mă apropii de cortină. Dansează corect, mortificîndu-şi picioarele goale. Dar atît. Poate e fecioară, şi asta ar explica totul. Poate e tîmpită.

Îmi tîrăsc paşii în urma lui, nu-l găsesc. Caut un telefon public. Scriitorul răspunde melodios :

— Nu-ţi lua vocea de duminică, vino în oraş, te rog. Nu mai sînt acasă.

Îi spun unde mă aflu, va ajunge cu Dacia lui destul de repede. Mă plimb în decorul de *Fidelio* al Operei. Sub copacul ăsta mi-a stricat ploaia singura mea pereche de pantofi de antilopă. Mă ţinea în braţe iubitul meu dintîi.

— Ar trebui să fim în faţa unei ferestre imense pe care să şiroiască ploaia.

— Şi să ascultăm Rahmaninov.

— Nu am decît *Peer Gynt*.

Acum aş şti precis că ploaia şiroia în pantofi şi nu pe fereastra imensă, dar la Rahmaninov tot nu aş renunţa.

Mă privea atunci, neîndrăznind să mă sărute. Camera lui avea o fereastră cu zăbrele, la nivelul tălpilor. A mea dădea spre un zid dintr-o curte interioară, pe care l-am urît douăzeci de ani, sperînd în minunea cutremurului. Ca orice minune care se respectă se lasă aşteptată şi astăzi.

Frînă, o mînă mă trage în maşina pe care nu o auzisem.

— Dar ştii că arăţi straşnic ?

Îmi sărută mîna, lung, umed.

— Dha ?

Dha-ul băiatului cînd se minunează de ce pot cere oamenii de la el.

Are efect, pornim.

— Unde mergem ?

— Pe lac, unde te invitasem iniţial.

— Nu poţi să-mi spui aici ? Mă duci spre studio şi-mi spui.

— Am nevoie de ambianță. Sper că nu ți-e teamă că te compromit ? !

— Nu-mi place să succed, nici să fiu concomitentă, nu-mi place să se creadă că ne ascundem.

— Fată bătrînă. Bine, pornim spre studio și-ți povestesc.

— De ce ții mîinile sus pe volan ? Ține-le jos, ușor, și dacă întinzi gîtul, nu vezi mai bine. Lasă mașina în voie și corecteaz-o numai cînd este nevoie.

— Știi să conduci ?

— Nu, dar l-am urmărit pe băiat.

— Conduce bine, tinerelul.

— Și acum să intrăm în subiect.

Îl privesc. E teribil de frumos și de poruncitor. Sultan din rasa soțului meu.

— Mi-ar trebui o prezentare ca lumea la cartea pe care vreau s-o lansez.

— A și apărut ?

— Nu știi ?

— Am lipsit din București, un timp.

Acceptă explicația, înnegurat, jignit.

— A apărut, și săptămîna viitoare o lansez în librărie. Ei bine, aș vrea să fie prezentată publicului înainte.

— Și eu ce pot să fac ?

— Nu pricepi sau te prefaci că nu pricepi ? Îmi faci o prezentare, îmi iei un interviu mie sau unui critic, prieten de-al meu. Găsești tu o soluție. Ești fată deșteaptă, nu ?

— Nu lucrez la secția literară. Există și acolo un clan al redactorilor, criticilor. Orice domnișoară ar fi convinsă că ea este menită să fie văzută din față și din profil în timp ce ar sta de vorbă cu tine.

Frumoasa mea colegă poate face infinit mai mult în această împrejurare.

— Nu, nu, e proastă.

— Cum poți vorbi așa ?

— Patul nu-mi schimbă decît dispoziția. Nici părerile, nici caracterul.

— Ești foarte brutal, știi ? Și necavaler.

— Să fim serioși, te-ai și găsit cu cine. Și cu băiatul ăla s-a culcat, și cu mulți alții.

— De unde știi că s-a culcat cu băiatul ?

— Te interesează ? O simplă plasă, stimată doamnă, în care ați căzut.

Băiatule, scapă-mă !

— Te-am supărat iartă-mă.

Îmi sărută mîna. Trage pe dreapta, în apropierea studioului. Mă privește fascinant, intens.

— Îmi faci prezentarea, iubito ?

— Am să încerc să vorbesc cu cineva. Nu pot să-ți promit c-o fac eu. Mi-ar face plăcere, dar trebuie să dau buzna peste alții, și nu pot.

— Cum crezi, dar știu că numai tu ai face-o ca lumea. Ți-aș da și niște întrebări, dacă ai nevoie.

— Crezi că nu m-ar duce capul să le găsesc singură ?

— Ba da, dar nu cred că vei avea timp să citești cartea Uite-o, cu dedicație pentru tine. Numai pentru tine.

— Dedicațiile tale nu se pot citi și altora, fără să-i obligi să roșească. Din nou dialog despre dragoste și moarte, nu ?

— Numai acest dialog mă interesează.

— Și pe Segal l-a interesat.

— Te implor, nu mă compara cu acest negustor deștept.

— Nu ți-a plăcut *Love story* ?

— E o nuvelă mai proastă decît orice nuvelă a ultimului prozator american. Sau la fel de bună. E bine lansată, iar criticii noștri au cocoțat-o cît au putut, editurile au scos-o în tiraj de masă. Americanii au mai mult bun-simț, dovadă că nu i-au dat premiu.

— Ți-ar place să ai succesul lui Segal ?

— Bineînțeles.

— Du-mă la studio, te rog. Nu trebuie să mă privești fascinant, mă domini destul, dar nu în felul acela.

— Te domin ? Sînt fericit, doamnă.

— Nu e greu, pentru că eu sînt ancilla sultanorum.

Ajungem în fața studioului. Coboară, îmi deschide portiera, îmi sărută mîna lung. Lumea mă privește, de parcă aș fi în pielea goală.

— Îți mulțumesc din inimă, iubite. Aștept telefonul tău.

O vedetă cu care vorbesc rar îmi aruncă printre dinți :

— Felicitări, doamnă !

Încep penibila antecameră pe la șefi de redacții cu care, altfel, mă salut afabil. Le propun prezentarea cărții, așa, ca idee de emisie.

— Da, sigur, să vedem, sau

— Ai vreun interes la gagiu ?

Un minotaur înhață ideea din zbor și-mi poruncește urgent prezentarea. Nici nu se putea mai bine. Alerg acasă, citesc cartea cu viteza a treia, punctez textul prezentării. Nechinuit, fluent, contrar obișnuinței din ultimul timp. Fac în sfîrșit ceva de plăcere, cu emoție de primă întîlnire. Trec prin seara

familiei mele, prin noaptea cu soțul meu, indiferentă, cristalină.
Ca să reușesc performanța unei înregistrări în studio, neprogramată cu o săptămînă înainte, numele minotaurului este suficient. Prezint unui public imaginar cartea, fără poticneli, într-un dialog care se încheagă, de fapt, între noi doi, inoceranul-scriitor și sclava creatorilor. Zoresc laboratorul să developeze, alerg la Bura, care-mi promite să-mi scoată orice bîlbiță.

— Ți-l fac țiță de principesă ! Vino mai tîrziu.

Se strecoară între două filme pe care le așteaptă alți redactori, și în minutele ei pentru masă îmi montează filmul.
Așezat în cutie, șters cu benzină, fără o bîlbă, îl predau minotaurului, care mă somează să-l văd în emisiune a doua zi. Anunț inoceranul, care strălucește oferindu-se să ne întîlnim la Capșa. Probabil că așa își plătește obligațiile, sau pune la cale servicii. Refuz.
A doua zi, prezentarea mea nu apare nicăieri. Inoceranul e dezamăgit, dar politicos. Minotaurul mă privește absent :

— I l-am dat Ioanei, n-a intrat ? Atunci va intra în prima emisie, nu-ți face griji.

— V-a plăcut ?

— Sigur.

Pînă la prezentarea cărții în librărie mai sînt douăzeci și patru de ore. Îl sun pe minotaur, dar răspunde Ioana, componentă a generației atroce din Televiziune. Frumoasă, inteligentă, total neavenită în rol de redactor, am adoptat-o toți, pentru că e mieroasă și necăjită, copil dobrogean cu frați mulți, mici, mici.

Ca orice tînără care vrea să ajungă repede, a manevrat abil să apară pe micul ecran, „din greşeală". Nu trecuse nici unul dintre examenele care trebuiau date pentru apariţie.
Am apărat-o, am reuşit să-i plasăm numele la sfîrşitul unor emisiuni. Trebuia s-o ajutăm să se afirme. Dar nu ştia să scrie un rînd coerent, nu ştia decît să ne privească cu ochi mari, frumoşi, în lacrimi. Îi scriam textele, i le citeam, ea semna filmul. După ce a intrat sub o pelerină de minotaur, Ioana a început să-şi arate adevăratul chip de înger. Mie mi-a făcut favoarea să mă solicite ca traducătoare într-un interviu. Nu avea o singură întrebare formulată ca lumea. Interviul nici nu l-a putut lua, de altfel. Dar eram doi-trei colegi în apropiere, am scos fata din penibila situaţie, întrebînd, traducînd. Minotaurul a căzut în aceeaşi greşeală cu mine, adoptînd-o, numai că el va şti s-o arunce afară din caşcavalul lui, oricînd. Pînă atunci, tînăra care nu a făcut în viaţa ei un film singură este trimisă în schimb de experienţă la mari televiziuni ale lumii, de unde se întoarce cu pantaloni şi insigne hippy, pe care le poartă cu înduioşătoare bucurie a copilului dobrogean cu fraţi mulţi, mici.
De fapt, Ioana face generaţie comună cu inoceranii mei : cu diferenţa dintre şobolan şi zibelină. Minotaurul m-a pasat Ioanei, ştiind exact relaţiile dintre noi. Obligată totuşi să aflu răspunsul de la Ioana, îl ascult :

— Nu dau emisia dumneavoastră pentru că am de gînd să-i iau eu un interviu scriitorului.

Am pus filmul în geantă şi am pornit pe străzi. Numai băiatului i-aş putea spune cît sînt de umilită. Dar el are necazuri în dragoste, şi dacă am să-i tot

plîng pe piept, risc să devie o perfectă Lady Putifar. Mă plimb cu o roată de moşi în loc de creier.
Acasă totul se concentrează în jurul medicului care se pregăteşte să cunoască primăvara nordică. Domnişoara care îl aşteaptă acolo i-a mai trimis un cățel roşu cu aceeaşi rugăminte : Don't forget to remember. Nu uita să-ți amintești nu este o expresie pleonastică ?

— Mîine trebuie să mă duc la Televiziune. Ai să fii acolo ?

— Sigur. Cine îți ia interviul ?

— Colega cu care ne-am întîlnit la restaurant.

— Mi s-a spus că e proastă.

— Tu n-o cunoşti ?

— Nu i-am văzut nici o emisie. Adică nu am văzut nici o emisie concepută şi executată de ea, numai filme puse cap la cap.

— I-am sugerat ce să mă întrebe, ca să-mi pot dezvolta ipotezele.

— Atunci ce nevoie ai de mine ?

— Aş vrea să am pe cineva de acasă, acolo.

— Bine. Odihneşte-te să arăți bine.

— Şi dacă am să mă bîlbîi ?

— Dacă este direct, bîlba are farmec, este un omagiu pe care spectatorul îl merită. Atît de puțini oameni elaborează în fața spectatorilor, obligîndu-i în acest fel să le urmărească raționamentul ! Dacă este înregistrare, îți taie monteuza mea orice ezitare, te face academician, cum spune ea. N-ai nici o grijă. Odihneşte-te.
Roata mi se învîrteşte în creier, în ochi, în gît, luînd chipul Ioanei, al minotaurului, al scriitorului dez-

amăgit şi trist. Orice gînd conturat însemnează bilanţ, deci catastrofă.
Cotele cochiliilor din jurul meu cresc în fiecare zi. Toate relaţiile mele cu oamenii sînt inumane, toate încercările de a forţa valva inoceranilor, toate încercările de a-i momi cu nisipul aurifer pentru perle duc spre o infinită tristeţe.
Portul tristeţii infinite.
Divorţul şi apoi un loc într-o bibliotecă, într-o şcoală de ţară, ar putea fi soluţii, un timp. Dar nu am puterea furcilor caudine care m-ar conduce acolo.
Pe planeta mea soţul meu suferă. Se întoarce, geme, deschide ochii fără să vadă nimic. Nu ştiu cum să-l ajut să pornească spre a lui. Răul clasic îi revine. Dacă totuşi cineva a minţit ? Voi profita de plecarea lui pentru a verifica analizele, Tudor mă va ajuta, sper.
Încep să-l mîngîi cu vîrful degetelor, se linişteşte ca un copil. Se destinde, murmurînd ceva. Îi culc capul pe umărul meu. Adoarme adînc.
La ceasul izgonirii lui Romeo, întinde mîna orbeşte, stinge lumina. Boala lui poate fi boala întregii generaţii. El o suportă mai greu, asta-i tot. Ceilalţi nu au probabil nevroza supravieţuirii, s-au înscris în singurătatea de cursă lungă echilibraţi, sănătoşi.

Îl las dormind, plec pe jos pe bulevardul veleitarilor, Ana Ipătescu. Capul lui Hermes de la I.S.E. este mereu în umbră, cariatidele picură rouă, pe un balcon a apărut un pitic de grădină.
Aici oamenii par că se trezesc mai tîrziu.
Lucrez funcţionăreşte, şi filmul, cel mai sensibil contor Geiger, al rutinei, înregistrează. Mă abrutizez lucrînd, alerg în studioul în care soţul meu va înregistra. Verific luminile, decorul. Îl aştept la

intrare, îl conduc la machiaj. Nimeni nu știe că este soțul meu, machieuzele îl privesc fermecate. Îl conduc în studio. Frumoasa mea colegă tronează, privindu-mă cu superioritate. Stau lîngă cameraman, urmărind de fapt un monolog în care un tînăr și frumos medic expune impecabil, metodic, antrenant. Îl reconduc, posesiv, mă întorc în cabina de montaj. Film înainte, film înapoi, stop-sunet, stop-imagine. De la început. Tîrziu, plec pe străzi cu capul vuind. Mi-e frig, mi-e cald. Cuvintele Nicolettei cadențează obsedant șirul gîndurilor : „Il est mort le soleil quand tu m'as quitté, il est mort l'été. L'amour, le soleil c'est pareil." A murit, a murit, dragostea a murit. Soarele la fel... Frînă mortală lîngă mine.

— Te mai caut mult ? Suie !

— De ce mă cauți ?

— Iar ai luat-o pe drum de seară ?

— Se vede ?

— Mergi ca o somnambulă și mormăi ceva. Te duc acasă ?

— Nu, nu.

— Bine.

Mergem un timp în întuneric, apoi în lumină. Il est mort, il est mort le soleil...

— L-ai ascultat pe Ray Charles cîntînd asta ?

— Nu.

— Mergem să-l asculți ?

— Dacă vrei. Mergi cu noi duminică la Mangalia ?

— Merg. Cu care voi ?

— Soacra mea, soțul ei și eventual cu mine. E bolnavă, ar trebui internată acolo. Te-am căutat, să te întreb. Am vorbit cu o domnișoară, mi-a spus că ești la Operă. Am fost la Operă.

— Dha ?

— Şi tu erai acolo, în culise.

— Ai văzut tot ?

— Da. Încearcă s-o păstrezi. E frumoasă şi tînără, prea frumoasă şi prea tînără şi nu-şi dă seama că, pierzîndu-te, îşi pierde frumuseţea, tinereţea. Luptă.

— Nu. Uite un telefon public. Sună acasă şi spune că ai să întîrzii. Poate vine şi soţul tău.

— Nu are timp, îşi pregăteşte plecarea în Suedia. Nimeni nu se miră cînd vin tîrziu, nimeni nu mă aşteaptă.

Mă priveşte, accelerează.

— Ai în stînga ta cel mai veritabil fraier din sud-estul Europei.

— Ce-ai păţit ?

— Ţii minte vizita în atelierul bărbosului ? Şi de blondă îţi aminteşti ? Fii atentă : se prezintă la mama săptămîna trecută o cucoană care ciripea franţuzeşte şi-i spune că i-a adus un pachet de la bătrînu. Tipa enumeră, printre lucrurile din pachet, pensule şi un briceag „made în France", pe care i le cerusem eu. Era clar că pachetul venea de la el, după semnalmente. De ce l-a trimis prin cucoana ? La asta nu s-a gîndit nimeni. Pentru că tata e cam trăsnit, chestia a prins. Tipa a cerut modest cinci sute ca să plătească vama. Mama, mamă de fraier, adună toţi bănişorii din casă, împrumută şi de la bunica, şi-i dă.

— Şi ?

— Tipa era blat cu blonda, căreia îi spusesem ce vreau să-mi aducă tata. Pricepi ? Şi aşa i-am plătit eu morfina cucoanei. M-au chemat băieţii de la miliţie şi am recunoscut fotografia. Nu am mai recla-

mat-o pe amărîta aia. Închisoare îi mai trebuie?

— Ai nevoie de bani?

— Am să vînd maşina. Îmi pare rău numai de mama, de încrederea ei în oameni. I-a dat mîncare, a tratat-o ca pe o doamnă. De asta îmi pare rău. A mai încercat o dată unul să-i facă rău şi, dacă nu mă ţinea, îl omoram.

— Tu?

— Cu maşina, crimă perfectă. Dreapta-stînga, el fuge, eu din nou dreapta-stînga, marche-arrière, maşina se ridică de fund, tipul e buşit pentru vecie. Spăl maşina şi curăţ societatea de un ticălos. Uite alt telefon. Dă, te rog, un telefon acasă, să am cugetul liniştit.

Sun. Rumoare.

— Ai invitaţi?

— Da, nişte prieteni.

— Nu-i duci la restaurant?

— Am fost. Luăm o cafea şi un coniac, la mine. Ce faci?

— Am ieşit de la studio şi m-am întîlnit cu băiatul. Voia să mergem cu el undeva, să ascultăm muzică.

— Îţi dai seama că nu pot.

— Da. Să vin acasă?

— Ştiu şi eu. Poate e mai amuzant să asculţi muzică.

— Tu cum vrei?

— Eu trebuie să închei discuţia cu prietenii mei, foarte importantă pentru plecarea mea, crede-mă. Te superi?

— De ce m-aş supăra?

— Eşti o comoară. Te sărut!

Sărut în gol pe telefonul aruncat în furcă. Nimic. Nici o reacție umană, chiar dacă ar fi absurdă. Aș vrea să plec singură, nu am puterea unei explicații cu băiatul, cu soțul meu, cu mine. Dacă oamenii care îmi sînt aproape nu înțeleg că mă umilesc, nu are rost să explic. Trebuie să mă încarc cu putere pentru plecare.

Băiatul a slăbit, e ca o libelulă cu bucle negre.

— Mîine mergem la spital, am aranjat comisia de prieteni ai soțului meu.

— Nu merg. Îmi iau sînge, îmi fac analize, lasă că știu eu.

— Te rog să mergi. Îl faci de rîs. Nu se poate să-ți fie frică.

— Ba mie de directori și de mașini mi-e cel mai frică. De mașinile conduse de alții, vreau să zic.

Nu știu pe ce drumuri mă duce. Acoperișul în formă de clopot al unei case mă țintuiește o clipă. Îi fac semn să încetinească.

— Chiar aici oprim.

— Sîntem tot în București ?

— Hai să vezi.

Casă bătrînă, covoare de Smirna, praf mult. Băiatul tace ca într-o biserică. Îmi face semn să mă așez în fotoliu, dispare după o perdea roșie, roasă.

„Il est mort,
il est mort le soleil
guand tu m'as quitté..."

A murit, soarele a murit, cînd m-ai părăsit.

Băiatul stă cu capul în pumni, lacrimile mi se răcesc în drum spre gară. Pielea mi se jupoaie o dată cu plînsul din vocea bărbatului care imploră ceva necunoscut. Soarele a murit, dragostea a murit cînd m-ai părăsit. Soarele, dragostea.

Vocea mai plutește un timp pe covoarele roase, pe fotoliile din piele, desperecheate.
Băiatul închide magnetofonul cu un gest sec.
— După asta nu se mai poate asculta nimic.
— Cine e Ray Charles ?
— Un negru orb.
Băiatul mă lasă singură.
Cartea asta s-ar putea termina aici.
Mai aveți răbdare ? Vă amintiți cum am văzut *Love story* ? Vă amintiți ce-i spunea femeia băiețelului de trei sau poate de doi ani care se plictisea ?
Încă puțin.
Se întoarce după un timp.
— Am udat florile. Putem pleca. Vrei să bei ceva ?
— Dacă ai, da.
Dispare iar, se întoarce cu pahare și cu o sticlă.
— A cui este casa ?
— A unui pictor care a plecat la Paris. Toată lumea spune că nu se mai întoarce, dar eu sînt sigur că se va întoarce.
Bem în tăcere, și tot în tăcere ne ridicăm, închidem uși, deschidem portiere.
Ne privim scurt în fața blocului, el se întoarce spre stînga, eu spre dreapta.
Pregătiri finale se simt în toată casa, telefoane protocolare, comisioane, politețe bine rodată.
Cînd nu mă va mai iubi deloc voi avea siguranța telefoanelor protocolare care să-mi anunțe întîrzieri la ore fixe. Paradoxal, această primă certitudine mă liniștește. O demnitate tîrzie, după bruderschaft-uri prelungite sau vizite oricînd, fermecătoare prin insolit. Atunci.

Mai trec o noapte, o zi. Mi se cere să particip la conducerea eminentului meu soţ la aeroport. De obicei, luam parte numai la sosiri. Peste cîteva ceasuri nu-i voi mai asculta respiraţia, gîtuită spre ziuă. Peste cîteva ceasuri, o fată splendidă îl va întîmpina într-o ţară pe care mi-o închipuiam cîndva. Şi dacă nu l-aş conduce? Pe cine aş conduce? Unde?

Mă strecor din pat la ora tulbure, las un bilețel semitandru, în care mă scuz nebuneşte, dînd vina pe o filmare urgentă.

Nimeni nu simte cînd ies din casă.

Gunoieri, gospodine, beţivi — carnavalul meu cotidian. Bucureştii sînt, la ora asta, laguna gondolelor. Undeva se zbate marea care ne va reînghiţi sarmatic.

Orele se fugăresc cu viteză sporită, nu ştiu cînd se înserează. Binecuvîntez televiziunea-catedrală, televiziunea-cuptor, televiziunea-budoar. Dedalul disperaţilor. Termin totuşi treaba, febra oboselii mi se suie din mîini pe obraji.

Aş vrea să explodez. Sun băiatul, răspunde somnoros, plictisit.

— Te deranjez?

— Termină cu prostiile. Am avut o şedinţă cu unii pînă acum şi fac scîntei. Unde eşti?

— La studio.

— Vrei să vin să te iau?

— Nu ştiu.

— Stai acolo, că vin.

Vine greoi pe picioruşele îngroşate. Mergem încet spre statuia aviatorilor, ne suim într-un troleibuz.

În braseria Ambasadorului fum, miros de mîncare, turiste cu mănuși pînă la cot și fuste plesnite după moda japoneză. Mă ustură ochii de oboseală, contururile băiatului se estompează. Este foarte frumos și foarte abătut. Desenează, vorbește, bea. De sub degete îi iese un lampadar nemaipomenit. Monumental, funcțional, nemaivăzut.

— Și de ce nu poți să-l faci ?

— Colectivul vrea să-l ieftinească, la sfîrșit. Ca și cum ai putea cîrpi Arcul de Triumf. Aștia ar fi în stare că vulcanizeze și Sfinxul. Decît așa, mai bine nu te apuci. Trebuie lucrat cinstit, omul are dreptul să vadă treabă migăloasă, bani cheltuiți din banii lui pentru plăcerea lui.

Vorbele își pierd conturul, am impresia că este prima discuție pe care o am cu băiatul ăsta fermecător și somnoros. Că nimic nu a evoluat, că totul se învîrtește în același loc. Nici măcar în cerc. În punct.

Poate tace de multă vreme. Îmi pare rău că nu am puterea să-l recomand pe băiat drept consilier ideal în treburile mari ale statului. Îmi pare rău de generația lui, care își construiește postamentul cărămidă cu cărămidă. Nici o publicitate, nici o fotografie nu ni-i aduce în memorie, pentru că nu sînt vedete, săracii de ei.

Îmi pare rău că eu nu-i pot scoate din anonimat cu o serie de interviuri explozive.

— Ar trebui inventată o bancă a ideilor, cum sînt centrele de transfuzii, nu crezi ?

— Ar fi bine, sigur. Unde ți-e mașina ?

— I-am dat-o tipului care vrea s-o cumpere.

— O ai de mult ?

— De cînd eram proiectant pe şantier. La început, mergeam cu benzina de şters pensule. Avem o singură cămaşă, tenişi, o pereche de blugi, dar maşină !

Opreşte un getax.

— Nu, mulţumesc, merg pe jos.

— E prea departe. Lasă-mă să te conduc.

— Nu.

Şoferul porneşte bombănind, mergem un timp pe jos. Nu vreau să ajung în casa soţului meu.

— Aici te las, îţi mulţumesc că ai venit. Noapte bună !

— Vrei tu să plec ?

— Vreau eu să pleci.

Mă priveşte lung, poate doreşte, prima dată, să nu plece, sau să rămîn eu. Sar într-un troleibuz care se retrage. Băiatul îşi aruncă ţigara, gata să sară după mine. Îi fac semn să rămînă jos. Stă un timp privind în urma troleibuzului. Scot un bilet, şi-mi dau seama că merg spre casa mamei. La prima staţie cobor şi o iau la goană după băiat. Nu-l mai văd. Capete de îndrăgostiţi se întorc după mine.

Un beţiv îmi propune să fugim la capătul lumii. Pe bulevard, o femeie între două vîrste, cu ochelari, păr în ochi şi lacrimi, fuge, stă, aleargă din nou.

Şi dacă nu s-a dus acasă ?

Şi dacă s-a dus ?

Fug după cine ?

Pentru ce ?

Inoceranii se închid în noaptea nopţilor lor. Îmi feresc mîinile, ochii, tivul rochiei de cochiliile lor inexorabile.

Pot să merg înainte. Trebuie să am puterea fantastică să merg pînă în colțul acela neștiut, pe care să mă așez și să mă scurg încet în rădăcinile pămîntului.
Un timp n-o să-mi vină să cred că mă lăsați să mor.
Un timp am să aștept mila.

OAMENI BUNI, UNDE SÎNTEȚI ?

Apărut 1973 Hîrtie Tipar Înalt A de 80 gr./m²
Coli editoriale 9,61 Coli de tipar 11 Tiraj: 380(
C.Z. pentru bibliotecile mici 8R—31

Tiparul executat sub comanda
nr. 1/1103 la
Intreprinderea Poligrafică
„1) Decembrie 1918"
str. Grigore Alexandrescu nr. 89—9"
București
Republica Socialistă România

Lei 7,50